

مِیمن عالم | مِیمن آلام

MEMON ALAM

A Publication of World Memon Organisation

www.wmopc.com

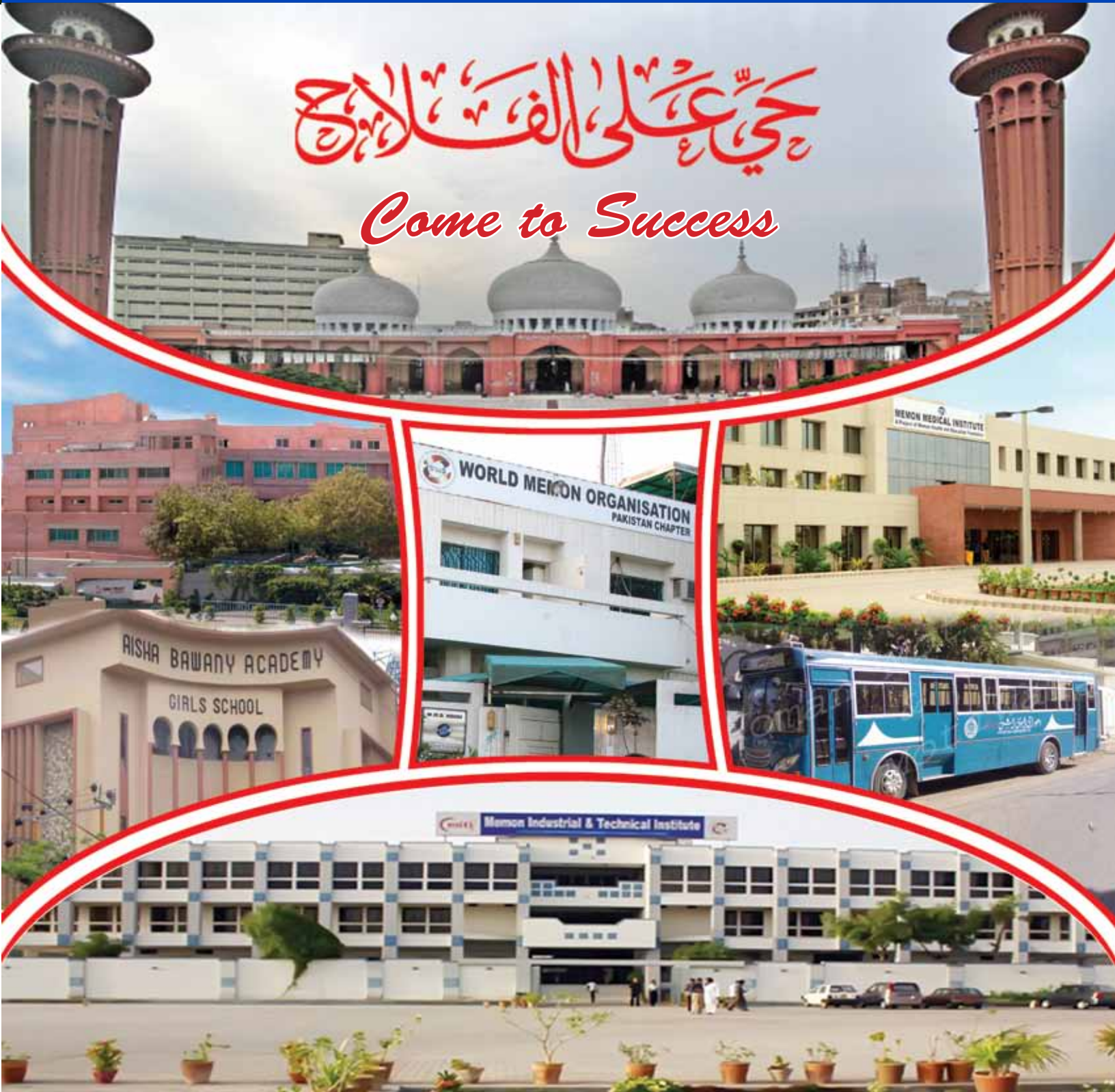

SEPTEMBER 2014

Volume No. 57 Issue No. 670

حی علی الفلاح

Come to Success

KAMDAR

property investment and development

Property Investment • Property Asset Management
Facilities Management • Project Management
Retail, Commercial and Industrial Property Development
Residential Conversions • Urban Renewals

Head Office - Pietermaritzburg Tel: +27 33 345 0833 Fax: +27 33 345 0843
Email: yusuf@kamdargroup.co.za tahir@kamdargroup.co.za 280 Burger Street, Pietermaritzburg, South Africa

Durban Office Tel: +27 31 337 3601 Fax: +27 31 337 2600
Email: tehseen@kamdargroup.co.za 577 Mahatma Ghandi Avenue (Point Road), South Beach, Durban, South Africa

www.kamdargroup.co.za

Seaboard
HOTEL AND HOLIDAY APARTMENTS

**Affordable Holiday
Accommodation by the Sea**

**2 & 4 SLEEPER
SELF CATERING ACCOMMODATION**

TEL: +27 31 337 3601 FAX: +27 31 337 2600

EMAIL: reservations@seaboardhotel.co.za

WEB: www.seaboardhotel.co.za

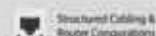
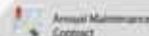
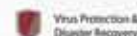

Great Summer specials for Dec/Jan year end holiday period
Terms and Conditions apply prices quoted are for prepaid
non refundable min 3 night stay
A BEE Level 3 Status Company - A Division of the Kamdar Group

SILVER STAR
Electronics L.L.C.

- Disaster Recovery Solution
- Annual Service Contracts
- Time & Attendance Devices
- Computer Peripherals
- Data & Voice Cabling & PABX
- Router Configuration
- LAN & WAN
- PC Assembling
- VPN Solutions
- Printer Services

lenovo

TOSHIBA

Microsoft

00971 4 3595 361

www.ssedubai.com

میں عالم
MEMON ALAM

MEMON ALAM

September 2014
Volume No. 57
Issue No. 670
Registration No. SS-038

Memon Alam Committee:

Chairman & Chief Editor
Pir Muhammad A. Kaliya

Members:

A. Qadir Usman
Abdur Razzak Thaplawa
Haji Abdul Razak, WMO Europe Chapter
Umer Abdul Rehman
Altaf Ahmed Vayani
Bilal Umer
A. Sattar Jakhura
A. Hamid Suriya

World Memon Organisation President:

A. Sattar Dada (Botswana)

Senior Deputy President

Sir Iqbal Sacranie (Europe Chapter)

Deputy President

Ashraf Sattar (Far East Chapter)

Secretary General

Pir Muhammad A. Kaliya (Pakistan)

Deputy Secretary General

Bashir Sattar (Europe Chapter)

Treasurer

Muhammad Yousuf Adil (Pakistan)

Vice President (Pakistan Chapter)

Shoaib Ismail Mangoria

Asstt.Secy.General (Pakistan Chapter)

H.M. Shahzad

Vice President (Middle East Chapter)

Iqbal Dawood

Asstt.Secy. General (Middle East Chapter)

Ahmed Shaikhani

Vice President (Europe Chapter)

Sikander Sattar

Asst.Secy. General (Europe Chapter)

Imran Amin Panaawala

Vice President (Africa Chapter)

Yunus Suleman

Asstt.Secy.General (Africa Chapter)

Aslam Kalla

Vice President (Far East Chapter)

Abdul Cader Saleem

Asstt.Secy.General (Far East Chapter)

Majeed Karim

Vice President (North America Chapter)

Abdul Ghaffar Variend

Asst. Secy General (North America Chapter)

Dr. Naseem Shekhani

WMO Charitable Foundation

Chairman

Solly Noor (Africa Chapter)

Deputy Chairman

Haroon Karim (Europe Chapter)

General Secretary

Feizul Ayoob (Africa Chapter)

Deputy Gen. Secretary

Mahmood Shaikhani (Pakistan Chapter)

Treasurer

Sayed Mia (South Africa Chapter)

Contents

English Section

From the Desk of the Editor

07 Come to Success

Cover Story

09 Success in Islam

13 Muazzin - The Man behind our Success

09 The Man behind our success and Spiritual Blessings of Namaz.

16 Seven Habits of Highly Successful Muslim Youth

Community News

21 MITI-Visit of Mr. Abdul Sattar Pardesi, a businessman par excellence, (Sep. 13, 2014)

24 Pride of Memon Achievers Awards

26 YLEAD - AKS - The Reflection of Life

28 Office Bearers of Memon Professional forum for the term 2014-2015

30 Mr. Abdul Aziz Memon, Chairman Kings Group

31 Bombay Gazzatter Story

33 TRIBUTES

37 Role of Memon Community National forum

Illuminating Star Of Memon Community

35 Muneera Adil's Profile-2014

Food for Thought

36 A to Z Guidance for Success In Business / Management

Gujarati Section

40 Memon Quom no bhootkal ma dokiya

42 Aziz Yousuf Danawala

43 Bantva Memon Rahat Committee Ni Varshik General Sabha.

44 Righna

45 Niagara Dhodh

46 Maru thi Maru

47 Yavatmar Jamat Talimi Sanman Samarambh

Urdu Section

50 اذان اور حضرت بلال کی شخصیت

51 عید الاضحیٰ اور دورِ حاضر

52 بچوں کی شخصیت میں نکھار کیسے پیدا کریں

54 فاصلے بڑھ رہے ہیں

56 جناب احمد داؤد (ہلال خدمت)

61 مبین برادری اور جی الفلاح

62 وہیمن رائٹرز فورم کراچی کی جانب سے بہترین مضمون

پرنسپل عادل کو حسن کارکردگی ایوارڈ سے نوازا گیا

Published and edited by:
Umer A. Rehman for WMO

Printed by:
Bilal Umar – ADK Printers

Address:

World Memon Organisation (WMO)
32/8, Street No. 6, Muslimabad
Off: Kashmir Road Karachi
email: memonalam@wmop.com
memonalam@gmail.com

For online version, please logon to:
www.wmop.com

MISSION OF WMO

The Mission of WMO is to act as the central Memon organisation representing the Memon Community throughout the world and to promote the advancement, upliftment, unity, welfare and well-being of Memons in the world, in all aspects of life and at all times in accordance with and under the guidance of Islamic principles.

MEMBERSHIP TO THE WMO

The World Memon Organisation has the following categories of Membership:

1. Apex Bodies (National Bodies)
2. Institutional Members (Regional and Local Bodies) Local Institutions, Foundation, Trusts, Social Welfare organizations, professional institutions, chamber of commerce, educational boards, etc
3. Corporate Members (Commercial Bodies) -
4. Individual Members (Annual or Life Members)
5. Associate Members (any Non-Memon Organizations or Non-Memon Individual)
6. Patrons
7. Trustees of WMO Charitable Foundation (WMOCF)

MEMBERSHIP FEES

Apex Members	US \$500 (Annually)
Institutional Members	US \$250 (Annually)
Corporate Members	US \$500 (Annually)
Annual Membership	US \$50
Life Membership	US \$1,000
Patron `	US \$25,000
Trustee	US \$100,000

NOTES:

1. Subscription for female applicants shall be half the normal fees
2. Subscription for Life Members can be paid in three equal annual installments
3. Subscription for Patrons can be paid in five equal annual installments
4. Subscription for Trustees can be paid in five equal annual installments

SUBSCRIPTION FOR MEMON ALAM

For Pakistan:	Rs. 1000 per annum
For Other Countries:	US \$50 per annum

ADVERTISEMENT TARIFF FOR MEMON ALAM

Back Page	US \$500 per issue
Inside Title Page	US \$400 per issue
Inside Back Page	US \$350 per issue
Other pages	US \$250 per issue

SPECIAL DISCOUNTS

For 12 issues in a year	30%
For 8 issues in a year	20%
For 4 issues in a year	10%

Pulse India

FOODSTUFF (L.L.C.)

P.O.Box: 64617, Al-Ras, Deira, DUBAI (UAE)
Tel: 2291779 Fax: +971-4-2261799 Mobile: +971556875677
E-mail: pulseind@eim.ae Website: www.ranani.com

Manufacturer of Quality Pulses

Pulse India

SPICES & GRAIN PROCESSING LLC.

Factory: P.O. Box 21270 Al-jurf AJMAN (UAE)
Mob: +971504244025 & +971554244025

SINGAPORE OFFICE

Pulse India

OVERSEAS (S) PTE LTD
EXPORT OF PULSES
SINGAPORE

Mohamed Yasin Ranani
Managing Director

Mohamed Asfak Ranani
Managing Director

Challenging Spirit

MEHRAN
SUGAR
MILLS
LIMITED

Since 1965, Mehran Sugar Mills Limited has been in the business of producing premium quality white refined sugar and allied products. We have laid our foundation on solid principles aimed to assure a leadership position in the industry. We stride with a challenging spirit based on modern management principles. We consider our farmers as our back bone and continually propagate to increase plantation of sugarcane through diversified incentives.

Corporate social responsibility is a vital part of our philosophy. It is an inherent vision of the Company to have a significant positive contribution towards the society. We are constantly working towards improving the health and education standards in our area.

Executive Tower, Dolmen City,

14-B, 14th Floor, H.C-3, Block-4, Marine Drive, Clifton, Karachi-75600

Tel: (92-21) 35297814-17 Fax (92-21) 35297818, 35297827

Email: msm@mehransugar.com, Website: www.mehransugar.com

Come to Success

Islam has adopted the most beautiful method to put the Muslims on the basis of moral values. Islam exhorts the people to truthfulness, honesty, patience and politeness and restrains them from forgery and creating discord.

Similarly, it exhorts them to help the poor and restrains them from doing injustice, encroaching upon the rights of others and collecting money through unlawful means.

As it has enjoined prayers, fasting and pilgrimage, it has prescribed zakat also as a compulsory meritorious act, to implement its policy of helping the poor. All these laws represent the moral injunctions of Islam and aim at the moral uplift of the Muslims.

The role of the individual in Islam is not limited to fulfilling the five pillars. The Muslim in an Islamic community has a greater responsibility than is usually understood. All of a Muslim's activities in life are included as acts of worship depending upon the intention underlying them. Nothing is required from a Muslim beyond service to Allah, The Almighty, and nothing is accepted from him, which is not a service.

Every individual's responsibilities fall into two parts: his responsibility to adhere to the teachings of Islam and his responsibility to enjoin good and forbid evil – which is social reform. There is a reason why enjoining good and forbidding wrong comes first. It emphasizes the Muslim's duty and implies faith can only be realized by certain actions, which maintains a relationship between the individual and society.

In this issue of Memon Alam, we have tried to highlight the Role of Memon Community and their contribution in serving the humanity. Hayya Alal Falah, come to success, and serving and helping the humanity is part of successful life. Memon community are generally well-known for their Philanthropy, trade and business acumen. But the role that Memon Community has been is remarkable in all the fields of human interests.

Besides the Memons Individuals are holding key posts in diplomatic missions, religious organizations, universities, law courts, national assemblies, parliaments of countries and government and non-government agencies. There are countless number of professionals such as bankers, chartered accountants, engineers, doctors, architects, lawyers, IT Consultants, software engineers, educationists, journalists, authors, poets, stage artists and many more.

In our next issue, we will be highlighting role of Memon Women in various fields that is marvelous too and is not commonly known.

The role of the Memon Community in the success of humanity is a vast topic, we have tried to cover basic traits in this issue.

At WMO, our aim is to unite, uphold and uplift the Memon community and spread and fulfil the message of Hayya Alal Falah through WMO Education for All, and Higher Educational Scholarships, Rehabilitation, Census, MITI, Micro Finance & Rozgar Scheme and all other activities have the aim to serve the community.

We hope that this issue of Memon Alam will give the members of the Memon Community especially our future generations to follow the footsteps of their forefathers and continue the legacy.

Pir Muhammad A. Kaliya
Chief Editor

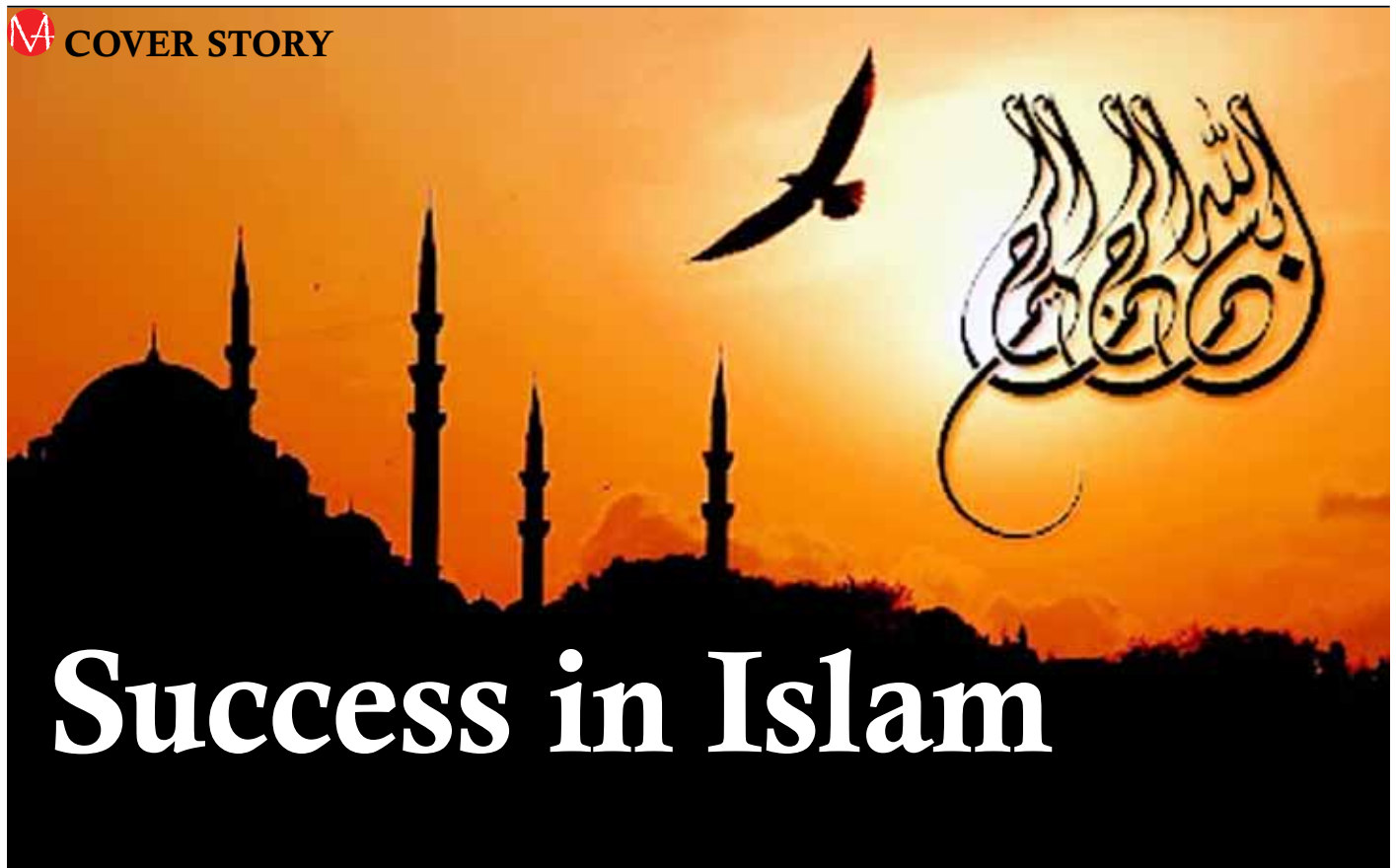
Every **Color** has a **Personality**

Each person sees things differently. Each has their own favorite colors and every color has its own personality. Our creations are of all types, from apparel to home to industrial, available in the widest range and depth of colors. We believe everyone should get to choose their favorite color, everyday.

Corporate Office: 3rd Floor, K.D.L.B. Building, SB-West Wharf Road, Karachi, Pakistan Tel: 92-21-32313031 - 6 Fax: 92-21-32310625 Email: headoffice@alkaram.com Website: www.alkaram.com

Success in Islam

“Not alike are the dwellers of the Fire and the dwellers of the Paradise. It is the dwellers of Paradise that will be successful.” (Quran 59:20)

Allah tells us in the Quran that the inhabitants of the fire and the inhabitants of the garden are not alike. It is those who live in the garden that are the achievers, they are the successful ones. A good end that culminates in an eternal home of bliss is the reward for a successful life. How then do we define a successful life? Is it riches beyond compare, or perhaps good health, some might argue it is happiness or a stress free existence. Just how does Islam define success?

How is success defined?

Google defines success as the accomplishment of an aim or a purpose. It says that its opposite is failure; failure to accomplish the aim or purpose. In these times we are inclined to think of success as a spacious house, an overseas holiday or fame. People work hard for these small successes and they are not to be trivialised however such success is transient. As the saying goes, you can't take it with you and Islam tells us, the only things you can take with you to the grave are your deeds. Prophet Muhammad said, “Three things follow the dead person to his grave, two of which return and one of which remains with him. His family, money and deeds accompany him [to the grave], then his family and wealth return, and his deeds stay with him.

“Everyone shall taste death. And only on the Day of resurrection shall you be paid your wages in full. And whoever is removed away from the fire and admitted to Paradise, he indeed is successful. The life of this world is only a deceiving thing.” (Quran 3:185)

In his traditions Prophet Muhammad (S.A.W) tells us that, the one who has accepted Islam is successful, the one who has been provided with sufficient for his wants and is content with what Allah has given him is successful.

Submitting to the will of Allah makes a

person successful. This does not necessarily mean that one is rich or healthy or even constantly happy.

With the acceptance of Islam comes great responsibility, we are now responsible for our own happiness and for our own success. And success, as we are beginning to discover is the ultimate prize. If we are judged successful Jannah becomes our eternal abode; health, wealth and happiness now become eternal. Success in Islam is defined as achieving the ultimate result, or Jannah. Whatever success we achieve along the way whether it is financial, health related or a satisfying lifestyle is finite. It will come to an end.

Hayya Alal Falah

The Arabic word for success is falah, it is a word that Muslims of all ethnicities are familiar with. They hear it every day in the call to prayer. “...hayya ‘alal-falah!” Hurry to success. Come to prayer, come to success. This is what the words of the call are saying to the believers. You will find success in the prayer, in maintaining your connection to Allah. Interestingly the same root fa-la-ha gives us the Arabic word for farmer - fallah. How do we know if a farmer is successful? He has abundant crops and healthy livestock. But the farmer has very little control over his efforts and his labour; he plants the seeds, tills the soil, and tends to his livestock. Then however he must put his trust in Allah, for he has no control over the weather. His success as a farmer is determined by Allah power

will discuss a few ways that we can achieve success in this life and secure the ultimate success.

Righteousness

The Prophet Muhammad(S.A.W) left us with a very good working definition of righteousness. He said, "...Righteousness is that with which the soul is tranquil and the heart is tranquil, but sin is that which rouses suspicion in the soul and is perplexing in the breast, even if people give you a decision in its favour." One of the things that we as human being define as success is the ability to sleep well at night, to live with a clear conscience and here we see that righteousness provides this. Righteousness includes following the commandments of Allah, striving to do all acts of worship including prayer, charity and fasting with a good intention and a sincere heart.

"Whoever works righteousness — whether male or female — while he (or she) is a true believer verily, to him We will give a good life (in this world with respect, contentment and lawful provision), and We shall pay them certainly a reward in proportion to the best of what they used to do (i.e. Paradise in the Hereafter)." (Quran 16:97)

Kindness

A true believer is known for his or her kind demeanour. They strive to see the good in everything and everyone. They are the first to give from that which they love to those less fortunate or in need. A believer is thus always ready to assist other people in need of his help with a true spirit of kindness.

"No good is there in much of their private conversation, except for those who enjoin charity or that which is right or conciliation between people. And he who does this, seeking the good Pleasure of Allah, We shall give him a great reward" (Quran 4:114)

Allah is kind; He multiplies the reward for good deeds and forgives bad deeds. Prophet Muhammad(S.A.W) said that Allah has decreed both good deeds and bad deeds, however whoever intends to do a good deed then does not do it, Allah will write it down as one complete good deed; if he intends to do it then he does it, then Allah will write it down as between ten and seven hundred good deeds, or more. Whoever intends to do a bad deed, and then he does not do it, Allah will write it down as one complete good deed; if he intends to do it then he does it, Allah will write it down as one bad deed. One whose good deeds are multiplied is indeed successful.

over all things. Floods and drought, winds and rain, even his own health and the health of his plants and livestock could affect his success.

Could we then say that the definition of success includes putting one's trust in Allah? Make an effort, do what is required and leave the outcome to Allah. Prophet Muhammad (S.A.W) explains to the believers that all their affairs are amazing. He said, "How wonderful is the affair of the believer, for his affairs are all good, and this applies to no one but the believer. If something good happens to him, he is thankful for it and that is good for him. If something bad happens to him, he bears it with patience and that is good for him." Thus when one devotes his life to pleasing Allah by submitting to His will, this saying takes on even more layers of meaning. Completely trusting Allah means that there is no failure. Thus minor setbacks and difficulties are just a small glitch on the road to ultimate success.

What about outcomes that this worldly life considers to be failures. What if you lose your livelihood, or your spouse? What if you are not recognised as the good person you are striving to be. None of this has the least bit of influence on whether or not you are ultimately successful. What is taken into account is how you react and how you face life's challenges. A person is successful and on the road to the ultimate success because of his attitude, his intention, and his ability to trust Allah's promise.

"He will indeed be successful who purifies his ownself, and he will indeed fail who corrupts his ownself;" (Quran 91:9-10)

"And my success cannot come from any source besides Allah. I have put my trust in Him." (Quran 11:88)

Allah tells us throughout the Quran when we are successful and how to be successful. He also tells us when we are failing, when we are in fact losing or in loss. In chapter 103 of the Quran, Allah Almighty swears by time that all of us are losers unless we do four things; believe, do good, teach each other the truth and encourage one another to be patient.

"By Al-Asr (the time). Verily, man is in loss. Except those who believe and do righteous good deeds, and recommend one another to the truth and recommend one another to patience." (Quran 103)

Now we will look at the various ways to achieve success. Remember that it is the ultimate success that we are striving for and Allah Himself, through the Quran and the noble life of Prophet Muhammad(S.A.W), has given us the real recipe for success.

The Ultimate Success is yours for the Taking

Islam is concerned with the ultimate success. Eternal Paradise is the ultimate success just as the fire of Hell is the ultimate failure. There are many ways to achieving a favourable outcome for Allah has promised Paradise to those who obey Him. To them He promises serenity, contentment, happiness and peace of mind. This however does not mean that these things cannot be achieved in this life as well as eternally. A good life is possible for those who look to Allah, the Quran and the authentic traditions of Prophet Muhammad(S.A.W) for guidance. Success is easily attainable and today we

Remembering Allah

One of the easiest ways of feeling content and relaxed is to remember Allah. It relieves stress and worry and leaves a person focussed on the true purpose of life, which of course we understand is to worship Allah in everything that we do. However the human condition is not always peaceful, anxiety can touch us at any moment, and we have no control over that. We do however have control over our reaction. If we react by turning to Allah, remembering that He has many attributes and names that we can call Him by we will successfully navigate life's thoroughfare.

"Verily, in the remembrance of Allah do hearts find rest" (Quran 13:28)

Trusting Allah

"And whosoever puts his trust in Allah, then He will suffice him" (Quran 65:3)

The path to success can be found in putting our trust in Allah. When we accept that Allah has control over all things and that He wants us to gain the ultimate success we can begin to relax and perhaps find success in our worldly lives as well. Allah wants what is best for us; if we do what is right, yet things do not go according to our plan it doesn't mean that we have failed, it means that Allah's plan for us is not quite

the same as the future we had envisaged. At this point, we must learn to trust Allah.

"If Allah helps you, none can overcome you; and if He forsakes you, who is there after Him that can help you? And in Allah (Alone) let believers put their trust." (Quran 3:160)

A Final Word on Failure

If something bad happens, if things don't go according to plan it is not necessarily a sign of failure. Right attitude and action will help one cope with the situation in the best possible way and in the end remember it is the ultimate success (Paradise) that really matters. Allah has promised that the one who dies whilst following His path will be the successful. If

something unpleasant happens or a calamity befalls a person, he should not say "If only I had done such and such, this would not have happened to me" or "If only I had not done such and such, this would not have happened to me," as this is a sign of not having patience in accepting what has been missed and cannot be regained, and is indicative of not having the correct understanding of belief in the divine will and decree of Allah. These negative thoughts cause pain and allow Satan to gain power over a person through thoughts of failure and worries. Prophet Muhammad said: "The strong believer is better and more beloved to Allah than the weak believer, although both are good. Strive to do that which will benefit you and seek the help of Allah, and do not feel helpless. If anything befalls you, do not say 'If only I had done (such and such), then such and such would have happened,' rather say: 'Allah has decreed and what He wills He does,' for 'if only' opens the door to the work of the Satan."

Islam guides to a straight path that can lead to success in this world and the hereafter. However it is clear that the religion of Islam encourages the believers to strive for success in the hereafter because that is what our creator Allah calls the supreme or the ultimate success.

"And whoever is removed away from the Fire and admitted to Paradise, he indeed is successful". (Quran 3:185)

ARY

GOLD BARS

The Gold Standard

The purest form of Gold 999.9

Available in 1gm to 1kg

Ten Tola and Kilo Bars available in 995 and 999 purity respectively

ARY JEWELLERY
U.A.E. PAKISTAN - OMAN - U.K. - U.S.A.

CORPORATE HEAD OFFICE
ARY House, Deira Gold Souk,
P.O.Box 1123
Dubai, U.A.E.
Tel: +971 4 2263535
Fax: +971 4 2267988

<http://www.arygold.com>

email: info@arygold.com

Muazzin - The Man behind our Success

The Wikipedia defines Muazzin as the person appointed at a mosque to recite the Adhan, the call to Salah (Prayer). The Muazzin's post is an important one, as he is the one responsible for each call to prayer. The community depends on him for accurate prayer schedules. Historically, a Muazzin would have recited the Adhan or call to prayer by the minarets in order to be heard by those around the mosque.

Muezzin is the person who calls every Muslim to prayer five times a day and recites Hayalalfallah, Come to Success. If you want to succeed in life and after-life, you must attend this call. If a muslim attends the call for Fajr Prayers, he will get the Blessings of Allah ,from the starting of the day. Procrastination is deadly enemy in the way of success and this is a simple way to defeat this obstacle in success, and then Zuhr, Asar, Maghrib and Isha.

Almighty Allah is Great and Islam is the best Religion and is closest to

Human Nature. Every Namaz has its own blessings. As Muslims, we do not need any scientific justification or advantages to say our prayers. Our Prayers should be said because Allah SWT has all the Attributes that demands a man to show his humility and seek shelter in Almighty's blessings.

IMPORTANCE OF SALAT:

Namaz indeed keeps you away from bad, and makes you a full human being. - Al Quran

Between a Muslim a khafir(non believer) the difference is namaz. - Al Quran

SPIRITUAL BLESSINGS OF ISLAM

Source: www.whyislam.org

Prayer, or Salat, was made obligatory for all Muslims, whether they be rich or poor, strong or weak, black or white, male or female. Prayer allows the believer to enrich their spirituality and cultivate

the soul's right to love and worship the Creator, Allah.

"Verily, I am Allah! There is none worthy of worship but I, so worship Me and offer prayer perfectly for My remembrance." – Al Quran, Taha, 13-14

The importance of prayer is conveyed constantly in the Quran and was also stressed by the Prophet Muhammad (P.B.U.H.): "Know that among your duties, prayer is foremost".

The performance of prayer five times a day is considered vital to attain success in this life and the hereafter. Following the testimony of faith, performance of the prayers at their correct times and completeness in bowings, prostrations and humility, will guarantee forgiveness from Allah and an everlasting place in paradise. Muslims believe that the first matter that they will be brought to account for on the Day of Judgment is the Prayer. If it is sound, then the rest of their deeds will be sound. And if it is bad, then the rest of his deeds will be bad.

Prayer provides a constant reminder of the essence of our creation and provides a direct connection to Allah, who linked success and felicity to humility in prayer. It emphasizes the proximity between religion and daily life. Life, from an Islamic standpoint, is to be directed to Allah. Life is an opportunity for worship and the remembrance of Allah. Praying repeatedly throughout the day and interrupting the daily activities brings about the realization of this concept. The believer, through prayer, acquires a spiritual awareness that he takes with him throughout all of life's endeavors.

Prayer purifies the heart and truly, through Prayer, a believer attains spiritual devotion and moral elevation. Prayer not only gives a deep connection with God, but in prayer one establishes patience, humility and sincerity. Prayer provides a means of repentance and is a restrainer from shameful and unjust deeds. This is portrayed through the following saying of the Prophet Muhammad (P.B.U.H.).

"If a person had a stream outside his door and he bathed in it five times a day, do you think he would have any filth left on him?" The people said, "No filth would remain on him whatsoever." The Prophet (peace be upon him) then said, "That is like the five daily prayers: Allah wipes away the sins by them." - Al-Bukhari and Muslim

Praying five times a day engages the believer in constant remembrance of Allah and keeps him away from any unjust deeds and leads him only to deeds that will earn the pleasure of God. It is through prayer that one really finds inner peace and fulfillment. It is also a source of patience, courage, hope, confidence, inner peace, stability, equality, unity and an expression of thankfulness to Allah.

MEDICAL BENEFITS OF SALAT

Source: Saudi Gazette

Different postures of Salat: In every posture there are certain health benefits, for example, bowing position tones stomach muscles, abdomen and kidneys and the spine becomes supple and flexible, while the spinal nerves are nourished. In doing Sujud, there is less chance of getting headache, spasms, aches, etc. due to the fact that the electrostatic charges are dissipated and discharged. SALAT has been made compulsory on all believers in all situations. It is an activity which cannot be neglected under any circumstance. This obligation on us should not be regarded as a burden,

but rather it should be cherished and appreciated.

The Arabic word "Salah," doesn't only mean "prayer," because "pray" basically means to address a prayer to God or another deity, according to the Oxford dictionary. "Salah," is a word with a broad meaning, which doesn't only mean prayer, but also means goodness, righteousness and godliness. In Salah, we not only ask from Allah but we also thank Him, praise Him and at the same time receive guidance from Him. Salah in the true sense is programming or conditioning.

The prayer conditions us to stay away from forbidden and shameful actions, and encourages us to do righteous and sensible deeds. Since we humans have limited free will, this conditioning will help us and enable us to stay away from forbidden things, and enjoin on what is not forbidden. A healthy body requires three meals a day. Similarly, the spiritual soul requires five times Salah a day.

Besides attaining spiritual upliftment from performing one's Salat, one may also gain many physical and psychological benefits. Prophet Muhammad (peace be upon him) is recorded in a Hadith (Ibn Majah) stating that prayer is a cure for many diseases. The wisdom in this claim can be understood when assessing the physical benefits of the act of prayer.

The process of performing Salat expects certain movements and actions, these actions performed at least five times a day have been found to equate to jogging or walking at a rate of three miles an hour.

This is a basic level of exercise strongly advocated by doctors and members of the medical fraternity on a whole. The importance of exercise is undeniable, with potential benefits to the cardiac, respiratory, skeletal and muscular system. The dynamics of Salat contribute to the improvement of all of these systems, with specific emphasis on the muscular and cardiac systems. Before we delve into a detailed discussion, it needs to be noted that the purpose of performing Salat should not be to obtain health benefits, but rather to fulfill a religious requirement. The fact that there are physical benefits associated with prayer comes as a blessing.

In Salah, when we perform Ruku, that is bowing down, extra blood flows into the upper part of the body. The spine becomes supple and flexible, while the spinal nerves are nourished. This relieves backache and pain. This is a

good posture for reducing flatulence. This action stretches the lower back, thighs, and calves while blood gets pumped into the upper torso. Bowing position tones stomach muscles, abdomen and kidneys. When we come back to the standing position (after Ruku), the blood which has entered into the upper part of the body, comes back to normal and the body is relaxed. As a result, this blood carries away toxins and releases tension.

When we do Sujud, which is basically the prostration to the ground with eight parts of the body touching the floor, the forehead on the ground which is the best position of Salat. It is the most relevant part of Salat. Daily, the human beings are propounded by electrostatic charges from the atmosphere, which exudes perspiration in the central nervous system which gets super-saturated.

These extra electrostatic charges have to be dissipated and discharged, otherwise resulting in headache, neck ache, muscles spasms, etc. No wonder people regularly take tranquilizers and drugs to relieve the pain. These electrostatic charges are dissipated and discharged when the frontal lobe of the brain is put on the ground, in Sujud. There is dominance of the frontal lobe, and the thinking capacity of the brain is not on the top of the brain, but in the frontal lobe.

In doing Sujud, there is less chance of getting headache, spasms, aches, etc. due to the fact that the electrostatic charges are dissipated and discharged.

Moreover, the Sujud allow extra blood supply to enter the brain, which enables it to become healthier. It also has a positive effect on memory, vision, hearing, concentration and the psyche. In addition, extra blood flows into the skin, neck and face which increases circulation of blood of the skin, neck and face, which is very healthy especially in cold seasons.

Also, it allows mental toxins to be cleaned by blood. This is also very good for the brain. This prevents diseases such as: Fibromyalgia (Fibrositis) and chilblains. During the Sujud, there is drainage of the paranasal sinuses, thus there are less chances of getting sinusitis which consists of inflammation of the linings of the sinuses that surround the nose.

In certain forms of yoga, some adherents stand on their heads for the purpose of blood flowing to the brain, which we Muslims have been doing for centuries.

With Best Compliments From:

PULSES SPLITTING & PROCESSING INDUSTRY (PVT) LTD.

Head Office

No.92, Reclamation Road, Colombo - 11, Sri Lanka. Tel: +94-11-234 1911 / 243 5723 Fax: +94-11-243 8706

Mill

No. 92/7, Pattiwila Road, Gonawala, Sapugaskanda, Sri Lanka. Tel: +94-11-291 8599 Fax: +94-11-290 5294

Mail: pulses@sltnet.lk Web: www.pspil.lk

M. I. S. POLYSACKS (PVT) LTD.

No. 101, Pattiwila Road, Gonawala, Sapugaskanda, Sri Lanka.

Tel: +94-11-291 8681 Fax: +94-11-291 8682

Mail: misp@misp.lk Web: www.misp.lk

MISA TEA PLANTATIONS (PVT) LTD.

Bibiliyoia, Kithulgala, Sri Lanka. Tel: +94-36-228 7702

Mail: misa@misatea.lk Web: www.misatea.lk

Seven Habits of Highly Successful Muslim Youth

You cannot escape it. The discussion about habits is all around you: Mom and Dad are constantly telling you to break your bad habits; your teachers are telling you to develop good habits; your friends are pressuring you to adopt their habits; and the television and media are influencing you to explore new and supposedly cool habits. "You will never be successful," the constant

refrain goes, "unless you drop your bad habits and develop some good habits." In the end, it's all up to you. You have to decide what your habits are going to be. Have you given this matter some thought?

If you are alive and breathing, you should constantly be engaged in an inner struggle to develop habits which draw you closer to Allah Most High. Success in this world is directly related to the strength of your relationship with Allah. The farther one is from Allah and the teachings of the Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him), the less likely one is to achieve success in this world and, for sure, even less likely to achieve success in the hereafter. Is it not time for us to reflect upon Islamic teachings to discern the necessary habits of highly successful Muslim youth?

Here are at least seven habits indispensable for highly successful Muslim youth, derived entirely from the Qur'an and the teachings of the Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him).

Be Truthful

Being truthful is not always easy, especially when we make a mistake. We fret over whether or not to disclose exactly what happened. We sweat, we are afraid, we feel nervous and anxious. We are often afraid that if we tell the truth about what we have done or said, we will be in trouble with our parents or friends. What we forget is that whether we tell the truth or not, Allah

Most High knows exactly what took place, even those things that were never manifest or visible to people around us. Despite how burdensome telling the truth might seem, all of us are aware of the feeling of relief we experience when we tell the truth, even if the consequence of telling the truth is punishment. Casting the telling of truth and the fate of the truthful in terms of profit and loss, Allah Most High tells us in the Qur'an

[This is a day on which the truthful will profit from their truth: theirs are gardens, with rivers flowing beneath — their eternal Home: Allah well-pleased with them, and they with Allah. That is the great salvation, (the fulfillment of all desires).] (Al-Ma'idah 5:119)

So much is to be gained from being truthful as opposed to escaping punishment or blame because of not being truthful. Not being truthful, in fact, leads us down a slippery slope, guaranteeing that with one lie, more lies must be told. Being truthful is not an option for Muslims, but rather an obligation, because our goal in being truthful is Paradise. The beloved of Allah, Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him), said, as narrated by 'Abdullah (may Allah be pleased with him),

Truthfulness leads to righteousness, and righteousness leads to Paradise. And a man keeps on telling the truth until he becomes a truthful person. Falsehood leads to al-fujur [wickedness, evil-doing], and al-

fujur leads to the (Hell) Fire, and a man may keep on telling lies till he is witten before Allah, a liar.” (Sahih Bukhari, Book #73, Hadith #116)

Ultimate success is therefore achieved by living one’s entire life — the youthful years, the adult years, and the elderly years — being truthful.

Be Trustworthy

Who do you rely on? Of course, Allah. He is indeed the Most Trustworthy. But among humans, who do you rely on? Who can you trust to come through for you all the time? Do people rely on you? Are you considered trustworthy? Moving ahead in life, achieving ultimate success, requires that people consider you trustworthy and reliable. Being trustworthy should not be an arbitrary activity but rather a habit so that you can be relied upon in all instances, big or small, convenient or inconvenient, easy or difficult.

In colloquial terms, we often hear “I’ve got your back,” implying, in the most literal sense, that people cannot see what is behind them so they need to rely on their friends to cover that angle, just in case a threat occurs from the back. Just imagine what it would be like if a friend were climbing a tree and was heading out onto a very thin branch to get a kite that got stuck there. She asks you if you “have her back.” In this instance, she is relying on you entirely to hold on to her in case the branch breaks. There is no room for joking around or for being distracted: your friend is trusting you with her life.

When we say Allah is the Most Trustworthy, we are coming to terms with the fact that Allah Most High will never let us down, will never leave our side. He, Most High, says about someone who willingly accepts Islam,

[Let there be no compulsion in religion: Truth stands out clear from error: whoever rejects evil and believes in Allah hath grasped the most trustworthy hand-hold, that never breaks. And Allah Heareth and Knoweth all things.] (Al-Baqarah 2:256)

Indeed, the prophets of Allah were all trustworthy people and Allah attested to the trustworthiness of those who were doubted by their communities. Prophet Hud, appealing to his community, declared to them,

[I but fulfill towards you the duties of my Lord’s mission: I am to you a sincere and trustworthy adviser.] (Al-A`raf 7:68)

Practice daily developing the habit of being trustworthy. Accept responsibility and then fulfill it. When others trust you, do not betray their trust.

You can read in the beautiful biography of our Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him) how people used to entrust him with their valuables, knowing that upon their return they would find their valuables safe and unharmed. His personal and business practices were commendable to the degree that he was known for it in his community, even before he became aware that he was the Prophet of Allah, literally one who is most truthful and trustworthy.

Have Self-Restraint and Be Allah-Conscious

Perhaps the most difficult challenge while navigating adolescence is to restrain oneself from falling victim to one’s desires — especially one’s lower desires.

Our success in life depends to a great extent on how well we are able to restrain ourselves and to be moderate in what is permissible, as well as how capable we are of distancing ourselves from what is

impermissible.

Why is self-restraint so critical? Satan’s goal is to make you a slave of your desires to the extent that you eat until you are actually uncomfortable; that you consume without restraint beverages made of caffeine, sugar, and artificial flavors; that you find yourself longing for sleep more than prayer; and that you yearn to satisfy your sexual desires. Developing self-restraint as a habit entails making self-restraint your second nature — something which is done almost without thought, without too much effort. We are reminded by Allah Most High,

[And no one will be granted such goodness except those who exercise patience and self-restraint, — none but persons of the greatest good fortune.] (Fussilat 41:5)

In seeking to be highly successful Muslim youth, that is, youth deserving of the greatest fortune, it is imperative that you develop self-restraint.

An interesting parallel is that, throughout his Qur’an translation, the late Abdullah Yusuf Ali translates taqwa as self-restraint. While taqwa is most commonly translated as “God-consciousness,” one realizes without much effort that the height of self-restraint is full and complete understanding that one is indeed conscious of one’s duty to one’s Lord. How awesome will it be if you can look back at your life and say to yourself, all praise is due to Allah that I did not succumb to my lower desires and instead exercised self-restraint consistently!

Be Thorough

Look around your room. How many unfinished projects do you have? When you work on homework, are you likely to rush through the assignment just so you can be done with it or are you more likely to take your time, to check your work, and most importantly, to be thorough?

Often teachers will grade a report based on how well and to what extent the student covered the topic at hand. Being thorough is not a habit that is developed overnight. The opposite of being thorough is being incomplete, being rushed, and working in haste without any regard for accuracy or quality. The most perfect is Allah Most High, Who perfected creation, Who perfected our religion, and Who guided His Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him) to be the most perfect among humans in behavior and in character.

We read in the Muwatta of Imam Malik “Yahya related to me from Malik that he had heard that the Messenger of Allah, may Allah bless him and grant him peace,

said, 'I was sent to perfect good character'" (Book #47, Hadith #47.1.8).

To be thorough stems from a desire to be perfect to the extent that this is humanly possible. Seeking perfection in our actions and speech from an early age helps us to develop a keen eye, not only for thoroughness in our own life, but also for thoroughness in the lives of those around us. Being thorough in prayer, for example, teaches us to be patient and to concentrate upon the words we are reciting and the different positions of the prayer.

Be Focused

One thousand ideas go through your head the moment you stand up for prayer. Is that you? Really? What do you make of those ideas? Do you process them? What about when you are sitting in class? Do you find your mind wandering, daydreaming, and unable to focus on the lecture at hand? Are you likely to use any excuse whatsoever to leave what you are doing?

Developing the habit of being focused ensures that you are awake, alert, and totally motivated to work on and complete the task at hand, whatever it may be. Being distracted early on in childhood by video games, fast-paced imagery, and constantly changing scenes on television shows contributes to an inability to concentrate, to focus. Among the best ways to develop focus is to practice praying with deep concentration to the extent that you are almost unaware of your surroundings. Allah Most High tells us in the Qur'an that the believers are

[those who humble themselves in their prayers] (Al-Mu'minun 23:2)

The humility referred to here results from total focus and concentration on the fact that one is in the presence of Allah, standing before Him, Most High. Do your best to develop focus, no matter what activity you are engaged in — whether in prayer, in academics, in athletics, or some other pastime.

Be Punctual

Stop saying over and over again that you are late because of "Muslim standard time," or the "standard time" of your particular ethnicity. The last thing we should attribute to Islam is the notion that its teachings somehow make us late, slow, slugging, and anything but punctual. What a sad state of affairs, indeed, that we attribute our own weaknesses to our religion or ethnicity!

Highly successful individuals, be they Muslim or not, understand and appreciate

the value of not only their time but the time of everyone else with whom they interact. Keeping people waiting for hours on end is neither something to be proud of nor a habit that has a place in the mindset of a person who tries to be successful.

One of the central pillars of Islam is prayer, and Allah and the Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him) have given us clear reminders that we are to establish prayers at their due times.

When 'Abdullah (may Allah be pleased with him) asked "which deed is the dearest to Allah?" the Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him) replied, "To offer the prayers at their early stated fixed times" (Sahih Bukhari, Book #10, Hadith #505).

If indeed your day is to be considered successful, you must have prayed all the obligatory prayers at their established times and as many voluntary prayers as possible. If your day is planned around the times of prayer, you should not pray exactly at the time when you are to pray but then come late to all other appointments. Being punctual is a habit which, when perfected, demonstrates to others the tremendous value that Islam places on time — not only ours but that of everyone else with whom we interact.

Be Consistent

Apart from all the habits listed above, perhaps the one that is sure to help you become a highly successful Muslim youth is that of being consistent. One cannot be truthful one day and a liar the next; one cannot be trustworthy in one instance and totally unreliable in the next; and so on for each of the other habits. A Muslim

understands from an early age that it is easier to do something once or whenever we feel like it but much harder to do something regularly and consistently.

Indeed, the Mother of the Believers 'A'ishah (may Allah be pleased with her) narrates that "the most beloved action to Allah's Apostle was that which is done continuously and regularly" (Sahih Bukhari, Book #76, Hadith #469).

Regular and consist actions show that a person has thought about it, has intended to do it, has planned to do it, and therefore does it.

We urge you to be as consistent as possible, especially in those areas of your life which need constant improvement, such as your prayers, your fasting, your manners, your studying habits, etc. Do not say, I am going to pray all day every day, or fast voluntarily all of the days of every month, or study all night every night, because such actions cannot be humanly sustained over a long period of time. Say on the other hand, I am going to be sure to read at least one part of the Qur'an every day, or I will strive to help my parents with at least one household chore every day, or I will try to study at least one new item every week so that I can be ahead of the lesson plan.

Conclusion

Finally, Muslims aspire to develop all of these habits because, in doing so, we draw nearer to Allah Most High. If you are intent on being a highly successful Muslim youth, then you owe it to yourself to reflect upon your own life and see how many of these habits are already a part of who you are and how many you need to further develop or acquire.

We end with a reminder that developing these habits will help you to emulate the life of our beloved Prophet Muhammad (peace and blessings be upon him). His message and his life are summarized well in a narration of 'Abdullah ibn 'Abbas:

Abu Sufyan told me that Heraclius said to him, "When I enquired of you what he (Muhammad) ordered you, you replied that he ordered you to establish the prayer, to speak the truth, to be chaste, to keep promises, and to pay back trusts." Then Heraclius added, "These are really the qualities of a prophet." (Sahih Al-Bukhari, Book #48, Hadith #846)

Strive to develop the seven habits listed above and many others from the Islamic teachings so that you will be among the highly successful Muslim youth.

By **Altaf Husain - Social Worker —**
USA

APPEAL FOR DONATION FOR THE WMO EDUCATIONAL ENDOWMENT FUND

The World Memon Organisation, Pakistan Chapter has recently established the WMO Education Endowment Fund to facilitate Memon students to pursue higher and professional education by availing loans, which are repayable in easy installments without any kind of markup or charges.

The WMO Education Endowment Fund will help countless students, especially the white-collared members of the Memon community, who cannot afford the high costs of modern day education but at the same time do not qualify for Zakat. The WMO Education Endowment Fund is a major step to bring about progress and prosperity in the Memon community.

We humbly request the members of the World Memon Organisation (WMO), the Trustees of World Memon Organisation Charitable Foundation (WMOCF), our valued donors, well-wishers and philanthropists to join us in this noble endeavor to bring about an Educational Revolution in the Memon Community by contributing generously to the WMO Education Endowment Fund.

May Almighty Allah reward you abundantly in this world and the hereafter. Ameen.

**Pir Muhammad A. Kaliya
Shoaib Ismail Mangroria
H. M. Shahzad**

**Peer Muhammad Diwan
Gul Muhammad Jan Muhammad**

Memon Industrial & Technical Institute

A project of World Memon Organization in collaboration with CDGK

Courses Offered For Men

- English Language
- Computer Hardware & Networking
- Mobile Phone Repairing
- Generator operator/Mechanic
- Industrial Electrician
- General Electrician
- Refrigeration & Air Conditioning
- Motor Rewinding
- Lift Technician
- Auto Electrician
- Auto Air-Conditioner
- Auto Mechanic
- Motor Cycle Mechanic
- CNG kit Installation & Tuning
- UPS Repairing & Installation
- Welding
- Plumbing
- Sewing & Cutting

Affiliated with City & Guilds of the U.K & Trade Testing Board, Sindh

IT & Multimedia Courses for Men

- MS Office
- Computerized Accounting
- Web Designing
- Graphics Designing
- Video Editing & Compositing
- 3D Studio Max
- MAYA
- Auto CAD
- Advance Auto CAD
- Computer Hardware & Networking

www.wmomiti.com

Courses Offered For Women

- C.I.T
- Fashion Designing
- Beauty & Hair Dressing
- Beauty & Cosmetology
- Beautician
- Dress Making & Boutique Designing
- Sewing & Cutting
- MS.Office
- Textile Designing
- Cooking & Baking
- Mehndi
- Taijeed-e-Quran
- Fine Arts
- English Language (I)
- English Language (II)
- Computer Graphics
- Self Grooming
- Crochet Work
- Hand Bags & Purse Making
- Baking Special

MITI: Plot # ST- 1/8, Sector 36-I, (Civic Center-3) Korangi -5, Karachi, Tel: 021-35035542-45, Email: mgmt@wmomiti.com

Memon Industrial & Technical Institute

Visit of Mr. Abdul Sattar Pardesi, a businessman par excellence, on 13 September 2014

Mr. Abdul Sattar Pardesi, a businessman in Dubai, visited MITI on Sep. 13, 2014 (Saturday). He is well known among memon community for his regular philanthropic contributions for MITI. His illustrious father, Haji Abubakar Qasim Pardesi was among the first people who contributed generously in the establishment of MITI.

He was accompanied by Mr. Pir Muhammad Kaliya – Secretary General WMO and Mr. Shoaib Ismail Mongoria – Vice President WMO-PC. They were received at MITI by Mr. H.M. Shahzad – Chairman MITI & Assistant Secretary General WMO and Mr. Shahab Hasan – COO MITI.

He was taken around the Institute and shown the facilities provided for the students including the classrooms and workshops. He visited both the Male and Female sections and saw the

students involved in their respective studies and engaged in carrying out various training activities. He also communicated with the students about their learning and training at MITI and

saw their projects with keen interest. He also appreciated the dedication and hard work of class instructors and teachers and encouraged them by giving exquisite compliments.

Mr. Abdul Sattar also gave good remarks for maintaining such high standard of discipline and cleanliness in MITI and praised the efforts of the Staff and management of MITI for maintaining such graceful atmosphere.

He was so impressed upon his first visit that he came again along with his family to show them what kind of work is being done by WMO and MITI. They were also highly impressed and at the end, they thanked Mr. Shahzad for showing them around the artistic and result-oriented workshops and classrooms and gave noteworthy comments in visitors' book.

Below-mentioned comments, written by Mr. Abdul Sattar Pardesi, are a true reflection of his feelings:

"Alhamdulillah! Mash Allah. Wonderful job. My best wishes and prayers for the whole team of this institute. I am proud that I am here. Salute to the Memon Community."

Abdul SattarPardesi

الْحِجَامَةُ

Memon Institute of Hijama Therapy

A Project of World Memon Organisation

بہترین علاج جسے تم کرتے ہو حجامۃ لگانا ہے (الحديث)

It is a great pleasure and honor for us to announce that MIHT is the first organized academic, research and training institute has been operative in Pakistan

Hijama and Health

In general Hijama is beneficial in all sort of Medical ailments. Particularly speaking best for Diabetes Mellitus, High blood pressure, Increase cholesterol, Jaundice (Hepatitis), Heart problems (Ischemic heart disease, Congestive heart failure etc.), Enlarge prostate, Anxiety, Depression, Sleeplessness, Gastritis, Memory loss, Obesity, Epilepsy, Disease of Bones and Joints(All types), Special gynecological problems, Hair loss, Piles, Stroke (paralysis), Kidney failure (On dialysis)etc.

MITI: Plot # ST- 1/8, Sector 36-I, (Civic Center-3) Korangi -5, Karachi
Tel: 021-35035541, Email: miht@wmomiti.com

From left to right Hawa Abdullah, Bilquis Tabani, Aisha Anwar, Abida Dada, Hamedha Bawani, Abida Panjwani Amina Ghani

Pride of Memon Achievers Awards

Ladies Wing World Memon Organisation organized a program on 24th September 2014, PRIDE OF MEMON ACHIEVERS AWARDS, on 201. The idea behind organizing this event was to honour, Memon Women, who have achieved recognition in various fields.

The program was highly supported by Mr Altaf Ahmed Vayani, Chairman Youth Wing Pakistan Chapters, Sumrin Kalia and Sadia Umar.

The program started with Tilawat-e-Quran by member Ladies Wing, Mrs Abida Punjwani. The opening speech was given by Vice Chairperson Ladies

Wing, Miss Aisha Anwar. The Program was hosted by Sumrin Imran.

The Chief Guest of the occasion was Bilquis Edhi.

The awards were given in three categories, namely Recognition, Tributes and Achievers. The award winners of different categories are as follows.

Hajiani Khadija, Marium Faruqi, SherBano Katchi, Laila Shahzada, Aamena Ghani, Bilquis Bano Edhi, Tabassum A Qadir, Dr. Zaitun Shah Matcheswala, Mariam Issa, Sabina Khatri, Mariam Saeedullah Khan, Sidra Iqbal, Shireen Anwar, Rabia Garib, Tara Uzra Dawood, Dr. Farzana Poonawala, Kulsoom Rafiq, Sherbano Karim, Farhat Rasheed, Hafiza Javeria Saleem, Munzalin Munaf, Farzana Munaf, Abida Memon, Zarina Fazal, Dr. Lubna Kamani, Mariam Arif, Farida Ghaffar, Naqsh Hamdani, Midra Hamdani, Farseen Hamdani. In the end vote of thanks was given by Mrs Hameeda Iqbal. The program ended on hi-tea & networking.

The Program was greatly appreciated by the audience.

Best Compliments From Timex & Fergasam Group

Exporters of High Fashion
Ladies Garments

No:455/1, Bauddhaloka Mawatha, Colombo 08.

Telephone: +94 11 4728200/4828000

Fax: +94 11 4728258/9

E-mail: info@timexsl.com/info@fergasam.com

Web : www.timexsl.com/www.fergasam.com

YLEAD

AKS - The Reflection of Life

Organized by Youth Wing Gondal Memon Association

Gondal Memon Association Youth Wing has been established with a vision of quality improvement and bringing about positive change in community by driving its role as catalyst for change. Since its inception, it has been contributing towards the quality improvement of Youth in different sectors (Youth Empowerment, Leadership Skills, and Jobs Opportunities etc.)

Gondal Memon Association Youth Wing arranged a one day training program named "AKS – Reflection of life" for youth of ages 15 to 22 of both gender male and female. The program's aim was to provide opportunities to participants to explore their selves, build confidence, improve their effective communication skills, self actualization and self management, career counseling and exploring the world for entrepreneurship through interactive sessions, meeting successful leaders and performing outdoor activities.

The program held on 14th of September 2014 at Amin Kothawala Auditorium, All Pakistan Memon Federation Karachi. The number of audience was 230. As its clear from the name of our event that theme for the event was "The Reflection of Life".

The list of Trainers and for the event is

as follows:

- Mr. Muhammad Amir (Program Officer, Habib University Foundation (H.U.F.), Team iLEAD)

Mr. Muhammad Ayub Ghaziani presenting Shield to Dr. Atta-ur-Rehman

- Hammad Riaz (Intern in SOL, Youngest Trainer in Karachi conducted 50+ Corporate and Training sessions)

- Ms. Rafia Naz (Memon Institute Of Teachers' Training)

- Professor Dr. Atta-ur-Rehman (Professor at H.E.J. Research Institute of Chemistry at Karachi University)

The participants were divided into 10 groups of 23 participants each. There were total 12 Youth Facilitators (YFs) to manage the participant and control the proceedings and 5 Management team members to manage the event and other stuff.

The Event started with Qira'at, Naat recitation and National Anthem. The Opening speech was delivered by Mr. Muhammad Shoaib Ghaziani (Senior Vice President Gondal Memon Association) and welcome speech by Mr. Muhammad Ayub Ghaziani (Chairman Youth Wing Gondal Memon Association).

Sports is always a healthy activity to start a good day long. The event started with a boost of fun and learning sports activity by the Team iLead under the supervision of Mr. Amir and Mr. Noor-ud-din Merchant. The Youth Facilitators were there to lead their groups to the activity planned by iLEAD. The

Mr. Shoaib Ghaziani

Ms. Raffia Naz

Mr. Ayub Shahid Ghaziani

activity was based on team work, leadership skills and lots of fun with learning.

After this session there were refreshments for the participants to relax their muscles and mind and to get themselves charged for the next session by Ms. Rafia Naz. Ms. Rafia Naz conducted the session onwards on Multiple Intelligence for two hours which was very beneficial and fruitful for the participants. The next Trainer was Mr. Hammad Riaz who conducted an energetic session on Leadership and self realization with lots of energizers and boosters forwarded by Lunch.

Then there was Prof. Dr. Atta-ur-Rahman known for his contributions in Chemistry to the Nation. Prof. Dr. Atta-ur-Rahman professor at H.E.J. Research Institute of Chemistry at Karachi University and the pride of nation holding numbers of awards and known internationally for his contributions, conducted the session on "The Exciting World of Discovery" in which he drove the participants to the exciting world of future science and discoveries. He gave the speech which was the main part of this motivational session because his speech not only motivated the participants but let them

know the possibilities in future. participants by Prof. Dr. Atta-ur-Rahman which was a moment of pride for every participant to be certified through him. Gondal Memon Association Youth Wing.

continue organizing such events for their youth for the betterment of their future. It will help our youth in selecting their fields/ professions etc. they plan to will conduct more and more sessions because through their sessions the will motivate their youth to become optimists, to be aware of their own abilities, capabilities and skills and serve their nation and country.

OFFICE BEARERS of Memon Professional Forum for the term 2014-2015

Mr. Khalid Latif
Honorary Secretary
General
B.Com. LL.B

Mr. Abdul Aziz Tayabani
President
B.Com. LL.B

Mr. Abdul Hameed Kath
Senior Vice President
B.Com. MBA

Mr. M. Rizwan Usman
Vice President
MBA (MIS) U.S.A.

**Mr. Mustafa Hanif
Balagamwala**
Joint Secretary
M.A. (Eco.), PIPFA, ITP

**Mr. Abdul Basit
Kolhari**
Treasurer
MBA and Claritas
Investment Cert. Holder

Memon Professional Forum (MPF), which came in to existence in January 1985, Memon Professional Forum (MPF), is a prestigious body of professionals belonging to the Memon Community. MPF is a Forum of Memon Professionals from different disciplines for Promoting Professional Entrepreneurship, Leadership, Self development, Networking, Knowledge dissemination for its members, Promoting higher Professional education, Mentoring for new entry level and facilitate Community in sustainable development. Today the Forum Membership comprises over Nine Hundred and Sixty Four professionals from various disciplines. The membership cover the entire spectrum, from senior professional occupying eminent position in their respective fields in Pakistan and abroad to young professionals who are in the early stages of their carrier. This gives MPF the Potential for becoming a very strong and representative institution for the Memon Community. The MPF was formed to foster Networking amongst members of various discipline such as Doctors, Engineers, Architects, Accountants, Lawyers, MBA's, Tax Practitioners and any other recognized professional body. The objective of the Forum are comprehensively, spelt out in the Memorandum of Association.

ARMY SUPPLUS STORES

60 Mitchell Street, Pretoria West, Gauteng.

Tel: (012) 327-3282 Fax: (012) 327-1194 Cell: 082 898 7961

E-mail: army@armystores.co.za Website: www.armystores.co.za

www.armystores.biz

0861 ARMYCO
276926

Tents • Plastic Tarps • Jerry Cans • Blankets • Kitchen Sets • Relief Items • Logistics

***Importers, Exporters, Manufactures & Traders Of:
Aid & Relief Equipment, Camping, & Outdoor Suppliers, General Commodities
and Sourcing agents!!***

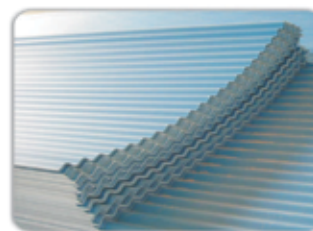
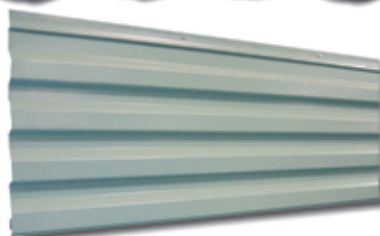
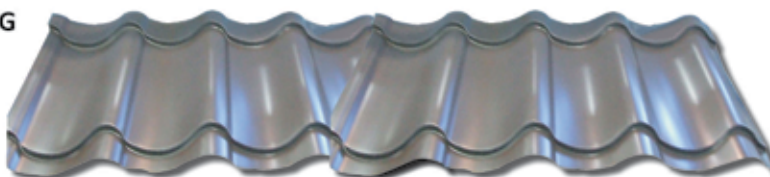
We are based in Pretoria, South Africa. We serve the local and re-export markets in and around the globe. Our aim is to better serve our clients and source ready stocks of items that are urgently needed in Africa and around the globe. Customer service is a priority with us, you will be pleasantly surprised at our quick response time to your enquiries. We go the extra mile to locate products you need just ask!! We are currently supplying many traders such as: NGO'S, Aid organizations, Camping wholesalers, Chain stores, Military and Defense Forces, Building contracting companies, General merchants and a Agents from across the globe.

CORR-FORM

ROOFING, MANUFACTURERS, & SUPPLIERS OF STEEL PRODUCTS

CORRUGATED • IBR • WIDE-SPAN

- CORRUGATED ROOF SHEETING
- IBR ROOF SHEETING
- ROUNDED GUTTERS
- SQUARE GUTTERS CORNER
- FLASHINGS
- ROLL UP RIDGING
- BULL NOSING
- SELF DRILLING SCREWS
- ZINC ROOF TILING
- DOWN PIPES
- GUTTER BBRACKETS
- GUTTER OUTLETS & CLOSURES

AVAILABLE IN CHROMADEK, GALVANIZED & ALUZINC

TEL: 012 327 1121 FAX: 012 327 1199

315 Soutter Street, Pretoria West, 0183

E-mail: army@armystores.co.za

Directors: Sikander, Feizul & Aadil N.M.Ayob

Mr. Abdul Aziz Memon, Chairman Kings Group

International Service Award from Rotary International President Ron Burton

Aziz Memon, receiving International Service Award from Rotary International President Ron Burton, Rotary International Trustee Sam Owori & Trustee Jackson are also seen in the picture, Taipei

Kings Group is a conglomerate of five companies under the leadership of Mr. Abdul Aziz Memon, Chairman and Mr. Muhammad Munir Memon, Managing Director. The first company, Kings Apparel Industries (Pvt.) Ltd. was incorporated in 1988. It was soon followed by Kings Textile Industries Ltd., Ace Travels (Pvt.) Ltd., Kings Clothing (A franchise of United Colors of Benetton) and Grand Builders and Developers.

Kings Group is one of the leading Manufacturing & Exporting Group of Pakistan with a work force of over 5000 people including 150 hard-core professionals. The group expects a total turnover of approximately US \$ 35 million during the current fiscal year, more than

fifty per cent of which will be contributed by the export of knitwear to the European and American Markets. The core company of the Group namely Kings Apparel Industries (Pvt.) Limited, has been awarded Six "Best Export Performance Trophies" and Five "Special Merit Trophies" by the Federation of Pakistan Chambers of Commerce and Industry for the last eleven years successively for highest export in the category of knitted garments.

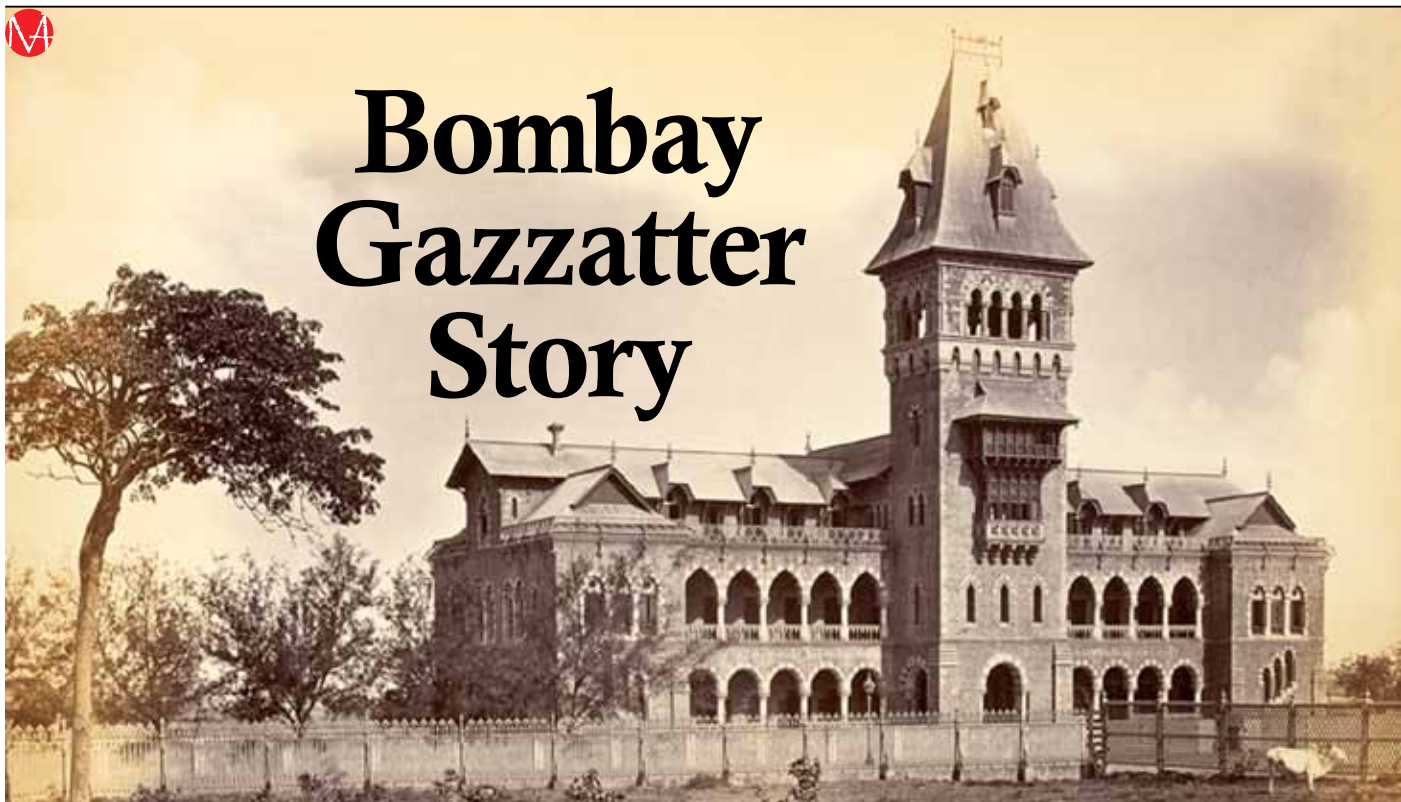
The headquarters of the Group is located in a newly constructed purpose built building having a covered area of 11,700 sq. ft. on a plot of 2200 yard in the posh locality of Clifton, at 91, Shahrah-e-Iran, Clifton, Karachi. The office is equipped with most modern communication facilities to cater to

the needs of our valued clients in a prompt and efficient manner.

Kings Apparel Industries and Kings Textile Industries form a composite knitwear industry spread over 6 acres with a covered area of 250,000 sq. ft. It is equipped with 30 circular knitting machines, a dye-house with a capacity of dyeing 14 tons of fabric per day having state-of-the-art Open Width Santex Finishing System having a Santa Cut, Double Pad, Santa Shrink and Santa Compact with Wiko machine and a Tubetex Compactor for tubular fabric. It has eleven stitching units having 1100 stitching machine of best brand names. Today it has a product range of export quality knit fabric, knitted casuals, sportswear for men, women, children, and infants.

Bombay Gazzatter Story

(Extracts from “The Memons” By Mahir Bose)

This story, as is only to be expected, has been embellished in the course of many retellings, and in certain versions involves miracles and strange and wonderful happenings. Consider the version presented in the Gazetteer of Bombay Presidency, Volume XI, Part II: Gujarat Population: Musalmans and Parsis, published in 1899:

Maulana Abdul Kadir Muhi-yud-din Gilani, the Saint of Saints, died at Baghdad in A.D. 1165 (H.561). On his deathbed he ordered one of his sons, Taj-ud-din, to settle in India and display to its people the light of Islam. In A.D. 1421 (H.838) Sayad Eusuf-ud-din Kadri, fifth in descent from Taj-ud-din, in a miraculous dream was ordered to set sail for Sindh and guide its people into the right way of Islam. When Sayad Eusuf-ud-din reached Sindh, its capital was Nagar-Thatta and its ruler was a chief of the Samma dynasty (A.D. 1351-1521) with the title of Markab Khan who received Sayad Eusuf-ud-din with honour and treated him as his guest. At this time Ma'nekji, the head of the eighty-four nukhs or divisions of the Lohana community was in favour at the court of Markab Khan. Markab Khan became a follower of the Sayad and Ma'nekji with two of his three sons and 700 Lohana families followed their ruler's example. Of the two sons of Ma'nekji who became converts, Ravji was called Ahmed and Ravji's sons, Sundarji and Hansraj, were named Adam and Taj Muhammad. On their conversion, the saint changed the name of the community from Mota and Lohana to Mu'amin or Believers and investing Adam with a dress of honour,

appointed him hereditary head of the two new community with his seat at Wara near Thatta..

We have said most Memons believe this story. They do. It is even retold in souvenirs published when Memons have their gatherings and meetings, as for instance in the All India Cutchi Memons Federation, Special Number, published in 1983, where Abdul Qadir Moosa Dadani uses the conversion story as told above to provide what he called “A Glimpse into the Past”.

Bombay Gazzatter Story True

But is this glimpse accurate / The answer to that is while the great majority of Memons believe in it there is now a band of so-called historians and intellectuals who have grave doubts that the story of the Pir and his conversion of seven hundred Lohana families has any historical validity.

Their doubts centre on the source of the story. The Gazetteer had used an Urdu booklet published in 1873 by one Sayad Amir-ud-din Nuzhat. The Gazetteer called it Nuzhat-ul-Akbar, as we shall see this booklet also goes by another name, and this is perhaps the most controversial book ever written about the Memons. Not much is known about Nuzhat, not even whether he was a Memon. His story of the Memon conversion reads like a great discovery, having something of the fairy tale about it.

As he narrates in the booklet, he is wandering about the streets of Bombay searching for livelihood and notices various Muslim castes, Koknis, Memons, Cutchis, Khojas, Bohras and Mughals etc. Amongst

them he finds that Memons are wealthy, spread in many lands and flourishing. He wants to find out how they became Muslims. He eventually comes to the conclusion that they must have been converted by some holy man. Then one day a “gentleman” tells him about Pir Buzurg Ali of Mundra in Kachh. He visits him and finds him living in object poverty. He reluctantly draws the story of the conversion from him and publishes it in a booklet. The story gains currency and Memons begin to give money to the Pir. The community appears to have solved the mystery of how they were converted.

However the skeptics who doubt this story, point to the fact that there are many inconsistencies in the story as given by Amir-ud-din Nuzhat. For a start, history does not have any record of an individual by the name of Markab Khan as having ruled any part of Sindh. There are also other errors. Nuzhat got some dates wrong in his conversion story. He says his story of the Memon conversion is supported by a Ikarnama (agreement) which the Memons of Nagar-Thatta were supposed to have entered into when they were willingly bound not only themselves but their sons, grandsons, great-grandsons and all their descendants to maintain the family of the Pir and his descendants.

However one Memon researcher skeptical of the story, Abdul Rahman Asir, in his book, Memon Qaum ni Utpatti (The Origins of the Memon Community), has suggested that at least some of those who signed this agreement were not Memons and one of the signatures appears to be that of a man, another saint, who died more

than fifty years before Sayad Eusuf-ud-din arrived in Sindh. It would be a remarkable case of posthumous effort for a man to sign a document so long after his death. Some Memon skeptics have also picked up such trifling points as the fact that while Nuzhat's booklet talks of Nagar-Thatta, the name of the place when Eusuf-ud-din came was Thatta, the prefix Nagar, which means town, was not added until some time after. There is also doubt whether Eusuf-ud-din did indeed belong to the Gilani family.

All these alleged historical defects have made some modern-day Memon writers pour much derision and scorn on the claims of Nuzhat. Ali Mohammad Naz, a prominent Memon of Bombay, was in no doubt that this entire story of conversion was a fiction and fabricated. He argued that Nuzhat was a fraud who had spread the story for self-gain. But it is not that easy to write off Nuzhat's story as rubbish.

So did the Memons get converted by Pir Eusuf-ud-din or not? The answer is that some of them probably did, if not by a Pir called Eusuf-ud-din, then by some other Pir. However that is not the whole story as I will explain.

I do agree with Naz that Nuzhat's that claim seven hundred families were converted may be doubtful. But Naz's reason for doubting sounds strange. He argues that if seven hundred families of Lohana were converted would not some historian have mentioned it? It would be an event, says Naz, "of historical importance and the historians of Sindh must have taken note of this in their books. Even Alisher Kaane, the author of Tohfatul Kiram who was a resident of Nagar-Thatta has not made any mention of this even in his book of the history of Sindh. It means no such event has taken place at Nagar-Thatta".

The fact that an event is not recorded in a particular history book does not mean it did not take place. If one takes such a didactic, not to say peculiar, view of history then a great deal of our history would have been thrown away. In any case why should the conversion of seven hundred Lohana

families be newsworthy? Historians record events that are considered important. Were the Lohanas important? No. They were a Hindu caste of traders, who neither had power nor great wealth.

Five hundred years ago, long before modern mass media, such events were not recorded. What happened was they passed into folklore. Word of mouth spread the story and we know from our experience when we hear a story from someone who, in turn, has heard it from someone else, that there is always an element of exaggeration. Probably the Thatta conversion story was embellished: may be seventy, not seven hundred families were converted and they in the course of retelling became seven hundred. But more likely than not there was an inner core of truth from which the story first emerged. There is one other source which suggests Nuzhat was not entirely wrong. This is Richard Burton, who in his History of Sindh refers to a Pir Rashid who was a notable Sufi and founder of two Sufi houses in Sindh. This what Burton had to say: had to say:

The term "Meman", a corruption of the Arabic word, "Mumin" (a true believer), was probably given to the people that go by the name now, when they are converted from Hinduism to Islam. The word in its fullest significance is applied to two distinct races of people: in the first

place to the Khwajeh tribe and secondly, the Meman Sayyat (i.e. green, from the Sindhi, Sawo or Achhra, white) who are followers of Abu Hanifeh. Many Memans are found settled in Sind, especially about Hyderabad, Sehwan and Kurrachee. Cutch is probably their original country, a large number of them are still found there. In our province they are employed chiefly in agriculture and breeding camels. Their dress is that of the common Sindhi, except that they frequently shave the head, especially when old and wear turban, sometimes though rarely, they adapt the peculiar Sindhi hat. They

have produced many very learned men and have done much to introduce the religious science into this country.

What makes Burton very interesting is he wrote the book in 1851, twenty-two years before Nuzhat's booklet. So Burton could not have been influenced by the booklet as the compilers of the Gazetteers undoubtedly were. Despite this, Burton mentions a Pir and his story of conversion has a similar ring to that given twenty-two years later by Nuzhat, albeit Burton does not have Nuzhat's details.

Memon writers unwilling to accept the story of seven hundred Lohana families are keen to advance a variety of other versions.

Source: 1-Memon-World.net
www.memon-world.net

TRIBUTES

QUAID-E-AZAM – 1938

“I am glad to see that business community like Memons is taking keen interest in the politics. This step of the Memons is taking keen interest in the politics. This step of the Memons prove that the Muslim League is quite justified in its policies.

Calcutta, 1938.

QUAID-E-AZAM– 1946

“I know that Memons are a business community. Such a calculative community has really provided encouragement by giving support to the Pakistan Resolution in such emotional words”.

Karachi, 1946.

DR. RAJENDRA PRASAD

“Knowing as I do the way in which you go about this business of relief, I expected nothing less and I am glad that Quetta sufferers had the advantages of services of the Memon Relief Society. I hope, should unfortunately any natural calamity visit any other part of India the Society will ever be ready with funds which are so generously subscribed by the members of the Memon Community and others, literally rush, if not fly, to the rescue of the sufferers”.

Wardha, 1935.

MARQUESS OF INLITHGOW PRIVATE SECRETARY TO THE VICEROY

“On behalf of His Excellency, I am directed to convey his sincere gratitude on the excellent work done by your (Memon Relief) Society in aid of victims of the Quetta Earthquake. The Society’s work was brought to the notice of His Excellency when he visited Karachi, and he feels pleased that he has had the opportunity of thanking our workers in person”.

New Delhi, 1935.

MAULANA SHABBIR AHMED USMANI

“You will not find a single place in this whole sub-continent where the Memons had gone for business and had not constructed at least a masjid”.

KHAWAJA NAZIMUDDIN

“This Memon Community is well-known in the business field for its pioneering spirit. After the Partition of the sub-continent, when the trade and commerce were completely stopped, the Memon Community played a very important role in reviving them. The Memon Community is also equally well-known for donating generously towards religious and charitable works”.

Karachi, 1949.

GENERAL ZIA-UL-HAQ

“The history of Paksitan and the history of the Memon Biradari go together. The history of the progress of Pakistan is the history of the Memon Biradari, and the history of the progress of the Memon Biradari is the history of Pakistan”.

Karachi: 1983

PRINCE CHARLES THE PRINCE OF WALES

It gives me immense pleasure to send the Board of Trustees and the National Council of the Memon Association UK, as well as the British and world-wide Memon community, my very best wishes on the occasion of the opening of the Memon Centre in South West London.

I am sure that the culture of industry and enterprise, mutual help and community service that are the hallmarks of the Memon community will provide an example and an inspiration to the other communities that make up our multicultural and multi-faith society.

January, 2001

MR. TONY BLAIR BRITISH PRIME MINISTER

It gives me great pleasure to send my best wishes for official opening of the Memon Center. Although unfortunately, I cannot attend the official opening due to prior commitments. I would like to congratulate you on all that you have achieved since you purchased the site nearly 15 years ago. The fact that the Center has been built entirely from donations and interest-free loans is a

great tribute to the energy and vision of the Memon community.

The Center will provide sports and social facilities, particularly for women and young people. The fact that the Center will be open to all communities will strengthen links between people with diverse faiths and experiences.

This Government is delighted that the Memon community has taken such an active role in public life. We share many common values – a belief in opportunity and enterprise, reward for hard work, tolerance and community. We share a real passion for education and a belief in the importance of family.

I believe that all of the faith communities play a key role in building a strong society. Your contribution is greatly appreciated and I look forward to helping build on this in the future.

February 2001

MR. WILLIAM HAGUE LEADER OF THE OPPOSITION – BRITISH

I am delighted to offer my support and best wishes to the Memon community on the special occasion of the official inauguration ceremony of the Memon Centre in Balham.

The construction of the Memon Centre is a fantastic achievement and everyone involved with this project deserves praise and credit. I would like to pay special tribute to Iqbal Sacraine, Chairman of the Board of Trustees of the Memon Association for his continued work for the Muslim community in the U.K.

Nobody should be in any doubt as to the outstanding contribution that the Memon community make to the strength, prosperity and success of our country. And I want to stress our country because I believe passionately that the United Kingdom belongs to all of us, whatever our religious beliefs or our ethnic background. As far as I’m concerned, Muslim, Christian, Hindu, Sikh, Jewish, White, Black or Asian, we are all British as each other.

The Memon community has a significant role to play in all areas of mainstream life, not least because Islam, while proud of its own traditions, holds values that I believe are common to us all.

January 2001

PARENTS VOICE ASSOCIATION

Association of Parents of Mentally Handicapped Children
(Project UJALA - A School for Special Children)

We Need Your Help !!!

PARENTS VOICE ASSOCIATION is an NGO established over 25 years ago by parents of mentally handicapped children, for the welfare of society at large and the mentally handicapped in particular. It was a time when people were not aware or conversant with the contingents of mental retardation. As our first project a school for the mentally handicapped was established in our own custom built facility in Phase-6 of Defence Housing Authority. Since then we have come a long way serving the persons who are associated with mental handicaps in particular.

All our work is done on a welfare basis and the students in our school 'UJALA' come from the four corners of Karachi. It comprises of those who can afford as well as those who cannot. Everything is catered for these students. For the last two decades we have also worked on the rehabilitation of these students to bring the ones who are slow learners or borderline cases into the mainstream of society. By the grace of God we have been quite successful in this venture.

The Memon community has been greatly instrumental in assisting our cause and we have always looked forward to their increasing help. Many renowned names are our honorable donors.

For the last many years the Executive Committee of Parents Voice Association is being headed by Mr. Zakaria Ismail Godil, a Memon of the Jethpur Memon Community. Mr. Godil was also the Minister for Special Education in the last Interim Government. During his tenure he was responsible for the establishment of NEWBORN SCREENING LAW by the Sindh Assembly. Pakistan and Sindh in particular are the first places in Asia where this facility has been lawfully and legally established.

Our hopes are pinned on God fearing individuals like yourselves to assist us in helping the less fortunate of our society for which only God can compensate you in this world as well as in the 'thereafter'.

May God bless you all!

Kindly Send Donations to our Account:

Parents Voice Association
Bank Al Habib Limited

Khayaban-e-Hafiz Branch
Branch Code # 1036

Pak Rupees Account

Account No. 1036-0081-005 333-01-6

IBAN# PK34 BAH1 1036 0081 005333-01

Dollar (\$) Account

Account No. 1036-0418-005333-01-3

Swift Code : BAHLPKKA

IBAN# PK21 BAH1 1036-0418-005333-01

Euro (€)Account

Account No. 1036-0408-005333-01-1

Swift Code : BAHLPKKA

IBAN# PK66 BAH1 10360408005333-01

NEED A DOSE OF PEACE?

61, Khayaban-e-Hilal, Phase-VI, Defence Housing Authority, Karachi-75500 (Pakistan)

Tel: (021) 3585-7060, (021) 3584-6075 Fax: (92-21) 3584-6075

E-mail: info@parents-voice.org, info.parentsvoice@gmail.com URL: www.parents-voice.org www.facebook.com/UJALACentre

Muneera Adil's Profile-2014

Mrs. Muneera Adil an outstanding Memon professional from Karachi, She is a Freelance Writer by profession and has a passion for giving awareness about different issues through her pen.

Muneera has two kids, her husband, Mr. Muhammad Adil, is a business man in Karachi,

She is a role model for all Women working from home. Besides writing and teaching online, she is a Home maker, Cooking Expert and doing some other activities from home

She has over fifteen years' of experience in Freelance writing and has written for different National and International Newspapers, Magazines and Digests.

Muneera's dream is to utilize her writing skills for the betterment of society and by raising issues of Women, Youth and children. She was selected from Pakistan for Writing about Pakistani Weddings in a European Union's Internet Newspaper Yahday.com. She has written many Articles, Reviews, Recipies, Surveys, Features, Interviews and stories which have been published in Dawn, Jang, Express, Yahday.

com, The Dutchman (Online Magazine From Canada), Dalda Ka Dastarkhuwan, Fashion mag, Inspiration and many more, She has also written a TV drama serial.

She has won many prizes in different All Pakistan and All Karachi Competitions by different brands and TV and Radio Channels.

Recently she was awarded "Pride of Performance" from Women Writer's Forum. Kutchi Memon Ladies Wing also presented Recognition Award on her achievements.

May Allah SWT bless this Illuminating star of Memon Community with more Success.

LEARN ABOVE A TO Z FORMULA AND SKY WILL BE LIMIT FOR YOUR SUCCESS IN THE BUSINESS / MANAGEMENT

ABOUT THE WRITER

M. Farooq Ahmed has decades of experience and expertise in various fields including Banking, Finance, Sales and Marketing Management and General Management. He has served large U.S. Corporations in various positions for more than two decades including Financial Manager, Operations Manager, Divisional Manager, Area Manager and Director – Middle East. He has received number of Awards for his achievements. He is now Group Chairman of family businesses.

Note from the editor:- The author's belief is that this article can help people greatly in managing or running any business successfully. but these tips are excellent to manage a successful life.

AtoZ Guidance for Success in Business / Management

By: M. Farooq Ahmed

Act on timely manner. Delayed action / decisions can cost heavily.

Better Management results in greater success.

Controls must be in place in all segment of business.

Define authorities and responsibilities of each employee for better performance.

Employees are assets for the organization. Treat and guide them well to help them perform better.

Financial controls are must for any successful business.

Gaining customers' confidence and loyalty helps faster growth.

Honest approach is always rewarding.

Implement well defined procedures and policies.

Jumping on conclusions are not advisable without proper analysis.

Keept gaining market share year after year.

Luck must favour you.

Monitor performance and activities of each department closely.

Net profit growth is more important than simply sales growth.

Operating cost must be kept under control.

Performance review of each employee from time to time helps.

Quarterly detailed review of performance of each division is recommended.

Reliability ensures repeat orders.

Serve Customers in best possible manners.

Train Employees to achieve desired results and faster growth.

Unrealistic goals should be avoided.

Variety of Products and Services are preferred rather than depending on one Product or Service.

Win-win approach is most rewarding in long term.

Xpertise (Expertise) in all segment of Management helps manage business in most efficient manner.

You must spend 10 minutes every day to think what you could have done better.

Zonal Chiefs must be responsible for achieving well defined sales and profitability targets for each Zone.

Role of Memon Community at National Front

WMO PC

When Pakistan movement was started, the Memons generously contributed to the Funds of All India Muslim League and Muslim Press Fund established by Quaid-e-Azam who knew the patriotism of Memons and therefore visited every nook and corner of Kathiawar including Rajkot, Gondal, Dhoraji, Mangrol, Bantva, Manavadar, Kutiyana, Ranawav, Porbandar, Jetpur and Wanthli in January, 1940. During these visits large processions were taken out which culminated in meetings which were addressed by Quaid-e-Azam, Mr. I.I. Chundrigar and prominent Memon personalities. At every such function Quaid-e-Azam was presented with bag full of donations. The visit of Quaid-e-Azam to such large number of towns and addressing gatherings at such relatively small places shows what importance Quaid-e-Azam gave to the Memon community as early as in 1940. Among the freedom fighters who were jailed by the British Government during Pakistan Movement, you can find the names of Mr. Usman Kasam Mitha (Father of General Abubakar Mitha of Pakistan Army) Mr. Ahmed Noor Mohammad and Mr. A. Sattar Parekh.

The Memon community was in forefront in helping the humanity irrespective of their cast or creed whenever national calamities affected India & Pakistan. This included massive earth quack in Bihar and Quetta in 30s and floods in East Pakistan. For the work for the welfare of victims of Earthquake Mr. Abdul Sattar Haji Suleman Naviwala was awarded the medal of Kaiser-Hind by ViceRoy. The Pakistan Government awarded Sitara-e-Khidmat to Mr. Usman Suleman for flood relief activities in East Pakistan.

But it was not only trade and business in which the members of community partici-

pated. They look equal interest in independence movement. During Khilafat Movement many notable Memons contributed huge amounts of donations. The names of Mr. Omer Subani and Ahmed son of Janmohammad Chotani were prominent among these donors. The formation of Azad Hind Fauj in 1944, Mr. A. Habib Haji Yusuf Marfani huge contributions for the cause. Mr. A. Sattar Palwala and Mr. A. Latif Admani were other prominent members of the community who actively participated in the movement.

Contribution to Education

It will be appropriate here to talk about the community's efforts in educating their children and then diverting most of their efforts towards establishment of education institutions for the masses. I will like to take you back to 1869. It was the year when Sir Syed Ahmed Khan visited Bombay for the first time on his way to England. According to "KHUD NAVIST SAWANE HAYAT" (Auto biography) of Sir Syed re-published in Pakistan a few years back, Sir Syed visited some Memon businessmen and noted that every well to do Memon family contributed and ran a Madressa where religious education was being given to children of all communities. This was the contribution to education by professional traders in those early days. Until early 1930s, most of the Memon businessmen only had a working knowledge of Gujarati and English to read or compose telegrams but then they realized that future of the community lied in educating its youths. Sir Adamjee Haji Dawood who is known as Father of Education in the community saw education as a way of making sure that the Memons preserved their business skills. He said and I quote from "The Memons" by Mihir Bose:

"Knowledge of Business is superior to all

knowledge. It provides ample shape for the spirit for adventure, daring and honesty. It has no limits or boundaries. Our forefathers have gained superiority in general business with their primitive type signatures and have maintained them in top positions since two centuries. With assets consisting of Gadi Takya costing Rs. 23.00 and a safe costing Rs. 33.00 we are doing business of lacs of rupees only on our goodwill and honesty. Managers of Memon firms are getting higher salaries, than officers of civil service. All these things are alright until now. But if we see towards the future we can feel that we will have to face new challenges of industrialization and technology in near future. Our business will require modern know how and skills. Our real aim is to provide high education to Memon Youth but at the same time to keep them business minded."

This was the vision of community's elders as early as in 1928 and why not? They were professional businessman and they knew what contribution they can and should make for the cause of education. This vision provided basis for three all India Memon Conferences held in Rajkot, Jamnagar and Manavadar and gave birth to All India Memon Education and Welfare Society in 1933 under the presidentship of Sir Adamjee Haji Dawood. The society liberally gave scholarships to Memon students all over India. The scholarships helped thousands of community members to acquire secondary and higher education and was responsible for many of youth becoming famous lawyers and doctors. After partition, the society was split into two societies and the Pakistan Memon Educational & Welfare Society came into being in 1948. It's first President was Abubakar Zavery. Mr. A. Wahid Adamjee became the President of Society in 1949 and continued as such till 1968.

Memon community is a business community. It "earns to give". A truly philanthropic community. Soon after migration it established scores of educational institutions in Karachi, Hyderabad & Sukkur. There were over 100 schools run by Memon community in Sindh before they were nationalized. The prominent organizations, which established schools, included Memon Educational Board, Pakistan Memon Women Educational Society, Jampur & Kutiana Memon Associations and many others. The Memon Women Society under the leadership of Hajiani Khatija Bai – a semi literate lady from Bantva established a chain of girls schools under the name of Rounk-e-Islam Girls Schools and Rounk-e-Islam Girls College. The beauty about these schools is that they were and are open for all communities and charged nominal fees. In the field of higher education, the Memons have established many institutions. To name a few:

- Dawood Engineering College
- Adamjee Science College
- Rounk-e-Islam Girls College
- Usman Institute of Technology
- Ayesha Bawany Academy
- Suraya Parekh College of Liberal Arts
- Hussain Ebrahim Jamal Institute of Chemistry – Karachi University
- Ahmed Bawany Academy
- Dawood Public School
- Hashmani Post Graduate Eye Institute
- Memon Institute of Data Processing
- Adamjee Institute of Information Technology

For promoting education, the large groups of Memon Businessman set-up Foundations & Trusts. Prominent among them are Dawood Foundation, Suleman Dawood Dialysis Centre, Adamjee Foundation, Aziz Tabba Foundation, Aisha Bawany Waqf and many others. These foundations and trusts donated generously towards the establishment of education institutions throughout the country and gave generous scholarships to students of all communities for higher education.

There are a number of vocational institutions including Rangoonwala Centre, World Foundation Community Centre and many ladies tailoring schools. During last 3 years, the World Memon Foundation Community Center has alone trained 11,000 girls in different vocational subjects.

Apart from the efforts to promote education, the community has played an important role in promotion of literary activities in the country. Both the Dawood Foundation and Adamjee Foundation launched Dawood & Adamjee Prizes for Literature. Both the prizes were being awarded to best books of fiction and non-fiction nature and were

administered by Pakistan Writers Guild. The prizes were considered as a matter of great honour by literary circles. These prizes were discontinued in 1971.

Contribution To Health Care

Education is not the only field in which the Memons serve at large. They have established a number of hospitals and dispensaries. Some of them include:

- Kutiana Memon Hospital
- Bantva Khidmat Committee Hospital
- Memon General Hospital
- Usman Memorial Hospital
- Kathiawar Hospital
- Hussaini Hospital
- Bantva Anis Hospital
- Fatima Bhai Hospital
- Patel Hospital and
- The famous Memon Charitable Hospital of Hyderabad.
- Suleman Dawood Dialysis
- Memon Diabetic & Diagnostic Centre

Here I have named only the well known hospitals. In addition to these, there are scores of Dispensaries. At all these hospitals & dispensaries, the treatment is provided at nominal cost and even free to deserving cases.

Memons in Professions

Today Memons can boast of thousands of professionals in law, medicine, professional accountancy, Information Technology, Engineering, Architecture and Teaching. The Memon Professional Forum – the organizer of this conference is a body of these professionals. Most of these professionals have excelled in their professions and are known throughout the country. Many are practicing their professions and others are occupying senior positions in business, industry and banking.

Mr. Kasim Parekh, now President of Metropolitan Bank was once Governor of State Bank of Pakistan. Dr. A. Ghaffar Billoo was the dean of Medicine in Karachi University. Dr. A. Majeed Memon was the principle of Dow Medical College. Mr. Janmohammad Memon is the first Vice Chancellor of Sindh's first Medical University. Many of our professional brothers have served as judges of superior courts. Others occupied senior positions in Bar Associations, Income Tax Bar Association, Institute of Engineers & Institute of Professional Accountants. Prominent among them are Mr. Yusuf Adil, Mr. Abdul Qadir Memon, Mr. A. Razzak Diwan and Mr. Abdul Wahid Tejani. Today, the professional institutions of Chartered Accountants & Cost & Management Accountants of

Pakistan are headed by Mr. Pirmohammad Kalia and Mr. Ashraf Bawany. Mr. Pirmohammad Kalia is also President of Institute of Corporate Secretaries and South Asian Federation of Accountants. Mr. Moin A. Fudda, a Memon Professional is now heading Overseas Chamber of Commerce.

Contribution of Community to Pakistan's Economy

According to "Enterprising Philanthropists" by Mr. A. Sattar Parekh, immediately after partition two books were written one by Dr. Rajindra Parshad, the first President of India and Dr. Ambedkar, the author of Indian Constitution. Both the authors predicted the non viability of Pakistan. Even Mr. Naharu, had predicted that Pakistan would never be economically viable and will ultimately seek re-union with India. It was this thinking which led India to withhold Rs. 55 crores which was Pakistani share in the assets of British India.

Soon after establishment of Pakistan Quaid-e-Azam called upon the Memons to move to this young country through Sir Adamjee and Mr. Yusuf Haroon. The atrocities of forces which occupied Bantva, Manavador and Kutiana also forced the Memons of these areas to shift to the new country.

"It is wonder that Pakistan's economy survived at all in the early years. Why did it survive? It was because of the entrepreneur skills of Muslim community who had migrated to Pakistan from their original homeland in India and prominent among them were Memons. If Pakistan beat the economic odds then a great deal of credit goes to the Memons. Nobody could have predicted it and while in later years it became fashionable to decry the dominance of the Memons in Pakistan's business community, the fact is that without such dominance Pakistan's economy may never have developed.

Using the capital brought by them from India and blending it with their business acumen and entrepreneur skills the Memons started working for the development of Pakistan. The beginning was made with establishment of trading firms with branches in various places in East & West Pakistan. Then they moved into industry. A journey started towards setting of up industries in different fields and spreading worldwide.

Today, Memons are found in every nook and corner of this world and serving professionally in all fields for national prosperity.

Let's Salute our great great Grand father's for the lesson taught to us and keep the flag of prosperity flying to its glory.

Champion neon®

The sign that shines forever

**NEON
SIGNS**

**LED
SIGNS**

**ROOFTOP
SIGNS**

**ENGRAVING
SIGNS**

**TRI-VISION
SIGNS**

**METALLIC
SIGNS**

**VEHICLE
GRAPHICS**

**FLEXFACE
SIGNS**

**DIGITAL
PRINTS**

**Total Signage Solutions
Under One Roof !**

Head office: P.O. Box 60288, Dubai, UAE | T: +971 4 2856595 | E: info@champion-neon.com

www.champion-neon.com

મેમણ આલમ (WMO)

ગુજરાતી વિભાગ
સંપાદક: ઉમર અ. રહેમાન ખાનાણી

લીગ આદેશ મુજબ ખિતાબો ફગાવી દીધાની જાહેરાત

રાજકોટમાં શાનદાર સભા:

રાજકોટ: ઓલ ઇન્ડિયા મુસ્લિમ લીગ કાઉન્સિલના નિર્ણય અને કાર્યદે આગમના ફરમાન અનુસાર રાજકોટના મુસ્લિમોએ ૧૬મી ઓગષ્ટે સીધી લડત-દિનની બેઠક જોશોખરોશથી અને એવી જ શાંતિ અને શિસ્ત સાથે ઉજવણી કરી હતી.

૧૯૪૬ની ૧૬મીએ રાજકોટના મુસ્લિમોએ સંપૂર્ણ હડતાળ પાડી હતી. મુસ્લિમ મજદુરો અંગે ઘોડાગાડીવાળા સુદ્ધાંચે પોતાના કામકાજ બંધ રાખી ઉત્સાહ અને જોશનો અતિરેક બતાવ્યો હતો. હડતાળને સંપૂર્ણ બનાવવામાં અને એ દિવસની ઉજવણીને શાનદાર બનાવવામાં 'મુસ્લિમ યુથ્સ મેહફીલ' અને 'મુસ્લિમ સ્ટુડન્ટ્સ યુનિયન'ના જોશીલા કામદારો પેશ પેશ રહ્યા હતા. વિદ્યાર્થીઓએ પણ સ્કૂલો અને કોલેજમાં રજા પાળી હતી.

સાંજે ૪ વાગે સદરની જામે મસ્જિદ પાછળના ચોકમાં એક જંગી મુસ્લિમ સભા જ. હાજુ દાદા સાહેબની સદારત હેઠળ મળી હતી. સીધી-લડત અંગે મુસ્લિમોમાં એટલું ચેતન અને એટલો જોશ જોવામાં આવતા હતા કે રાજકોટના કરીબ કરીબ તમામ મુસ્લિમોએ જલ્લામાં શિરકત કરી હતી. ભાઈ ગુલ મુહમ્મદ અલારખાએ 'કૌમી

તરાનો' અને જ. યુનુસ હાજુ અબુબકરે એક જોશીલી અને ગરમાવનારી કૌમી નઝમ પઢી હતી. જલ્લાની શરૂઆત કુઆને કરીમની તિલાવતથી કરવામાં આવી હતી. જલ્લાની શરૂઆતમાંજ

મઅકુલ જવાબ બીજો હોઈ શકતો જ નહોતો. તેમણે જરૂરત પડે તો તમામ પ્રકારની કુરબાનીઓ માટે તૈયાર રહેવાની મુસ્લિમોને અપીલ કરી હતી. કચ્છ-કાઠિયાવાડ મુસ્લિમ લીગના જનરલ સેક્રેટરી

કચ્છ-કાઠિયાવાડ મુસ્લિમ લીગના સદર જ. હાજુ દાદા હાજુ વલીમુહમ્મદ સાહેબે પોતાનો 'ખાન સાહેબ'નો ખિતાબ ફગાવી દીધાની જાહેરાત કરતાં તે ભારે જોશ અને ઉત્સાહ વચ્ચે ઝીલી લેવામાં આવી હતી. જ. સેક્રેટરી સાહેબે બીજી એ પણ જાહેરાત કરી હતી કે ધોરાજીના સત્તાર હાજુ સુલેમાન નવીવાળાએ લીગના આદેશ મુજબ પોતાને મળેલો 'કૈસરે હિંદ'નો મેડલ સરકારને પાછો વાળી દીધો છે. એ જાહેરાત પણ ઉત્સાહભેર ઝીલી લેવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ જ. અ. ગની મેઘાણી સાહેબે મુસ્લિમ લીગ કાઉન્સિલની મુંબઈની બેઠકમાં થયેલા બે મહત્વના ઠરાવો વાંચી સંભળાવ્યા હતા અને જણાવ્યું હતું કે બ્રિટીશ કેબીનેટ મિશને કરેલા વચનભંગ અને વિશ્વાસભંગનો એના કરતા

અને જલ્લાના મીર-મુકર્રર જ અ. રહીમ મારફાની સાહેબે એક જોશીલી અને પ્રાણવાન તકરીર કરતાં જણાવ્યું હતું કે: "હિંદુસ્તાનના મુસ્લિમો આજે એમના જીવનની એક કટોકટીની પળે આવી પહોંચ્યા છે. આ દેશમાં તેઓ ઈઝઝત, ઈકિતદાર અને સ્વમાન સાથે જીવવા માંગતા હોય તો તેમના આગળ હવે એ સિવાય બીજો કોઈ માર્ગ રાખવામાં આવ્યો નથી કે તેઓ પોતાની તાકત અને હિંમતના ઝોરે પોતાના સ્વમાનનું રક્ષણ કરે. મુસ્લિમો એ કરશે જ. તેઓ એમ કરવામાં કદિ પાછળ પડ્યા નથી. ઇતિહાસ એનો સાક્ષી છે. અંતમાં જ. મારફાની સાહેબે જણાવ્યું હતું કે કાર્યદે આગમના ફરમાન મુજબ મુસ્લિમો, તેમના પાસે જે પણ કુરબાનીઓ માંગવામાં આવે, તે આપવાને તેઓ તૈયાર

જ છે. જ. મારફાનીની આ એક ચાદગાર તકરીર હતી. તેમની Oratoryએ સભાજનોને ગરમાવી મૂક્યા હતા. સભામાં જોશો-ખરોશનાં મોજાં હિલ્લોરા મારી રહ્યા હતા.

જ. મારફાની સાહેબે ત્યાર બાદ એક ઠરાવ પેશ કર્યો હતો જેમાં મુંબઈમાં મળેલી લીગ કાઉન્સિલના બ્રિટીશ કેબીનેટ મિશનની યોજનાના અસ્વીકાર અને પાકિસ્તાનની પ્રાપ્તિ માટે જરૂરત જણાતા સીધી લડત ચલાવવા સંબંધીના નિર્ણયોની તાઈદ કરવામાં આવી હતી અને કાઈદે આગમના ફરમાન મુજબ તમામ ભોગો આપવાનો રાજકોટના મુસ્લિમો તરફથી ઈઝહાર કરવામાં આવ્યો હતો. ઠરાવને ટેકો આપતા અહીંની મેમ્બર બોર્ડિંગના સુપ્રિન્ટેન્ડેન્ટ જ. અબ્દુલ હય ફાઝ્કી સાહેબે એક બેહદ જોશીલી તકરીર કરતાં કહ્યું હતું કે મુસ્લિમોનું આખું જીવન જ ઈસાર અને કુરબાનીઓ ઉપર રચાયેલું છે. મુસ્લિમોના મહાન ભૂતકાલિન ગૌરવો તેમની એ ઈસાર ભાવનાને જ આભારી હતા.

(મુસ્લિમ બુલેટીન
૧૯-૮-૧૯૪૬)

સિદ્ધિ

તમે જે કરવા ચાહતા હોય તેનાથી વિપરિત કરાવવા દુનિયા મથતી હોય એવા સંજોગોમાં તમે જમાના સાથે ઢસડાવાને બદલે તમારી દિશામાં ચાલતા રહો, તો એ જ તમારી સૌથી મોટી સિદ્ધિ હશે.

★ કોઈપણ આશા ના દેખાતી હોય તેમ છતાં ઝઝૂમતા રહેલા લોકોએ જ દુનિયામાં સૌથી વધુ મહત્વની સિદ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરી છે.

લૂલી વાસીદો કહે

ઘર જે કમ મેં નોયું ધિયું હરરોજ હી રાહરૂ વિઝન
નંદે નંદે કમ મેં પણ હિન્ચે કે કમવારીયું ખપન
રોટીયું પક ને પકન તા થાં જ એઠા રચ વિનન
લૂલી વાસીદો કહે- બો જાણીયું કમ્મર ઝલન
-મુનશી ધોરાજવી

એતરે ચૂપ રીયુંતા

કિન્કે સુણાયું ? કેર સુણેતો ? એતરે ચૂપ રીયુંતા
અસાંજ અસાંથી રીસાય વિનેતા એતરે ચૂપ રીયુંતા
દિલ જો દર્દ દિલમેં સંઘરી વેઠા અચુ અસાંતો
દર્દ નારી હમદર્દ જો દિલ દુખાય તો એતરે ચૂપ રીયુંતા
કૌમજી મોહબ્બત હી જિંદગી ટીકી રી હુઈ
મૌત કે પણ મૌતથી ઘબરાટ થીએતો એતરે ચૂપ રીયુંતા
લૂંટાયાશી ખુશી જા ખજના ઉન્જી ખુશીજી મેહફીલમેં
કડેક કુખ કે નારી કુખ કે કુખ થીએતો એતરે ચૂપ રીયુંતા
દિલ ગમગીન થીઓ સુણીને દાસ્તાન ના ઈત્તેફાકીજી
અખથી આંસુજો રેલો રેલાઈતો એતરે ચૂપ રીયુંતા
-મલારીયા સલીમ હા. અકબર

(શાન-ભારત)

હસે તેનું ઘર વસે

પરીક્ષા આપી રહેલા સલીમને બહુ જ મૂંઝાયેલો જોઈને નિગરાની કરી રહેલા શિક્ષકે હમદર્દીમાં પૂછ્યું: “બેટા ! શું થયું ? આટલો મૂંઝાય છે શા માટે ? જરા ઠંડા દિમાગથી વિચાર કરીશ તો બધું યાદ આવી જશે.”

સલીમ કહે: “કાંઈ નહીં સાહેબ, હું તો એ યાદ કરી રહ્યો હતો કે આ સવાલનો જવાબ મેં કયા ખિસ્સામાં રાખ્યો હતો ?”

★ ★ ★

રસ્તામાં જઈ રહેલા રહીમ ચાચાને એક ભિખારીએ રોક્યો: “અલ્લાહકે નામ પે દે દે બાબા.”

રહીમ ચાચાએ ખિસ્સું ફંફોળ્યું પેસા છુટ્ટા ન હોવાથી તેમણે કહ્યું: “બાબા હમણાં થોડીવાર પછી હું જ આ રસ્તા પરથી પાછો આવવાનો છું ત્યારે લઈ લેજો.”

ભિખારીએ મોઢું બગાડતાં કહ્યું: “આવા ઉધારીના ધંધામાં મારા હજારો રૂપિયા ફૂલી ગયા છે.”

લાંબા સમય સુધી બિરાદરીની સેવા કરી ગયેલા અ. અઝીઝ યુસુફ દાણાવાલા

તેઓ ધોરાજી મેમણ વોલન્ટીયર કોરના જનરલ સેક્રેટરી થયા હતા. ૧૯૩૪ સુધી તેમણે એ ઓધ્ધે રહીને સેવાકાર્યનો પ્રાથમિક અનુભવ મેળવ્યો. ૧૯૩૪માં તેઓ ધોરાજી મેમણ મોટી જમાતની કારોબારી સમિતિના સભ્ય થયા. રાજકોટ અને માણાવદરની મેમણ કોન્ફરન્સમાં તેમણે વોલન્ટીયર તરીકે હાજરી આપી યથાયોગ્ય સેવા

અને ૧૯૫૨માં તેના જનરલ સેક્રેટરી થયા. ૧૯૫૬ સુધી તેમાં કામ કર્યું. કરાચી ટેક્સટાઈલ મર્ચન્ટ એસોસિએશનના તેઓ ફાઉન્ડર મેમ્બર હતા, એ ઉપરાંત વર્કિંગ કમિટીના સભ્ય તેમજ જોઈન્ટ સેક્રેટરી પણ રહી ચૂક્યા હતા. તેઓ કરાચી ટેક્સટાઈલ એક્સચેન્જના ૧૯૫૫માં ચેરમેન ચૂંટાયા હતા અને ૧૯૬૧ સુધી એજ ઓધ્ધા પર રહ્યા હતા. તેઓ ધોરાજી એસોસિએશનના ફાઉન્ડર મેમ્બર હતા. ૧૯૫૦થી તેની કારોબારીના સભ્ય તરીકે ચૂંટાતા આવ્યા અને બે વર્ષ સુધી તેના ઉપપ્રમુખ પણ રહ્યા. બે વર્ષ સુધી તેઓ ઓલ પાકિસ્તાન મેમણ ફેડરેશનની વર્કિંગ કમિટીના સભ્ય રહ્યા હતા. તેમનો મુખ્ય શોખ સામાજિક પ્રવૃત્તિઓમાં ભાગ લેવાનો હતો.

અ. અઝીઝ દાણાવાલા ઓલ પાકિસ્તાન મેમણ ફેડરેશનના ૧૯૬૯-૭૦ અને ૧૯૭૦-૭૧ના વરસો માટે માનદ મંત્રી ચૂંટાયા હતા. તેઓ ૧૯૭૦-૭૧માં ધોરાજી એસોસિએશનના ઉપપ્રમુખ બન્યા હતા. એ પછી ૧૯૭૪ થી ૧૯૭૮ સુધી તેમણે એ સંસ્થામાં માનદમંત્રી તરીકે સેવાઓ આપી હતી.

જ. અઝીઝ દાણાવાલા એક અસરકારક વક્તા પણ હતા. તેમની તકરીરો શોરબકોર અને ચેનચાળાથી તદ્દન ખાલી હતી. અને તે જાણે તે બે-ચાર માણસો વચ્ચે બેસીને વાતો કરી રહ્યા હોય એ ઢબે તકરીરો કરતા. ધીમા અવાજે રજૂ કરાયેલી તેમની દલીલો એટલી જોરદાર અને ધારદાર રહેતી કે શ્રોતાઓના દિલ

પેટાખંડના ભાગલાં પહેલાંથી મેમણ બિરાદરીની સેવામાં પ્રવૃત્ત રહેલા અને પાકિસ્તાન આવ્યા પછી પ્રવૃત્તિઓ ચાલુ રાખનારા આગેવાનોમાં અબ્દુલ અઝીઝ યુસુફ દાણાવાલાનો પણ સમાવેશ થાય છે. એક સક્રિય કાર્યકર તરીકે તેમણે ગરીબો, જરૂરતમંદો અને આફતગ્રસ્તોની ખિદમત કરવા ઉપરાંત કુરિવાજો વિરૂદ્ધ ઝુંબેશમાં પણ ભાગ લીધો હતો.

જ. અ. અઝીઝ યુસુફ દાણાવાલાનો જન્મ ધોરાજી ખાતે ઈ.સ. ૧૯૧૨માં થયો હતો. તેમણે પ્રાથમિક તાલીમ ધોરાજીની રોનકે-ઈસ્લામ સ્કૂલમાં મેળવી હતી. છઠ્ઠી ગુજરાતી સુધી અભ્યાસ પછીના વરસે તેઓ મુંબઈ ખાતે તેમના પિતાજીના કામકાજમાં જોડાઈ ગયા. તેમના પિતા યુસુફ દાણાવાલા મુંબઈમાં કમિશનનું કામકાજ કરતા હતા.

શરૂઆતથીજ અ. અઝીઝનું વલણ કૌમ સેવા પ્રત્યે હતું. ૧૯૩૨માં

બજાવી હતી. મુંબઈમાં પણ કોન્ફરન્સને લગતું કોઈ પણ કામ હોય તો સૌ પ્રથમ લક્ષ આપતા હતા. ૧૯૪૨-૪૩માં તેઓ મુસ્લિમ એસોસિએશનના જનરલ સેક્રેટરી બન્યા હતા. કૌમી સેવા ઉપરાંત તેઓ વેપાર ક્ષેત્રે પણ આગળ પડતો ભાગ ભજવતા હતા. તેઓ મેમણ ચેમ્બર ઓફ કોમર્સ મુંબઈની વર્કિંગ કમિટીના મેમ્બર હતા. મુંબઈના હુલ્લડો વખતે સ્થપાયેલી મેમણ રિલીફ કમિટીના પણ સભ્ય થઈને સારી કામગીરી બજાવી હતી. ત્યાં મુસ્લિમ લીગની પ્રવૃત્તિઓમાં પણ ભાગ લેતા રહ્યા હતા.

રાજકોટ ખાતે ૧૯૩૨માં યોજાયેલી ઓલ ઈન્ડિયા મેમણ કોન્ફરન્સમાં મહુમ્મ જનાબ અ. અઝીઝ દાણાવાલાએ વોલન્ટીર તરીકે સેવાઓ આપી હતી.

૧૯૪૭માં અંતમાં તેઓ પાકિસ્તાન આવી વસ્યા. ૧૯૪૯માં મેમણ રિલીફ કમિટીની સ્થાપના થતાં તેની વર્કિંગ કમિટીના સભ્ય થયા

પર અસર કરી જતી હતી. તેમની આ વાણી છટાને લીધે ધોરાજીમાં એક સમયે કહેવાતું હતું કે ‘બધા નાણાવાલા એક તરફ ને અઝીઝ દાણાવાલા એક તરફ’ સમાન બંધારણ માટેના મેમણ ફેડરેશનના બધા પ્રચાર પ્રવાસમાં તેઓ સાથે રહ્યા હતા અને તેમની વક્તા તરીકેના પ્રવાસમાં બાહ્ય આડંબર વગરની દલીલો શ્રોતાઓ માટે સારા જેવી અસરકારક પૂરવાર થઈ હતી.

કુરિવાજો વિરૂદ્ધ ઓલ પાકિસ્તાન મેમણ ફેડરેશન દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલી પ્રચાર મુંબેશના અનુસંધાનમાં સિંધના આંતરિક ભાગોનો પ્રવાસ યોજવામાં આવ્યા હતા. એ પ્રવાસોમાં જનાબ દાણાવાલાએ મુખ્ય વક્તા તરીકે લોકોને કુરિવાજોનાં નુકસાનોથી પોતાની આગવી રીતે વાકેફ કર્યા હતા. આ સેવાભાવી શખ્સે રજમી સાપ્ટેમ્બર ૧૯૩૦ના રોજ જગતથી વિદાય લેતાં બિરાદરીમાં શોક ફેલાયો હતો. ધોરાજી મેમણ એસોસિએશનની અને ઓલ પાકિસ્તાન મેમણ ફેડરેશને શોક ઠરાવો પસાર કરીને ભાવભીની અંજલીઓ આપી હતી. ઉપરાંત અનેક નોંધનીય વ્યક્તિઓએ શોક સંદેશાઓ જારી કર્યા હતા.

**જો બોલી પાંજી કે,
પાં પોતેજ ના બોલું
બનીને મેમણ પાં,
પોતેજ જો શરમાયું
ગીનીને બોલી ઉછીની,
પાં પોતેજ વાપરું
ડીનાશી કુરો વારસો ?
પાં એતરો તો વિચારું ! !**

બાંટવા મેમણ રાહત કમીટીની વાર્ષિક જનરલ સભા અને ઓધેદારોની વરણી

બાંટવા મેમણ બિરાદરીના લોકોના વસાહતને નડતા ૧૨ મેમણો ગરીબ-નિરાધારોને નાણાકીય મદદ પૂરી પાડવામાં બાંટવા મેમણ રાહત કમીટી અગત્યનું પાત્ર ભજવી રહી છે.

સંસ્થાની વાર્ષિક જનરલ સભાની ૨૮મી ઓગસ્ટ ૨૦૧૪ના મળેલ મીટીંગમાં ઓડીટેડ હિસાબ કિતાબની મંજૂરી બાદ આગામી વરસો માટે નીચે મુજબના ઓધેદારો તથા મેનેજીંગ કમીટીના સભ્ય સાહેબોની વરણી કરાઈ હતી.

જનાબ મોહંમદ બશીર જાન મોહંમદ (પ્રમુખ), હાજી ગની ઉસ્માન એધી (નાયબ પ્રમુખ), અલહાજ મોહંમદ સીદીક પોલાણી (ઓન. જનરલ સેક્રેટરી) અને જોઈન્ટ સેક્રેટરી તરીકે જ. અ. રફિક ઈસ્માઈલ મહેનતી તથા ટ્રેઝરર તરીકે અ. સત્તાર રહેમતુલ્લાહ, અલાનાની વરણી કરાઈ છે. જ્યારે કે સર્વે જનાબ મો. સીદીક મો. અબ્દુલ્લાહ દંડીયા, મો. ફારૂક સીદીક બુરીવાલા (ફારીયા), અ. અઝીઝ ઉસ્માન એધી, અ. લતીફ સુલેમાના પાનવાલા, ઈકબાલ અબ્દુલ્લાહ નીની, અલ્તાફ જાન મોહંમદ કસબાતી અને હાજી અ. અઝીઝ

વલી મોહંમદ જાંગડા મેનેજીંગ કમીટીના સભ્યોની જવાબદારી નિભાવશે.

બાંટવા અંજુમન હિમાયતે ઈસ્લામ વાર્ષિક સભા અને ચુંટણી

બાંટવા અંજુમન હિમાયતે ઈસ્લામની ૨૮ ઓગસ્ટ ૨૦૧૪ના મળેલી વાર્ષિક સભામાં ઓડીટેડ હિસાબ કિતાબની મંજૂરી બાદ આગામી વરસો માટે ચુંટાયેલા ઓધેદારોના નામોની કરાયેલી જાહેરાત.

પ્રમુખ:

જનાબ અ. મજીદ હાજી મોહંમદ

ઉપ પ્રમુખ:

અલહાજ મોહંમદ સીદીક પોલાણી ઓનરરી જનરલ સેક્રેટરી

જનાબ અ. અઝીઝ ઉસ્માન એધી જોઈન્ટ સેક્રેટરી:

જનાબ મુનાફ સીદીક ભઠડા

વીણેલા મોતી

- ★ જીવનની કિતાબ વાંચીને માત્ર એજ લોકો ચોક્કસ સફળ રહી શકે છે જેમની નજર આગલા પ્રકરણ મંડાયેલી રહેતી હોય.
- ★ ઈલ્મ ગમે તેટલું પ્રાપ્ત થઈ જાય, તેને હંમેશા થોડું જ સમજો.
- ★ જ્યાં સુરજ ઉગે ત્યાં રોશની જરૂર થાય છે, એજ રીતે જ્યાં ઈલ્મની રોશની ફેલાય ત્યાં અજ્ઞાનતાનો અંધકાર કદી નથી આવી શકતો.
- ★ ઓછું ખાવું તંદુરસ્તી, ઓછું બોલવું હિકમત અને ઓછું સુવું ઈબાદતમાં શામેલ છે.

પાચનક્રિયામાં મદદ કરતા, ભૂખ વધારતા ગુણકારી

રીંગણ

મેથી, તુરઈ અને એવા બીજા કેટલાક શાકની જેમ રીંગણને પણ લોકો સામાન્ય રીતે બીજી કક્ષાની શાકભાજીની શ્રેણીમાં મૂકતા હોય છે. મોટાભાગના લોકો રીંગણા ઓછા ખાય છે બલ્કે કેટલાક લોકોને તો એની તરફ સૂગ હોય છે. પણ એ વલણ ખોટું છે. કહેવાય છે કે કુદરતે ઈન્સાન માટે દુનિયામાં ખાવાપીવાની જેટલી ચીજો પેદા કરી છે, એમાં દરેકમાં કોઈને કોઈ ખૂબી જરૂર હોય છે. અલબત્ત ગુણોના પ્રમાણમાં અને પ્રકારમાં ફેરફાર અને ફરક હોઈ શકે. કેટલીક શાકભાજીમાં લાભ વધુ હોય છે તો કેટલાકમાં ઓછો. પણ કોઈ એવો ખાદ્ય પદાર્થ નથી જે માનવી માટે બિલ્કુલ લાભહિન હોય.

રીંગણાને ભલે ઉતરતી કક્ષામાં મૂકવામાં આવતાં હોય અને ઘણાં લોકો રીંગણાના શાકને જોતાં જ મોં મચકોડી લેતા હોય, તેમ છતાં રીંગણા આપણા રોજિંદા વપરાશની શાકભાજીમાં શામેલ રહ્યા છે. રીંગણા સ્ત્રીઓને વધુ ભાવતા હોય છે. બહુ ઓછા પુરૂષો રીંગણા શોખથી ખાતા જોવાયા છે. રીંગણાને અરબી ભાષામાં બાવગાન, પંજાબી ભાષામાં બતાઉ, સિંધીમાં વાંગન, ઉર્દુમાં બેંગન અને અંગ્રેજીમાં બ્રિન્જ્સ કહેવામાં આવે છે.

રીંગણા એક જાણીતું અને

સામાન્ય વપરાશમાં લેવાતું રહેતું બકાલું છે. તેની ઉપરની છાલનો રંગ કાળાશ પડતો ઘાંટો જંબૂડી હોય છે જ્યારે અંદરનો ભાગ આછો પીળો અથવા સફેદ હોય છે. રીંગણા સામાન્ય રીતે બારે માસ ઊગે છે. તેના બે પ્રકાર હોય છે. એક કાળો અને બીજો સફેદ. આકારમાં પણ રીંગણા બે પ્રકારના હોય છે. એક ગોળ અને બીજા લાંબા. સફેદ રીંગણા પ્રમાણસર ઓછા ખવાય છે. રીંગણા કદમાં જેટલા નાના અને નરમ હોય, એટલા જ વધુ સારા અને ગુણકારી કહેવાય છે. રીંગણાને બટાટા, અરવી અને ગોશ્ત સાથે તેમજ અલગથી પણ પકાવી શકાય છે. રીંગણાને બીજી ભાજીઓ સાથે પણ રાંધવામાં આવે છે. પાલક-રીંગણાનું શાક બનાવતી વખતે તેલમાં થોડી રાઈ અને હિંગ નાખો. પછી ડુંગળી નાખીને તેને વધારો, એનાથી શાકનો સ્વાદ અનેરો થઈ જાય છે.

રીંગણામાં જે થોડી ઘણી ખરાબી છે તે તેની છાલમાં છે એટલે નિષ્ણાંતોના મત મુજબ રીંગણાને છાલ કાઢીને પકાવવા જોઈએ. રીંગણાને ખોરાકમાં લેવાથી ભૂખ વધે છે, પાચનક્રિયામાં મદદ કરતા રીંગણા કબજીયાત તોડે છે. બાદીના દોષને તે દૂર કરે છે. રીંગણાનું ભડથું બનાવીને શોખથી ખવાય છે. આવું ભડથું હૃદય માટે

લાભકારક ગણાય છે. શિયાળામાં ભડથું વધુ ખાવાનો રિવાજ સામાન્ય છે.

રીંગણામાં વીટામીન એ, બી અને સી ઉપરાંત પ્રોટીન, લોહ, કેલ્શિયમ, ફોસ્ફરસ વગેરે તત્વો સારા પ્રમાણમાં હોય છે. એ જ કારણે બલગમી ખાંસીમાં રીંગણા દર્દીને આરામ પહોંચાડે છે. પેશાબ ઓછો આવતો હોય તો પણ રીંગણા લાભ પહોંચાડે છે. બવાસીરના મસ્સાં તોડવામાં પણ રીંગણા મદદરૂપ થાય છે. એ માટે રીંગણાને પીસીને તેનો લેપ બનાવવામાં આવે છે અને પછી એ લેપ બવાસીરના મસ્સાં પર લગાડવામાં આવે છે તેનાથી દર્દીને આરામ પહોંચે છે.

રીંગણા સંબંધમાં નીચે મુજબની અમુક કાળજી રાખવી પણ જરૂરી છે.

રીંગણા ગરમ અને સૂકાં હોવાથી બવાસીરના મરીઝોએ રીંગણા નહીં ખાવા જોઈએ.

રીંગણા વધુ પડતા નહીં ખાવા જોઈએ.

વધુ રીંગણા ખાવાથી શરીરની અંદર ખુશ્કી પેદા થાય છે અને ઊંઘનું પ્રમાણ ઘટી શકે છે.

રીંગણા હંમેશાં છાલ ઉતારીને પકાવવા જોઈએ.

કોઈપણ જાતનો તાવ આવતો હોય તો રીંગણા નહીં ખાવા જોઈએ.

ગરમ ચીજો ફાવતી ન હોય એવા લોકો રીંગણા ન ખાય તો બહેતર છે.

★ ★ ★ ★
★ ★ ★

નૈસર્ગિક સૌંદર્યથી સંપન્ન કુદરતની અજાયબી સમાન

નાયગ્રા ધોધ

દુનિયાભરમાં સ્હેલાણીઓના આકર્ષણનું કેન્દ્ર બની રહેલા જોવા અને માણવા લાયક સ્થળોમાં નાયગ્રા ધોધનો સમાવેશ છે. સમુદ્ર તટો, નદી કિનારા અને તળાવ-સરોવરો, ઝરણાં વગેરે ફરવા લાયક સ્થળોની સંખ્યા તો બહુ મોટી હોય છે પણ પાણીના ધોધ એટલા બધા દેખાશે નહીં. ઊંચા સ્થળેથી નીચે સરકતા પાણીના પ્રવાહને જોવાની-માણવાની મજા ઓર જ હોય છે. ધોધ તેમના પ્રવાહના પ્રમાણ અને વેગ મુજબ નાના મોટા હોય છે. નાયગ્રા ધોધ દુનિયાનો સૌથી વિશાળ ધોધ છે જેના મુલાકાતીઓની સંખ્યા હંમેશાં વધતી જ રહી છે અને એજ કારણે આ ધોધ જે સ્થળે છે, ત્યાં આસપાસના પૂરા વિસ્તાર સ્હેલાણીધામ તરીકે વિકાસ પામ્યો છે.

આ કુદરતી કુવારો અમેરિકા અને કેનેડા વચ્ચેની સરહદ પર આવેલો છે બલ્કે આ ધોધને કેન્દ્રમાં રાખીને બંને દેશોની સરહદની આંકણી થઈ છે. નાયગ્રા ધોધને

કેટેગરીના હિસાબે ત્રણ નામ અપાયા છે. પ્રોસપેક્ટ પોઈન્ટ અને લ્યુના ટાપુ વચ્ચે અમેરિકન ફોલ્સ, લ્યુના ટાપુ અને ગોટ ટાપુ વચ્ચે બ્રાઈડલ વેઈલ ફોલ્સ અને ગોટ ટાપુ અને ટેબલ રોક વચ્ચે કેનેડીયન ફોલ્સ અથવા તો હોર્સશૂ ફોલ્સ. આમાંના બે ધોધ અમેરિકાની સીમામાં છે અને એક ધોધ કેનેડાની સરહદમાં પડે છે. એમાંનો ગોટ આઈલેન્ડ બંને દેશોના ધોધને અલગ પાડે છે. નાયગ્રા ધોધની પહોળાઈ ૧૦૬૦ ફૂટ અને ઊંચાઈ ૧૭૬ ફૂટ અને પાણીના પ્રવાહનું પ્રમાણ એક સેકન્ડમાં દોઢ લાખ ગેલન છે. નાયગ્રા ધોધ

કેનેડીયન ધરતી પરથી વધુ સુંદર દેખાય છે અને સ્હેલાણીઓનો ધસારો પણ એ તરફ વધુ રહે છે. અલગ અલગ ઍંગલથી નાયગ્રા ધોધને જોવા માનવ મેદની ઉમટે છે.

આ વિશાળ ધોધનું નામ નાયગ્રા પ્રાચીન રેડ ઈન્ડિયન કબીલાથી પ્રચલિત થયું હતું. આ કબીલાએ છેક ઈસવી સન ૧૬૪૧માં નકશાઓમાં ‘ઓનગી આરા’ શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો હતો. સામાન્ય રીતે આ શબ્દોની ખાડી કે ગરદન અથવા તો મોટા ગળા તરીકે થવા ઉપરાંત પાણીના થપાટા જેવો પણ કરાય છે. નાયગ્રાનો સૌ પ્રથમ લેખિત નોંધ ૧૭૬૮માં ફ્રેન્ચ કેથોલીક મિશનરીના પાદરી ફ્રાન્ક-લુઈસ હેનીપીનની નોંધપોથીમાં મળે છે. તેમને નાયગ્રા ધોધને પહેલી વખત જોનાર અને તેનું લેખિત વર્ણન કરનાર વ્યક્તિ તરીકે યાદ કરવામાં આવે છે. અમેરિકા અને કેનેડાનો એ વિસ્તાર અતિશય ઠંડો છે અને ત્યાં પાણીને થી જઈને બરફના રૂપમાં પલટાતાં વાર લાગતી નથી પણ નાયગ્રા ધોધનું પાણી તેના વિપુલ પ્રમાણને પ્રતાપે સતત વહેતું રહે છે અને બંને તરફના કિનારાઓ પર મણોના હિસાબે જામતા બરફથી પુલ જેવું બની ગયું છે જે આઈસ બ્રીજના નો લોકપ્રિય છે. ઈસવી સક્રિય ૧૯૧૨ સુધી તો સ્થાનિક મુલાકાતી અને વિદેશી પર્યટકો આ આઈસ

G-06

ઢીજ પર ચઢીને નાયગ્રા ધોધને જોવાનો લ્હાવો લેતા રહ્યા હતા પણ દુભાંગયે ઝથી ફેબ્રુઆરી ૧૯૧૨ના રોજ આ બરફની પુલ ઓચિંતો તૂટી પડયો હતો અને એ દુર્ઘટનામાં ત્રણ મુલાકાતીઓને પુલ પર ચાલવાની મનાઈ કરી દેવાઈ હતી.

નાયગ્રા નદી જળવિદ્યુત ઉત્પાદનનું મોટું સાધન સાબિત થઈ છે. ધોધના જળને સંગ્રહાલયમાં એકઠું કરવા માટે માનવ રચિત બે વિજળી પ્લાન્ટોની કલાત્મક કિઝાર્થન પણ જોવા અને માણવા લાયક છે. ધોધથી ધોધમાર વહીને પાણી બહુ નીચે જઈને અફળાતાં ઉત્પન્ન થતી ધ્વનિ તેમજ પ્રચંડ પ્રવાહથી એટલો બધો ઘોંઘાટ ઉત્પન્ન થાય છે કે કાનના પડઘાં ફાટી જવાનો ભય લાગે. એનો સામનો કરવા સ્ટેલાણીઓ પાસે જાતજાતના ઉપકરણો મોજુદ હોય છે. નાયગ્રા વિસ્તારમાં સ્ટેલાણીઓ માટે આલીશાન હોટલો તેમજ મનોરંજનની તમામ સગવડો ઉપલબ્ધ છે અને ત્યાં અલગ અલગ નામે નાના નાના ટાઉન સ્થપાઈ ગયા છે. તક મળે તો જીવનમાં એક વાર જરૂર જોવા જેવો છે આ નાયગ્રા ધોધ.

માળુ થી માળુ માળુ કે માળુ

માળુ થી યાદ થીએતો માળુ
માળુ કે યાદ કરેતો માળુ
માળુ થી રીખડેતો માળુ
માળુ કે રીખડાયતો માળુ
માળુ થી રંગાયતો માળુ
માળુ કે રંગેતો માળુ
માળુ થી રીઝળેતો માળુ
માળુ કે રઝળાયતો માળુ
માળુ થી રમેતો માળુ
માળુ કે રમાડેતો માળુ
માળુ થી રીબેતો માળુ
માળુ કે રીયાસતો માળુ
માળુ કે રીઝયતો માળુ
માળુ કે રૂએતો માળુ
માળુ કે રૂરાયતો માળુ
માળુ કે રગદોળેતો માળુ
માળુ થી રગદોળેતો માળુ
માળુ થી રાજ કરેતો માળુ
હાજીભા થી રિયાસતો માળુ

જાણો છો

- એક મિનિટમાં આપણે ૧૬ થી ૧૭ વાર સ્વાસ લઈએ છીએ.
- ઊંટ તરી નથી શકવું.
- જુરાફ દુનિયાનું સૌથી ઊંચું જાનવર છે.
- લગભગ બધા જ લોકોનો એક પગ બીજા પગ કરતાં સહેજ મોટો હોય છે.
- રીંછ એક એવું જાનવર છે જે ઘાયલ થતાં માણસની જેમ રડે છે.

ચવતમાળ જમાત તાલીમી સન્માન સમારંભ

રવિવાર, તા. ૩૧ ઓગસ્ટના રોજ ચવતમાળ મેમન જમાત તરફથી શૈક્ષણિક સન્માન કાર્યક્રમનું આયોજન કરાયું હતું. આ કાર્યક્રમમાં અતિથિ વિશેષ તરીકે ઓલ ઇન્ડિયા મેમન જમાત ફેડરેશનના ઉપ પ્રમુખ જનાબ ઈકબાલ મેમન ઓફિસર હાજર રહ્યા હતા.

કાર્યક્રમના સ્વાગત પ્રવચનમાં જમાતના સેક્રેટરી પ્રો. ઈકબાલ ભૂરાએ જણાવ્યું હતું કે આજે ઉચ્ચ શિક્ષણના ક્ષેત્રમાં પ્રશંસનીય દેખાવ કરવા બદલ ૩૦ વિદ્યાર્થીઓ અને વિદ્યાર્થીનીઓનું શિલ્ડ આપીને બહુમાન કરાઈ રહ્યું છે. સાથોસાથ એ જણાવતાં મને ખૂબ ખુશી થાય છે કે ‘મેમન ટાઈમ્સ’ તરફથી આ વિદ્યાર્થીઓને પ્રમાણપત્રો પ્રશસ્તિપત્રો એનાયત કરવાની હકીકત માત્ર આ ચશસ્વી વિદ્યાર્થીઓનું જ નહિ, બલ્કે ‘મેમન ટાઈમ્સ’ તરફથી ચવતમાળના તમામ મેમન પરિવારોનું સન્માન કરાયું છે.

મૂળ ચવતમાળના મુંબઈમાં સ્થાયી થયેલા આઈઆઈટીના પ્રોફેસર અતીક માલાણીએ કુરાન અને હદીસની રોશનીમાં શિક્ષણ પર ભાર મૂકીને જણાવ્યું હતું કે આપણા મેમન સમાજની પ્રગતિ અને આપણા સંતાનો માટે શિક્ષણના મહત્વને આપણે સમજવું પડશે. આજે હું જે સ્થાને પહોંચ્યો છું તે પાછળનું મુખ્ય કારણ ચીવટપૂર્વક શિક્ષણ પર આપેલું ધ્યાન છે.

ફેડરેશનના નાયબ ઉપ પ્રમુખ બિલાલભાઈ ઠેકિયાએ જણાવ્યું હતું કે સમગ્ર વિદર્ભમાં આ

પ્રકારના શૈક્ષણિક કાર્યક્રમોનું આયોજન કરવાની જરૂર રહે છે, જેથી મેમન સમુદાય વચ્ચે શૈક્ષણિક જાગૃતિને પેદા કરી શકાય.

અખિલ વિદર્ભ મેમન જમાતના સેક્રેટરી જનાબ રઉફ ટિક્કીએ જણાવ્યું હતું કે વિદર્ભની મેમન જમાતો પગભર થાય એવા પ્રયાસો અમે હાથ ધર્યા છે. ઈકબાલભાઈના સૂચન મુજબ પ્રત્યેક જમાતમાં ઝકાતની રકમ ભેગી કરીને તેન ચોગ્ય રીતે વિતરણ માટેના અમે પ્રયાસો કરી રહ્યા છીએ.

ફેડરેશનની યુવા પાંખના અધ્યક્ષ આલી ભોજાણીએ જણાવ્યું હતું કે ફેડરેશનની વેબસાઈટ આગામી રવિવાર, ૭ સપ્ટેમ્બરના રોજ અમદાવાદમાં ખુલ્લી મુકાશે, જેથી તમામ મેમન જમાતો ફેડરેશનની ખૂબ નિકટ આવી શકશે.

જનાબ ઈમરાન કુટવાળાએ શિક્ષણ પર ભાર મૂકતા જણાવ્યું હતું કે જેમણે શિક્ષણ મેળવ્યું છે તેઓ અંધકારમાંથી બહાર નીકળવામાં સફળ નીવડ્યા છે. જળ ગાંવના મેમન અગ્રણી અબ્દુલ ગની બિબાએ શિક્ષણ વિષે પ્રેરણાદાયી પ્રવચન કર્યું હતું.

અતિથિવિશેષ જનાબ ઈકબાલ મેમન ઓફિસર ફેડરેશનની દરેક નીતિઓની વિગતવાર સમજ પૂરી પાડી હતી અને ફેડરેશનના પ્રમુખ ડો. નાસીર કુલારાનો શુભેચ્છા સંદેશો વાંચી સંભળાવ્યો હતો. ઝોનલ સેક્રેટરી તરીકે જનાબ લતીફ માલાણીને નિમણુંક પત્ર સુપરત કરાયો હતો.

વિદર્ભ ઝોનલ કમિટીની મીટિંગ બપોરના જમણવાર બાદ વિદર્ભ ઝોનલ કમિટીની મીટિંગ વિદર્ભનો અખત્યાર સંભાળતા જનાબ ઈકબાલ મેમન ઓફિસરની અધ્યક્ષતામાં ચોખ્ખી હતી.

તાજેતરમાં ઈન્તેકાલ પામેલા શોગાંવના ઝોનલ સેક્રેટરી જનાબ રઉફ સત્તારના ઈસાલે સવાબ માટે દુઆ-એ-મગફિરત કરાઈ હતી. ફેડરેશનના નાયબ ઉપ પ્રમુખ બિલાલ ઠેકિયાએ આવકાર પ્રવચન આપ્યું હતું. હાજર રહેલા વિવિધ ઝોનના સેક્રેટરીમાં જનાબ ફારૂક મેમન (ભિવંડી), યુસુફ સાકરવાલા (અંધેરી), હનીફ વાસાવડવાલા (મુંબ્રા), લતીફ માલાણી (ચવતમાળ), ઈકબાલ બેરા (નાગપુર), અસલમ મામદાણી (કારંજ), કાદર ડોસાણી (માહુર), ગની જુડા (આકોલા), યુસુફ સલાટ (અમરાવતી)એ પોતપોતાના વિસ્તારોની જમાતોની સવિસ્તાર માહિતી આપી હતી તથા સંબંધિત જમાતોની તેમણે લીધેલી મુલાકાતોનો અહેવાલ સુપરત કર્યો હતો.

ફેડરેશનના ઉપ પ્રમુખે દરેક ઝોનલ સેક્રેટરીઓને સાંભળ્યા હતા અને જણાવ્યું હતું કે ડો. નાસીર કુલારાના પ્રમુખપદ હેઠળ ફેડરેશન સરસ કામગીરી બજાવી રહ્યું છે અને જમાતો માટે લાભદાયી એવી તમામ પ્રવૃત્તિઓને આગળ ધપાવી રહ્યું છે. આપણે એકતા અને ભાઈચારો જાળવી રાખવાની જરૂર છે. ફેડરેશનની દરેક યોજનાઓ ગામેગામ પહોંચવી જોઈએ અને ઝોનલ સેક્રેટરીઓએ તે વિશે ખાસ તકેદારી રાખવી જોઈએ. મિટિંગના અંતે જનાબ રઉફભાઈ ટિક્કીએ આભારવિધિ કર્યા બાદ સભાનું સમાપન થયું હતું.

**Exporters of all kinds of Yarns, Textiles new
and second hand reconditioned machineries
second hand reconditioned Cars, Used Tyres
Used Motor Cycles and Buses**

**Only officially registered recognized
Memon company in Japan since 1955**

MEIYO BOEKI SHOKAI

PROPALACE AZUCHIMACHI BLDG. 2F
1-619 AZUCHI MACHI CHUO-KU OSAKA (JAPAN)

MAILING ADDRESS
HIGASHI P.O. BOX NO. 163, OSAKA (JAPAN)

PHONE: (06) 6264-0190
FAX: (06) 6264-0147
E-MAIL: meiyo@warp.or.jp
E-MAIL: yusufjapanwala@hotmail.com
PRESIDENT: YUSUF M. BHADLIA

حاضر ہوئے ہیں جب حضرت بلالؓ کو ہوش آیا تو دیکھا کہ ہر طرف لوگوں کا ہجوم تھا ب منت و مہاجرت شروع ہو گئی۔ لوگ التجائیں کر رہے ہیں، اسے بلالؓ ایک دفعہ پر وہ درہ بھری اذان سنا دو جو مدنی سرکارؒ کو سناتے تھے۔ بلالؓ سب سے معذرت طلب کر رہے ہیں۔ بھائیو! یہ بات میری طاقت سے باہر ہے کیونکہ میں جب حضور اکرم ﷺ کی حیات ظاہری میں اذان دیا کرتا تھا تو جس وقت میں احمد ان محمدؓ رسول اللہؐ کہا کرتا تو آنحضرت ﷺ کی آنکھوں کا دیدار کر لیا کرتا تھا۔ آؤ اب تو سرکارؒ کا دیدار کیونکر ہوگا۔ مہربانی فرما کر مجھے اس خدمت سے معاف کر دو۔ مجھ میں برداشت کی قوت نہیں۔ ہر چند لوگوں نے بہت اصرار کیا مگر حضرت بلالؓ نے انکار ہی کیا۔ بعض صحابہؓ نے رائے دی کہ کہیں سے حضرت حسنینؓ کریمینؓ کو بلا لاؤ۔ آکر شہزادے بلالؓ سے اذان کی فرمائش کریں گے تو بلالؓ ضرور مان جائیں گے۔ کیونکہ حضور ﷺ کے اہل بیت سے بلالؓ کو بے حد محبت ہے۔ یہ رائے پسند آگئی۔ چنانچہ ایک صاحب جا کر حسنینؓ کو بلا لاے آتے ہی حضرت حسنینؓ نے حضرت بلالؓ کا ہاتھ پکڑ لیا اور فرمایا: اے بلالؓ آج ہمیں وہی اذان سنا دو جو ہمارے نانا جان کو سنایا کرتے تھے۔

حضرت بلالؓ نے پیار سے حضرت حسنینؓ کو گود میں اٹھالیا اور پھر کہا کہ آقاؐ کے کلیجے کے کھڑے ہو، مصطفیٰ ﷺ کے باغ کے پھول ہو۔ شہزادے اگر میں نے انکار کر دیا تو کہیں تم روتھ گئے تو مزار میں سرکارؒ بھی رنجیدہ ہو جائیں گے اب حضرت بلالؓ نے اذان دینا شروع کی۔ مدینہ کی فضاؤں میں جب حضرت بلالؓ کی پر سوز آواز گونجی تو اہل مدینہ کے دل ہل گئے۔ کئی مہینوں کے بعد بلالؓ کی اذان سن کر لوگوں کی نگاہوں کے سامنے سرکارِ مدینہ ﷺ کی دنیاوی حیات کا سماں بندھ گیا۔ لوگ روتے ہوئے بے پناہ تہجد نبویؐ کی طرف دوڑ پڑے۔ ہر شخص بے قرار ہو کر گھر سے باہر آ گیا۔ عورتیں بچے بھی گلیوں میں نکل آئے۔ لوگ غم مصطفیٰ سے مدح حال ہو رہے تھے، ہچکیاں لے لے کر رو رہے تھے۔ جس وقت حضرت بلالؓ "احمد ان محمدؓ رسول اللہؐ زبان سے ادا کیا ہزار ہا چھین ایک ساتھ فضا میں بلند ہوئیں جس سے فضا دہل گئی۔ مرد و عورتیں، سبھی زار و قطار رو رہے تھے۔ ننھے منے بچے اپنی ماؤں سے لپٹ کر پوچھ رہے تھے ای جان سرکار ﷺ کے موزن بلالؓ تو آگئے مگر رسول اللہ ﷺ کب مدینہ تشریف لائیں گے۔ حضرت بلالؓ نے جب احمد ان محمدؓ رسول اللہؐ کہا تو بے ساختہ نگاہ منبر رسول ﷺ کی طرف اٹھی۔ آؤ! منبر خالی تھا۔ آؤ! مصطفیٰ کا دیدار نہ ہو سکا۔ ہجر رسول ﷺ سے بے چین ہو گئے۔ غم مصطفیٰ ﷺ کی تاب نہ لا سکے، بے ہوش ہو کر گر گئے جب بہت دیر کے بعد ہوش آیا تو اٹھے اور روتے ہوئے پھر ملک شام کی طرف روانہ ہو گئے۔

اسے کاش قسمت مجھ مل جائے بلال حبشیؓ کی دم عشق محمد ﷺ میں نکل جائے تو اچھا

ابتدا میں مسلمانوں کو نماز کے لیے بلانے کی خاطر طبل بجانے کی تجویز بھی تھی آغاز اسلام میں اذان کا وجود نہ تھا۔ مسلمانوں کا قبلہ خانہ کعبہ پایا اور اسلام نے بھی روز افزوں ترقی کرنی شروع کی تو مسلمانوں نے کوئی ایسا طریقہ سوچنا شروع کیا جس سے دور دور تک پھیلے ہوئے لوگوں کو نماز کے لیے اکٹھا کیا جاسکے اذان کا حکم نازل ہونے سے پہلے رسول اکرم ﷺ کا ایک منادی کسی اونچی جگہ پر کھڑے ہو کر بلند آواز سے یہ الفاظ کہتا "الصلوٰۃ جالعة" (نماز کھڑے ہونے کا وقت آ گیا ہے) یہ آواز سن کر لوگ نماز کے لیے مسجد میں جمع ہو جاتے۔ جب قبلہ بیت المقدس سے ہٹا کر خانہ کعبہ کی جانب کر دیا گیا تو مسلمانوں کو اس امر کا احساس پیدا ہوا کہ کوئی ایسا طریقہ ہونا چاہیے جس سے دور دور کے لوگ با آسانی نماز کے لیے جمع ہو سکیں بعض لوگوں نے کہا کہ اس غرض کے لیے بگل بجانا چاہیے۔ بعض نے ناقوس بجانے کی صلاح دی بعض نے کہا کہ کسی بلند ٹیلے پر آگ جلا دینی چاہیے لیکن کسی بات پر فیصلہ نہ ہو سکا ایک صحابی عبداللہ بن زید خزرجی اسی فکر میں گھر بیٹھے گھر والوں نے کھانے کو پوچھا لیکن انہوں نے کھانے سے انکار کر دیا اور کہا کہ رسول اکرم ﷺ کو نماز کے لیے لوگوں کو بلانے کے مسئلہ نے پریشان کیا ہوا ہے میں جب تک اس مسئلے کا کوئی حل تلاش نہ کر لوں کھانا نہ کھاؤں گا۔

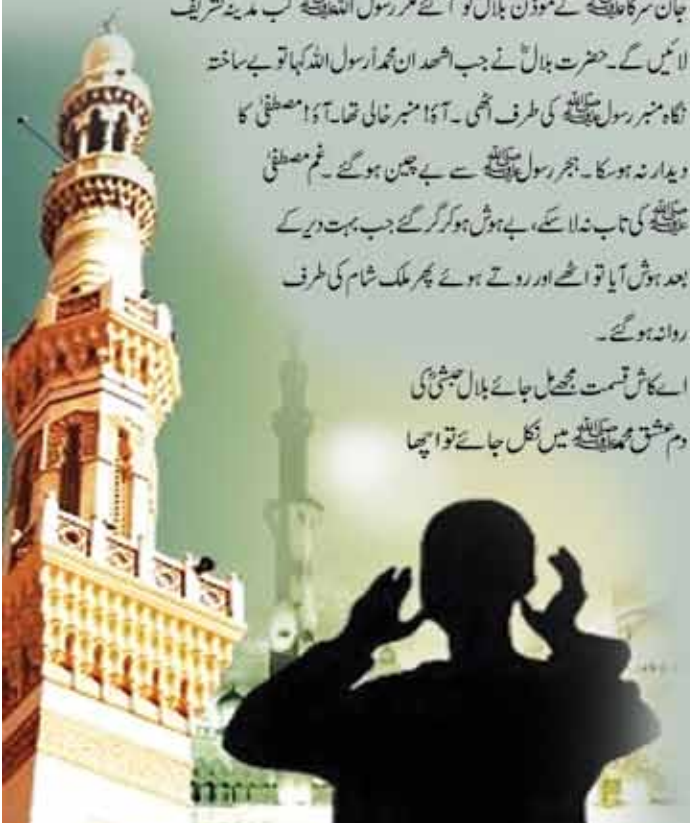
رات کو سوئے میں انہوں نے خواب میں اذان کے الفاظ سنے آپؐ نے دیکھا کہ ایک شخص نے اذان کے الفاظ مسجد کی چھت پر کھڑے ہو کر بلند آواز سے کہے یہ الفاظ کہ وہ کچھ دیر کے لیے بیٹھ گیا اور پھر کھڑے ہو کر نماز کی اقامت کی جو انہی الفاظ پر مشتمل تھی جن الفاظ میں اذان دی گئی تھی۔ عبداللہ بن زید بیدار ہوئے ہی حضور ﷺ کی خدمت میں حاضر ہوئے اور رات والا واقعہ حضور ﷺ کے گوش گزار کر دیا۔ حضور ﷺ نے فرمایا تم بلالؓ کے پاس جا کر انہیں یہ الفاظ یاد کرو اور انہیں کہو کہ وہ ہر نماز کے وقت با آواز بلند یہ الفاظ دہرایا کریں جب پہلی بار حضرت بلالؓ کی زبان سے یہ الفاظ نکل کر مدینہ کی فضا میں گونجے تو پھر حضرت مہرؓ رسول اکرم ﷺ کی خدمت میں حاضر ہوئے اور عرض کیا "یا رسول اللہ ﷺ میں نے بھی آج رات خواب میں ایک شخص کو ایسے ہی الفاظ کہتے سنا ہے۔" اس طرح اذان کا آغاز ہوا جو تا قیامت جاری رہے گا۔

حضرت بلالؓ اور دیدار مصطفیٰ ﷺ

حضرت بلالؓ کا یہ واقعہ بڑا ہی مشہور ہے کہ جب مدنی سرکار ﷺ نے وصال فرمایا تو صحابہ کرامؓ پر قیامت قائم ہو گئی زندگیاں اجڑ گئیں۔ غم مصطفیٰ ﷺ میں لوگ بے قرار ہو گئے۔ ان میں حضرت بلالؓ بھی تھے آپؐ مدینہ کی گلیوں میں دو ہاندہ پھرتے تھے اور لوگوں سے پوچھتے تھے کہ بھائیو! تم نے کہیں رسول اللہ ﷺ کو دیکھا ہے۔ اگر دیکھا ہے تو مجھے بھی دیدار کروادیا مجھے سرکارؒ کا پتہ ہی نہ تھا۔ مدینہ کی گلیوں میں ہر جگہ محبوب کے قدموں کے نشانات ہیں۔ آخر کار بلالؓ جدائی کی تاب نہ لا کر مدینہ سے ہجرت کر کے ملک شام شہر حلب چلے گئے۔ تقریباً ایک سال کے بعد خواب میں آپؐ نے حضور ﷺ کا دیدار کیا۔ خواب میں آپؐ فرماتے ہیں اے بلالؓ تم نے ہم سے ملنا کیوں چھوڑ دیا ہے۔ کیا تمہارا دل ہم سے ملنے نہیں چاہتا۔ آنحضرت ﷺ کی ہلکی سی بات پر بلالؓ نے

بلیک یا سیدی! اے آقا خدام حاضر ہے۔ کہتے ہوئے اٹھے اور راتوں رات اونٹنی پر سوار ہو کر مدینہ کی طرف چل نکلے۔ رات دن برابر سفر کرتے ہوئے آخر مرکز عاشق و یار مدینہ کی نورانی اور پر کیف فضاؤں میں داخل ہو گئے۔ مدینہ میں داخل ہوتے ہی دل کید نیار فور ہو گئی۔

سیدھے مسجد نبوی ﷺ میں پہنچے اور سرکاری مدینہ کو تلاش کیا مگر سرکار نہ ملے۔ آخر بے قرار ہو کر مزار پر انوار پر حاضر ہوئے اور روتے ہوئے عرض کیا: یا رسول اللہ ﷺ! حباب سے غلام کو بلایا اور خود پر دے میں چھپ گئے۔ دیدار بھی نہ کرایا۔ روتے روتے ہوئے بلالؓ بے ہوش ہو کر قبر انور کے قریب گر گئے اس دوران بلالؓ کی مدینہ میں آمد کی اطلاع مل چکی تھی۔ ہر طرف غل تھا کہ موزن بلالؓ رونمہ رسول ﷺ پر

بِلالِ رَضِیَ اللہُ عَنْہُ

زمین میلی نہیں ہوتی زمن میلے نہیں ہوتے
مجر کے غلاموں کے کفن میلے نہیں ہوتے

اذان اور حضرت بلال کی شخصیت

لڑکوں کے حوالے کر دیا جاتا کہ وہ ان کو گلی کوچوں میں چکرو دیتے پھریں اور یہ تھے کہ اللہ ایک ہے کہ صدائے گاتے اس کا نہیں یہ صلا ملا کہ حضور اکرم ﷺ کے دربار میں مؤذن بنے اور سفرِ خضر میں ہمیشہ اذان کی خدمات ان کے سپرد ہوئی۔

یہ کامل عشق و محبت کا جذبہ تھا جو حضرت بلالؓ کو کسی وقت بھی اپنے محبوب آقا سے جدا نہ ہونے دیتا تھا، وہ حضور ﷺ کی ادنیٰ سی ادنیٰ تکلیف بھی برداشت نہ کر سکتے تھے اور ہر متن خدمت بجا لانے کے لیے تیار رہتے تھے۔ خواہ حضور ﷺ انہیں وہ خدمت بجالانے کا ارشاد فرماتے یا نہ فرماتے۔ سفر کے دوران میں جب دو پہر میں دھوپ شدت اختیار کر لیتی تو حضرت بلالؓ بغیر کبے رسول ﷺ کے سر پر چادر تان دیتے۔ غزوات کے موقعوں پر وہ میدان جنگ سے کچھ دور ایک سائبان کھڑا کر دیتے جہاں سے حضور ﷺ جنگ کا نظارہ کرتے اور مناسب حال ضروری ہدایات دیتے رہتے تھے۔ جب تک جنگ جاری رہتی بلالؓ براہِ میدان جنگ اور حضور ﷺ کے خیمے کے درمیان چکر لگاتے رہتے اور حضور ﷺ کے احکامات اور ضروری ہدایات فوراً تک پہنچاتے رہتے۔ جب رسول ﷺ فاتحانہ شان سے مکہ میں داخل ہوئے تو آپ ﷺ نے بلالؓ کو حکم دیا کہ وہ کعبہ کی چست پر کھڑے ہواؤں دیں۔ جس وقت بلالؓ می آواز بھلائے مکہ میں گونجی اور ”اھمدا ان اللہ لا اللہ“ کے الفاظ ان کے منہ سے نکلے تو مشرقین کے دل رنج و الم سے بھیک گئے، ایک دفعہ عالم کشف میں رسول اللہ ﷺ کو جنت کا نظارہ دیکھا گیا اور آپ ﷺ نے اپنے آگے بلالؓ کے قدموں کی آواز سنی۔ نماز کے بعد آپ نے پوچھا بلالؓ تمہیں اپنے کس عمل کے نتیجے میں سب سے زیادہ ثواب ملنے کی امید ہے کیونکہ میں نے جنت میں تمہارے قدموں کی آواز اپنے آگے سنی ہے۔ حضرت بلالؓ کی کسر نفسی دیکھیں کہ اس وقت نہ انہوں نے اپنے زہد و قناعت کا ذکر کیا نہ جہاد فی سبیل اللہ کا نہ ان کا تکلیف و مصائب کا جو آپ کو براہِ حق میں اٹھانی پڑی اور جنہیں آپ نے بڑے صبر و استقلال سے برداشت کیا اور نہ اپنی اطاعت و فرمانبرداری کا بلکہ صرف یہ کہا ”میں نے اسلام کے دوران کوئی ایسا غیر معمولی عمل نہیں کیا جس کی بنا پر میں بارگاہِ خدا سے خاص ثواب کا مستحق ٹھہرایا جاؤں البتہ اتنا ضروری ہے کہ میں ہر موضوع کے بعد دو رکعت نفل پڑھ لیتا ہوں۔“

صبح صادق کے دھندلکے میں، روشن اور گرم دو پہر میں، سرخی سرخی شام میں اور پھر رات کی تاریکی میں، روزانہ دنیا کے گوشے گوشے میں ایک آواز بلند ہوتی ہے۔ یہ آواز چودہ صدیوں سے اسی تسلسل کے ساتھ بلند ہو رہی ہے۔ ہر دور میں اس آواز نے یکساں کلمات ادا کیے ہیں یہ کلمات اس دین کے ماننے والوں کا سرمایہ افتخار ہیں جسے لے کر ایک نبی امی ﷺ فاران کی سرزمین پر اترا، ان کلمات میں وہ رعب و جلال ہے جو بڑے بڑے جابروں کے دلوں کو اسیر کر لیتا ہے۔

”اللہ سب سے بڑا ہے، اللہ سب سے بڑا ہے“ روئے زمین پر سب سے پہلے ان کلمات کو بلند کرنے کی سعادت جس شخص کے حصے میں آئی وہ نہ تو بے حد دولت مند تھے، نہ ہی بہت بااثر اور نہ ان کے حسن و جمال نے لوگوں کو متوجہ کیا تھا بلکہ وہ ایک حبشی النسل غلام تھے جن کی رنگت سیاہ تھی، آنکھیں سرخ اور ہونٹ موٹے تھے لیکن ان کا دل نہایت حسین تھا۔ یہ غلام جنہیں اللہ تعالیٰ نے عزت و شہرت کی بلند یوں پر فائز کیا، حضرت بلال بن رباحؓ تھے۔ آپ کو نہ صرف دنیا کے پہلے مؤذن ہونے کا اعزاز حاصل ہے بلکہ آپ حضور ﷺ کے خادم خاص بھی تھے آپ کی خوش نصیبی کا اندازہ اس بات سے لگایا جاسکتا ہے کہ رسول پاک ﷺ نے آپ کے بارے میں ارشاد فرمایا: ”بلالؓ کس قدر اچھا آدمی ہے وہ تمام مؤذنین کا سردار ہے۔“ بلالؓ کس قدر اچھا آدمی ہے وہ تمام مؤذنین کا سردار ہے۔ بلالؓ کی کنیت ابو عبد اللہ تھی والد کا نام رباح اور والدہ کا نام مامہ تھا، آپ حبشی نژاد غلام تھے۔ آپ مکہ میں پیدا ہوئے۔ آپ کی پرورش قریش کے مشہور قبیلہ بنو تہم میں ہوئی۔ یہ عجیب اتفاق ہے کہ رسول ﷺ کے تین مؤذنین بلالؓ، ابو بکرؓ اور عمرؓ ابن الخطابؓ نے اسی قبیلہ میں پرورش پائی۔ حضرت بلال حبشی مسجد نبوی ﷺ کے ہمیشہ مؤذن رہے۔ شروع میں وہ ایک کاغذ پر امیر بن خلف کے غلام تھے۔ حضرت ابوبکر صدیقؓ نے انہیں خرید کر آزاد کر دیا، اسلام لانے کے بعد انہیں طرح طرح کی تکلیفیں دی جاتی تھیں۔ امیر بن خلف جو مسلمانوں کا سخت دشمن تھا ان کو سخت گرمی میں دو پہر کے وقت تپتی ہوئی ریت پر لٹا کر ان کے سینے پر پتھر کی بڑی سیل رکھ دیتا تھا تاکہ وہ حرکت نہ کر سکیں مگر وہ اس حالت میں بھی ادا ادا کہتے تھے انہیں مکہ کے

عید الاضحیٰ اور دورِ حاضر

حالِ ضروری ہے کہ ہم سب جانتے ہیں کہ اللہ تبارک و تعالیٰ کو کبھرتی برابر بھی پسند نہیں ہے ضرورت اس امر کی ہے کہ ہم سب اپنی ذات کا احتساب کریں اور دیکھیں کہ کتنے ہم شیطان کے بھانسنے کا شکار تو نہیں اس بات کو ذہن نشین کرنا ضروری ہے کہ وقت کا یہ گھومنا رہتا ہے۔ شیب و فراز زندگی کا اہم حصہ ہیں گردشِ فکلی شاہ کوگدا اور گدا کو شہنشاہ بنادیتی ہے انسان مٹی سے تشکیل کیا گیا ہے چل دار درخت جھکا ہوا ہوتا ہے اور صراحی سرنگوں ہو کر بھرا کرتی ہے چنانہ۔ اس لیے اس بات کو مد نظر رکھا جائے کہ قربانی کی اصل روح اور حقیقت کو سمجھتے ہوئے مستحقین تک گوشت کی فراہمی کو احسن طریقے سے انجام دیا جائے۔ کیونکہ بہت سے گھرایے ہیں جہاں صرف سال میں ایک بار عید پر گوشت پکاتا ہے جب ان لوگوں کو جو کہ آج مجبور، لاچار ہیں اور گوشت خریدنے کی استطاعت نہیں رکھتے تک یہ نعمت خداوندی پہنچادی جائے تو ان کی دلی مسرت یقیناً بارگاہِ الہی میں قبولیت اور ہماری دنیا اور آخرت میں فلاح کا باعث ہوں گی کہ دعائیں عرش کے فرش کو بلا دیتی ہیں۔

آج کل کے دور میں جہاں ڈیپ فریز نے گوشت کو محفوظ کرنا سہل اور ممکن بنا دیا ہے تو عرصے تک اس گوشت کا استعمال دیکھنے میں آتا ہے گوشت اس امر کی چاہیے کہ وہ لوگ جو گوشت خرید سکتے ہیں وہ اپنا حصہ بھی مستحقین میں تقسیم کر دیں تاکہ اس بات کو ثابت کر سکیں کہ تمام مسلمان آپس میں بھائی ہیں اور ایک دوسرے سے الفت رکھتے ہیں وقتی لذت سے بہتر بھر حال دائمی لذت ہے۔

سب سے اہم مسئلہ جو کہ عید الاضحیٰ کے حوالے سے بیان کرنا بہت ضروری ہے وہ صفائی کا انتظام ہے۔ ہم وہ قوم ہیں جس کے نبی ﷺ نے صفائی کو ایمان قرار دیا پھر ایک مذہبی فریضے کی ادائیگی کرتے ہوئے ایک بہت اہم حقیقت سے آنکھیں پھیر لیں کیا سمجھتے ہیں؟ سوال اپنے آپ سے ضرور کریں۔ اگر ہر شخص اپنے حصے کا کام کرتے ہوئے خون اور دوسری حشرات الارض کو صاف کر لے تو کچلے اور مڑنوں پر صفائی رہے نہ بدبو پھیلے نہ ہی بیماریاں صرف کھڑکی داروں کی ذمہ داری نہیں کہ وہ اپنے فرائض بخوبی انجام دیں ہمیں اپنے حصے کا کام کرنا ہے تو زیادہ مشکل نہیں بس جب قربانی ہوتا تو خون صاف کر دیا جائے۔ اس پر کوئی کبڑے مارے دوا پھڑک دی جائے۔ راگبیر حضرات کو تکلیف نہ ہوتی تو وہ بھی دعا دیں گے اور اگر نمازی حضرات یا پھر کوئی بھی شخص اس گندگی کی وجہ سے پریشان ہوتا ہے تو یقیناً کہہ دیجیے بات نہیں ہے بس اک ذرا سا احساس ہی ضروری ہے اور انسان اشرف المخلوقات ہے رب تعالیٰ نے اس کو سوچنے اور سمجھنے کی بھرپور صلاحیت عطا کی ہے اور دین اسلام جو کہ دینِ فطرت بھی ہے اس کی تعلیمات پر عمل کرتے ہوئے کسی کو بھی ناحق نکل کرنا بخر حال گناہ کے زمرے میں آتا ہے اور اللہ تعالیٰ اپنے بندوں سے اور ستر ماؤں سے زیادہ وہمیت کرتا ہے۔

اللہ تعالیٰ ہماری عبادتوں کو اور ہمارے اعمال کو قبول فرمائے ہمیں سیدھا راستہ دکھائے وہ راستہ جو اس کے قرب کا باعث بنیں۔ اختلاف رائے آپ کا حق ہے اس تحریر کا مقصد صرف اصلاح معاشرہ ہے اس کا مقصد کسی پر تنقید کرنا نہیں ہے آپ ہمیں ہمارے ادارے کے سچے پانچ ہمارے Email پر رابطہ کر کے اپنی آراء سے آگاہ کریں تاکہ ہم اپنی بہتر اصلاح کر سکیں۔ اللہ تبارک و تعالیٰ ہم سب کا حامی و ناصر ہو۔ آمین

عید الاضحیٰ کی مذہبی اہمیت اور حضرت ابراہیم خلیل اللہ اور حضرت اسماعیل کی نبی کریم ﷺ سے نسبت سے تو تمام مسلمان واقف ہی ہیں۔ مگر دورِ حاضر میں عید الاضحیٰ پر ایک فکری تحریک پیش نظر ہے یہ ایک بہت سادہ و تحریر ہے جس میں کچھ سوالات اور کچھ جوابات ہیں ان تمام معاشرتی رویوں سے متعلق کچھ تبصرہ ہے جو کہ عام ہوتے جا رہے ہیں جس میں کچھ تردید کی گنجائش ہے۔

تمام مسلمان حضرت ابراہیم کی سنت کی پیروی کرتے ہوئے قربانی کا عظیم فریضہ انجام دیتے ہیں جو کہ ہر صاحبِ حیثیت مسلمان پر فرض ہے اللہ کی راہ میں خرچ کرنے والے کو رب تعالیٰ کبھی محتاج نہیں کرتا ہے۔ اور سچے دل سے تمام مسلمان اپنی استطاعت کے مطابق قربانی کرتے ہیں۔

مگر کچھ ایسا معلوم ہوتا ہے جیسے کہ شیطان کے برکات میں آکر کبھی کبھی یہ عبادت نمود و نمائش اور ریا کاری کا پیش خیمہ ثابت ہو جاتی ہے۔ معاشرے میں جہاں صاحبِ ثروت افراد ہیں وہاں سفید پوش اور مستحقین بھی موجود ہیں جب جانوروں کی نمود و نمائش کا بازار گرم ہوتا ہے تو بہت سے دل دکھ جاتے ہیں پھر قربانی قرب الہی کا ذریعہ نہیں جاتی ہے

اس سے پرہیز بہر

بچوں کی شخصیت میں نکھار کیسے پیدا کریں

(گزشتہ سے پیوستہ)

انداز نشست و برخاست اور طرز تعلیم ہی نہیں لیکن بلکہ ان کے اندر اچھی بری صحبت منفی عادات اور رویے بھی منتقل ہوتے ہیں، جس بچے کے ماں یا باپ میں غصہ زیادہ ہو تو بعض اوقات بچے کے اندر بھی یہ منفی رویہ پایا جاتا ہے۔ اس طرح منہ پھٹ زبان دراز ہوتی ہے۔ گویا منفی رویہ ایک نسل سے دوسری نسل میں منتقل ہونے کی طاقت و صلاحیت رکھتے ہیں۔

صائمہ عارف مبین برادر ہی سے تعلق رکھتی ہیں وہ مونجھری ڈائریکٹر لیس ہیں اور اصلاحی مضامین لکھنا ان کا مشغلہ ہے۔

والدین

پرورش و تربیت کے غلط روایتی طریقے

والدین ہی بچے کی پرورش، حفاظت کے ذمہ دار ہوتے ہیں۔ اپنے بچے کے ساتھ ان کا صرف

بچوں کی پرورش و تربیت کے غلط روایتی طریقے بھی منفی رویے پیدا کرنے کا سبب بنتے ہیں۔ چونکہ ہر بچہ دوسرے سے عادات و مزاج اور صلاحیتوں میں مختلف ہوتا ہے، لہذا پرورش و تربیت کا ایک ہی انواز اور اصول سب پر لاگو نہیں کیا جاسکتا، اسے ماں باپ جو درکھلا و سونے کا نوالہ مگر دیکھو شیر کی نگاہ سے، کے منقولے پر عمل کرتے ہیں۔

جسمانی ہی نہیں بلکہ جزباتی اور روحانی تعلق بھی ہوتا ہے۔ مگر بد قسمتی سے بہت سے والدین اپنی ذمہ داریوں اور فرائض سے غفلت برتتے ہوئے بچوں میں کئی طرح کے منفی رویے پیدا کرنے کا باعث بھی بنتے ہیں۔

ایک حالیہ سائنسی تحقیق کے مطابق غصے یا خوف کی حالت میں ماں کا دودھ زہریلا ہو جاتا ہے اور یہ زہریلا دودھ جس پر بچہ خوراک کی نشوونما اور زندگی کا دار و مدار ہوتا ہے۔ اس کی جسمانی ہی نہیں ذہنی، جزباتی اور نفسیاتی صحت کو بھی بری طرح متاثر کرتا ہے، اور بچے میں غصہ اور خوف جیسے منفی رویے بھی منتقل کرتا ہے۔

اسی طرح بعض مائیں جو بچے کو دودھ پلانا نہیں چاہتی یا کسی مجبوری کے باعث ایک دم بچے کو دودھ چھڑا دیتی ہیں۔ شیر خوار پر اس جذباتی صدمہ کا گہرا اثر پڑتا ہے اور وہ بھی آئندہ زندگی میں بے اعتمادی و عدم تحفظ کے ساتھ جذباتی عدم تسکین کا شکار رہتا ہے۔ بچے وراثت میں والدین کا رنگ روپ قد و قامت،

آهونٹ آهونٹ میں فروٹ

فاصلے بڑھ رہے ہیں گھریلو زندگی کو جدید روابط کی بھیجٹ نہ چڑھنے دیں

منیرہ عادل

سائنس بہت تیزی سے ہماری زندگی میں داخل ہوئی ہیں۔ اس ذریعے سے جڑے افراد کو ہم اپنے خاصے قریب گردانے لگتے ہیں۔ گھروالوں سے زیادہ ان سے تبادلہ خیال اور ان کے معمولات سے آگہی زیادہ ہوتی ہے۔ ہم عملاً ان سے زیادہ قریب اور اپنے گھروالوں سے دور ہو جاتے ہیں اور زیادہ سے زیادہ وقت ان کے ساتھ بات چیت میں گزارنے لگتے ہیں، جب اپنے اہل خانہ کے بہ جائے ایسے افراد کو فوجیت دی جائے، جو حقیقت میں آپ کی زندگی میں کوئی معنی نہیں رکھتے تو پھر مسائل پیدا ہونا شروع ہو جاتے ہیں۔ اسی طرح سوشل اینیملیشنز کو ری فریش رکھنے کی لگن، پیغامات چیک کرتے رہنا۔۔۔ محض کسی کے آن لائن ہونے کے انتظار میں گھنٹوں انتظار کرنا۔ ایک فویا کی سی صورت اختیار کرنا بار بار ہے جو انسان سے جڑے دیگر رشتوں کے بندھن کو کمزور کرتا ہے۔ ذرا حقیقت پسندی سے سوچئے یا انٹرنیٹ پر سماجی روابط کی طور پر ہماری حقیقی دنیا کا متبادل نہیں ہے، اس کا حقیقی زندگی سے کوئی تعلق نہیں، اس کے باوجود اس کے ظلم نے ہر اس شخص کو اپنے حصار میں جکڑ رکھا ہے۔ اپنے دوست احباب یا سہیلیوں کو اہل خانہ پر ترجیح دینا یا ناچنگ کی علامت ہوتی ہے، خوش گوار زندگی اسی صورت میں ممکن ہوتی ہے جب پہلی ترجیح اپنے گھر اور بچوں کو دی جائے، کیوں کہ شادی کے بعد رشتوں میں کھار اور خوب صورتی اسی صورت میں ممکن ہوتی ہے، جب آپ وقت کی صحیح تقسیم اور ترجیح سیکھ جائیں۔

حلقہ احباب کو بھی وقت ضرور دینا چاہیے، لیکن ترجیحات کا تعین ضروری ہے۔ بچوں کو والدین کے بھرپور وقت کی سب سے زیادہ ضرورت ہوتی ہے۔ بچوں کے ساتھ بہترین اور بھرپور وقت نہ گزارنے سے ان کی شخصیت پر تباہ کن اثرات مرتب ہوتے ہیں یا والدین کے آپس میں ایک دوسرے سے وقت کی کمی یا بھرپور وقت نہ دینے کی بنا پر ہونے والی بحث اور جھگڑے بچوں کی شخصیت کو سبک کر کے رکھ دیتی ہے۔ بچپن کا خوب صورت دور جو شخصیت کی تعمیر کا انتہائی اہم دور ہوتا ہے، ایک ایسا دور جس کی خوب صورت یادیں زندگی بھر ذہن و دل میں خوش گوار احساس چمکاتی ہیں اس دور میں والدین کی توجہ سے محرومی یا ان کی آپس میں ناچاقی ایسی تلخ یادوں کو جنم دیتی ہے، جو شعور کی پختگی کے ساتھ اولاد کی دل میں والدین کے لیے ناپسندیدگی کی احساس کو جنم دیتی ہے اور بچپن کی تلخ یادوں، احساس محرومی اور احساس کمتری جب شخصیت میں شامل ہو جائیں تو وہ کبھی رشتوں کے بندھن کو کامیابی سے نہیں نبھاسکتے۔ عموماً ایسے افراد کی شادی شدہ زندگی لڑائی جھگڑوں کی نذر ہو جاتی ہے اور ایسے افراد زندگی میں ناکامیوں کا رونا روئے نظر آتے ہیں۔ لہذا اپنی اولاد اور آنے والی نسلوں کی بہتری کے لیے آج اپنے وقت کا بہترین استعمال کرنا ہوگا اور اپنی شخصیت میں مثبت تبدیلی لانی ہوگی۔

قصہ مختصر زندگی کے معمولات، تعلقات اور رشتے ان سب میں توازن ہی زندگی میں کامیابی کی کنجی ہے۔ کامیاب شخص وہ ہے جو زندگی کے معمولات، معاملات اپنے تعلقات اور رشتوں میں خوب صورتی سے توازن قائم رکھے اور ترجیحات کا صحیح تعین کرے۔

مستحکم زندگی انسان کو آگے لے جاتی ہے۔ اگر ایسا نہ ہو تو پریشانی اور ناکامی سے ساقط رہتا ہے اور یہی معاملات عادات شادی زندگی میں ہونے والے رشتوں میں دراڑیں اور فاصلے پیدا ہونے لگتے ہیں اور بعض اوقات یہ عادات رشتوں کے خاتمے کا سبب بنتی ہیں۔ عادات جب پختہ ہو جائیں تو احساس ختم ہو جاتا ہے۔ انسان غیر محسوس طریقے سے ان عادات کے تابع ہو جاتا ہے۔

شادی کے بعد ہمارا بہت سے نئے رشتوں سے ناچار جڑتا ہے اور ایک نئی زندگی کا آغاز ہوتا ہے اگر دونوں اپنے وقت کو صحیح تقسیم کر کے اپنے شریک حیات کو بہترین وقت دیں اور زندگی میں تنظیم ہوتو نہ صرف زندگی خوب صورت ہوتی ہے، بلکہ رشتے بھی مضبوط تر ہوتے چلے جاتے ہیں، لیکن آج کل وقت کی کمی زمین کے مابین دوریوں کی ایک بڑی وجہ بن کر سامنے آئے ہیں۔ اسی بنا پر بہت سے شادی شدہ جوڑوں کے جھگڑے بڑھ کر علیحدگی اور طلاق تک جا پہنچے۔ زیادہ تر وجوہات جو ہر معمولی محسوس ہوتی ہیں، لیکن بد نظمی کی بنا پر نیا رشتہ قائم کرنے والوں کے بیچ ہر کام دیتی ہیں۔ دورانہ میں رشتہ قائم ہونے کے بعد ضروری ہے کہ وہ ایک دوسرے کو زیادہ سے زیادہ وقت دیں، سماجی معمولات کو اس ڈھب پر رکھیں کہ ساتھ مل بیٹھنے کے لیے وقت کم نہ ہو۔ بعض اوقات پیشہ وارانہ مصروفیات بھی ایک دوسرے کے دل میں فرق پیدا کرنے کا باعث بن جاتی ہیں اور تقاضا یہ ہوتا ہے کہ ان مصروفیات کو محدود کیا جائے۔ اگر ایسا ممکن نہ ہو تو معاملات الجھنے لگتے ہیں، کیوں کہ شریک حیات کے اس اقدام سے ایسا لگتا ہے کہ دوسرا فریق نظر انداز کر رہا ہے یا اہمیت نہیں دے رہا۔ ایسے میں اگر کوئی مصروفیت غیر پیشہ وارانہ ہو اور اس کا تعلق فطرت شوق سے ہو تو یہ امر ناقابل برداشت ہو جاتا ہے۔ مرد کا دوستوں میں وقت بتانا یا عورت کا سہیلیوں سے بہت زیادہ باتیں کرتے رہنا اس کی مثال ہے۔ بالخصوص جب ان چیزوں سے گھریلو امور متاثر ہو رہے ہوں۔ موبائل اور انٹرنیٹ آج کل کی زندگی کا ایک لازمی جزو بن گیا ہے، لیکن اس کا استعمال بھی بعض اوقات محبت بھرے رشتوں میں کدو کا سبب بن جاتا ہے۔ موبائل یا انٹرنیٹ پر سرگرمی یا دوسروں سے چٹنگ وقت کے زیاں کے ساتھ ساتھ دور کے لوگوں سے قریبی تعلق استوار ہو جاتا ہے، لیکن قریبی رشتوں میں سرد مہری اور دوریاں ہونے لگتی ہیں، خصوصاً ایسے وقت میں جب آپ اپنے ارد گرد سے بے خبر انہی سرگرمیوں میں مشغول ہوں۔ حتیٰ کہ کھانے کی میز پر بھی آپ کسی بات کا جواب دینے سے بے پروا موبائل پر کسی اور کے نام پیغام لکھ رہے ہوں، تو یہ امر نہایت برا تاثر دیتا ہے اور لوگ جھنجھلاہٹ کا شکار ہونے لگتے ہیں۔

اس کے ساتھ سوشل نیٹ ورکنگ سائنس کا استعمال روز بروز بڑھتا جا رہا ہے اس کے بے تحاشا استعمال نے انسانی شخصیت پر منفی اثرات بھی مرتب کرنا شروع کر دیے ہیں۔ سوشل نیٹ ورکنگ

نواب زاوی کے ساتھی ہوئی ہے۔ حسین داؤد نے امریکہ سے ایم بی اے کیا ہے ان کی شادی سلیمان داؤد کی دختر کلثوم بائی سے ہوئی۔ امینہ بائی کی شادی سلیمان داؤد کے فرزند یعقوب کے ساتھ اور خاتو بائی کی شادی حاجی آدم حسین کے بیٹے ہاشم کے ساتھ ہوئی ہے۔

آپ کا کہنا ہے کہ مین برادری کو اور خصوصاً نسل کو آپس میں اور اپنے گھروں میں مین زبان یا سندھی یا کچھی میں گفتگو کر کے اپنے کچھ کو زندہ رکھنا چاہیے بچوں کو بھی ایسی زبان سکھانی چاہیے تاکہ پوری برادری میں اتحاد اور اتفاق قائم ہو سکے۔

مختلف جماعتوں کو گاؤں اور شہروں کی جماعتوں سے وابستگیوں سے علیحدہ ہو کر ایک پلیٹ فارم پر متحد ہو جانا چاہیے اور جماعتوں میں گاؤں کا نام بجائے پہلے رکھنے آخر میں رکھنا چاہیے۔ مثلاً مین جماعت آف ہائو، مین جماعت آف جیت پور وغیرہ اس طرح گاؤں کے نام کی اہمیت کم ہوتی جائے گی اور آگے چل کر محلہ دار جماعتیں تشکیل دینے میں راہ ہموار ہوگی نئی سمت کی جانب پیش رفت ہوگی پھر ایک پلیٹ فارم پر جمع ہونے کے مواقع میسر ہوں گے اور محبت و یکجہتی کا جذبہ ابھرے گا۔

کراچی کے علاوہ سندھ کے قصبوں۔ گاؤں اور مضافاتی بستیوں میں بھی مین برادری قعدا میں رہائش پذیر ہے۔ جہاں تک میرا خیال ہے ان تحصیلوں کے قصبوں گاؤں اور مضافاتی بستیوں میں بسنے والی مین برادری کو بھی روزگار حاصل کرنے کے لیے چھوٹی صنعتیں قائم کر کے ایسا کرنا چاہیے کہ اس سے معیار زندگی بلند ہو۔ اور شہر کے لوگوں کو گاؤں کی جانب جانے کا شوق پیدا ہو اس طرح ہم یقیناً بے روزگاری کو ختم کر سکتے ہیں۔ اتحاد اور تعاون کے جذبات سے قوم کی ترقی کی راہ پر لے جایا جا سکتا ہے۔

اکثر سندھ کا سفر کرتے رہتے ہیں اور مختلف جگہوں پر جماعت کے آفس ہسپتال اور اسکولوں وغیرہ میں دل کھول کر چندہ دیتے ہیں۔

سماجی اور فلاحی خدمات کے جذبے کے تحت جناب احمد داؤد متعدد قومی اور بین الاقوامی سماجی اداروں سے وابستہ ہیں۔ جن میں خاص طور پر یہ ہیں نائب صدر پاکستان مین ایجوکیشنل اینڈ ویلفیئر سوسائٹی، ممبر سپریم باڈی ہائو مین جماعت، ایڈوائزری کمیٹی سفاری پاک، تاحیات ممبر آرٹس کونسل

آف پاکستان، ممبر نیشنل ایجوکیشنل کونسل فائینیکل ووکیشنل ٹریننگ، ممبر پاکستان لہروں ریڈیف ایسوسی ایشن، ممبر گورننگ باڈی کارڈیو اسکول نیشنل انسٹی ٹیوٹ تاحیات ممبر لیاقت نیشنل اسپتال، ممبر گورننگ بورڈ داؤد کالج فار انجینئرنگ اینڈ ٹیکنالوجی۔

کئی بار دنیا کے بیشتر ممالک کا سفر کر چکے ہیں اور متعدد وفد کے ساتھ بیرون ملک مختلف حیثیت سے سفر کر چکے ہیں۔ 1963 میں ان کو حکومت کی طرف سے ہلال خدمت کا تمغہ دیا گیا تھا حال ہی میں گولڈن مرکزی انٹر نیشنل ایوارڈ بھی ملا ہے ان کے دوسرے بھائیوں کے نام سلیمان داؤد، علی محمد داؤد (صدیق داؤد) ستار داؤد ہیں۔ بہنوں کے نام عائشہ بائی اور رحیمہ بائی۔ دونوں بہنوں کا انتقال ہو چکا ہے۔ جناب احمد داؤد کی شادی جناب احمد حیدرانی کی دختر مریم بائی کے ساتھ ہوئی تھی جن سے نرینہ والا میں عزیز داؤد، یوسف داؤد، حسین داؤد ہیں، لڑکیوں میں امینہ بائی اور خاتو بائی ہیں۔

جناب عزیز داؤد نے مائجسٹر سے گریجویشن کیا ہے اور ان کی شادی آدم حاجی پیر محمد کی دختر انیس فاطمہ (انیس) کے ساتھ ہوئی ہے۔

یوسف داؤد نے بھی مائجسٹر سے گریجویشن کیا ہے اور ان کی شادی سرسندر حیات ٹوانہ کی دختر

جناب احمد داؤد (ہلال خدمت)

مدرس، کانپور، کوئٹہ، لاہور، مقبورہ، لدھیانہ اور وطنی وغیرہ میں قائم کر دیں۔

پاکستان کا قیام عمل میں آنے کے بعد جناب احمد داؤد کی سرپرستی پورے داؤد خاندان نے اپنا قیمتی تجربہ ترقی کا جذبہ اور امیدیں لے کر پاکستان میں مستقل سکونت کے باعث مختصر عرصے میں ایک صوبہ اول کے صنعت کار کی حیثیت سے اپنی ساکھ قائم کر لی تھی۔ اپنی ملکیت اور سرمایہ لگانے کے علاوہ غیر ملکی سرمائے کو بھی اچھی خاصی تعداد میں یہاں لا کر پاکستان کی صنعتی ترقی میں زیادہ سے زیادہ حصہ لیا تھا۔ موجودہ دور میں مشکل ہی سے صنعت کا کوئی ایسا شعبہ ہوگا جس میں داؤد خاندان کا نام نہ لیا جاتا ہو۔ داؤد خاندان کی مختلف صنعتوں اور اداروں میں قابل ذکر یہ ہیں۔ داؤد کاشن ملز، پورے والا ٹیکسٹائل ملز، لارنس پورہ ولن اینڈ ٹیکسٹائل ملز، ڈی لون لمیٹڈ، داؤد ہرکیولس کیمیکلز، داؤد کارپوریشن، ٹرانس پاک کارپوریشن، سینٹرل انشورنس کمپنی، داؤد یاماہا، فیضیل مائنز، ڈیزائن انجینئرنگ اینڈ کنسٹرکشن کمپنی، ساج انٹرنیشنل وغیرہ اس کے علاوہ داؤد گروپ کے ساتھ منسلک دیگر صنعتی یونٹ درج ذیل ہیں:

کریڈٹ پاک سوپ انڈسٹری، سلفیڈ لمیٹڈ شیٹو پورہ، یونائیٹڈ ریفریجریشن انڈسٹری، بلوچستان انجینئرنگ ورکس، لالہ زرار انٹرپرائزسی این پی ایس ایسوی ایشن وغیرہ۔

اس کے علاوہ بے شمار کمپنیوں کے ڈائریکٹر، سابق مشرقی پاکستان (موجودہ بنگلہ دیش) میں جو انڈسٹریاں چھوڑ دیں ان میں سے کرناٹلی پیپر ملز، کرناٹلی یارن اینڈ کیمیکل وغیرہ بھی تھیں۔ داؤد پیٹرولیم لمیٹڈ بھی انہی کا تھا جس کا 1974 میں نیشنلائز کر لیا گیا۔

جناب احمد داؤد سماجی اور فلاحی کاموں میں ہمہ تن مصروف رہتے ہیں آپ نے 1961 میں داؤد گروپ کی جانب سے پانچ کروڑ سے بھی زیادہ مالیت داؤد فاؤنڈیشن کی بنیاد رکھی۔ اس فاؤنڈیشن کی کئی شاخیں پھیلی ہوئی ہیں۔ کالجوں کی تعمیرات میں بھی چندہ دیا گیا ہے اس کے علاوہ ضرورت مند ذہین طالب علموں کو ملک سے باہر مزید اعلیٰ تعلیم حاصل کرنے کے لیے اسکالرشپ دیے گئے ہیں فاؤنڈیشن نے ہسپتال، میسنجی ہوم اور فلاح عامہ کے دیگر اداروں کو بھی خطیر مالی اعانت کی ہے۔

علاوہ ازیں قومی سطح پر فاؤنڈیشن سالانہ ادبی انعامات بھی تقسیم کرتی ہے۔ داؤد کالج آف انجینئرنگ اینڈ ٹیکنالوجی، کی بنیاد بھی داؤد خاندان کی جانب سے رکھی گئی تھی۔ اس وقت ”داؤد کالونی“ میں ایک شاندار اور خوبصورت نقش و نگار اور مؤثر ڈیزائن کے ساتھ مسجد تعمیر کرائی گئی ہے جناب احمد داؤد کی مرحوم والدہ کے نام سے داؤد خاندان کی جانب سے حاجیانی ضیفہ بانی داؤد لیڈرز ٹریننگ سوسائٹی کی بنیاد رکھی گئی ہے جس میں عورتوں کو بیکریٹریل و اسٹنٹ کورس کے علاوہ انگریزی ٹائپنگ، شارٹ ہینڈ، بک کپنگ، کنگ، سلائی، امبرائڈری وغیرہ کی تعلیم دی جاتی ہے جناب احمد داؤد قومی سطح پر مبینہ برادری کو متحدہ کرنے کے لیے یونائیٹڈ مین جماعت آف پاکستان کے نائب صدر کی حیثیت سے جذبے اور ولولے کے ساتھ عمدہ خدمات انجام دے رہے ہیں۔ اس سلسلے میں وہ

عمر عبدالرحمن (مبینہ شخصیات)

جناب احمد داؤد کی شخصیت ملک اور بیرون ملک کسی تعارف کی محتاج نہیں اس ملک میں کون ہوگا جو آپ کی فہم و فراست، تجارتی استعداد کاروباری وسعت، صنعتی یونٹ قائم کرنے کی مہارت اور ذہنی اور فکری صلاحیتوں سیواقت اور ان کا معترف نہ ہو۔ صنعت و حرفت کے میدانوں میں جس طرح قدم بہ قدم آگے بڑھتے ہوئے آپ بام عروج کو پہنچے ہیں وہ بذات خود آپ کی صلاحیتوں کا بین ثبوت ہے۔ شعبہ تجارت و صنعت کے علاوہ بحیرہ اور سماجی رہنما کی حیثیت سے زندگی کے دیگر شعبوں میں آپ نے جو کارہائے نمایاں سرانجام دیئے ہیں اگر ان کو غور سے دیکھا جائے تو ہر طرح سے مکمل، روشن اور تابناک نظر آتے ہیں اگر ان کو غور سے دیکھا جائے تو ہر طرح سے مکمل، روشن اور تابناک نظر آتے ہیں مختصر یہ کہ جناب احمد داؤد کی شخصیت ایک روشنی کے مینار کی سی ہے جس کی تمام سمتیں ایک ہی طرح جگمگاتی اور روشن نظر آتی ہیں۔

داؤد خاندان کے مربی جناب احمد داؤد کی پیدائش 1905 میں بھارت کے صوبے کاٹھیاواڑ کے شہر بانٹوا میں داؤد یلقوب کے گھر ہوئی تھی۔ اس خاندان کی اصل پہچان ”گاندھی“ تھی، لیکن اس وقت اس پہچان کی جگہ ”داؤد“ نے لی ہے۔

تعلیم کے بغیر ترقی ممکن نہیں ہے۔ آپ نے صرف ابتدائی تعلیم حاصل کی، لیکن تربیت اور محنت کا یہ عالم ہے کہ اس وقت پاکستان کی پوری صنعت پر اپنے اثر و رسوخ کے سبب اپنا سکھ بٹھا رکھا ہے۔ پاکستان کی اقتصادی اور صنعتی ترقی میں داؤد گروپ کا نام لازم و ملزوم ہے۔

جناب احمد داؤد نے صرف اٹھارہ سال کی عمر میں کاروبار کا آغاز کیا تھا شروع شروع میں انہوں نے بمبئی میں سوت اور ریان کے ڈبلر کی حیثیت سے تجارت شروع کی تھی۔ پھر مختصر عرصے میں ہی انہوں نے اپنے امپورٹ اور ایکسپورٹ کے دفاتر قائم کر دیئے تھے۔ اسی عرصے کے دوران انہوں نے صنعتی کارکردگی کا آغاز کر دیا تھا انہوں نے کاشن جٹنگ پریگ فیکٹری، اس کے علاوہ تیل کی مل اور ٹیکسٹائل گھی کی فیکٹری قائم کر کے دیکھتے ہی دیکھتے داؤد کے دفاتر اور ان کی شاخیں گلکت،

ورلڈ میمن آرگنائزیشن پاکستان چیپٹر مانکرو فنانس اسکیم

ورلڈ میمن آرگنائزیشن کی مانکرو فنانس کمیٹی کی جانب سے چھوٹے کاروباری حضرات کیلئے لون کا اجرا کیا گیا ہے۔ اس اسکیم کے تحت چھوٹے دوکاندار کو دس ہزار روپیہ لون بغیر منافع کے دیا جاتا ہے۔ جو ان کو ماہانہ ہزار روپیہ قسط کے حساب سے واپس کرنا ہوگا آل پاکستان میمن فیڈریشن سے منسلک تمام جماعتوں کے ممبران اس لون سے فائدہ اٹھا کر اپنے چھوٹے کاروبار کو مزید وسعت دے سکتے ہیں۔ اس لون کے لئے مندرجہ ذیل شرائط کا خاص خیال رکھیں۔ درخواست فارم WMO آفس سے حاصل کریں۔

- 1- درخواست فارم کے ساتھ قومی شناختی کارڈ اور جماعت کے کارڈ کی کاپی منسلک کریں۔
- 2- درخواست فارم پر اپنا فوٹو چسپاں کریں۔
- 3- فارم پر دو میمن حضرات کی تصدیق لازمی ہے۔
- 4- درخواست فارم پر جماعت کی تصدیق کروائیں۔
- 5- کم سے کم تین سال کا کاروباری تجربہ ہونا چاہئے۔
- 6- مانکرو فنانس اسکیم صرف پرانے اور چلتے ہوئے کاروبار کیلئے ہے۔

مزید تفصیلات اور معلومات کیلئے WMO آفس تشریف لائیں یا مندرجہ ذیل نمبروں پر رابطہ کریں۔

ورلڈ میمن آرگنائزیشن (پاکستان چیپٹر)

WMO ہاؤس، 32/8 اسٹریٹ نمبر 6 مسلم آباد، کراچی

فون آفس: 021-34910437

34911642

34911963

کتیانہ میمن ہسپتال کھارادر

کاکا بوانی سینٹرل فیڈرل ہسپتال

فاطمہ بائی ہسپتال

سر آدم جی انسٹیٹیوٹ آف کمپیوٹر سائنس میمن مرکز

حسینی ہسپتال تین ہٹی

کے ایم اے گرلز اسکول کھارادر

عزیز شاہڈا ایلیا کس سینٹر

رقیہ حاجیانی اسکول بانٹو انگر

نیو مین مسجد بولٹن مارکیٹ

میمن مسجد صدیق آباد فیڈرل بی ایریا

کچی میمن مسجد صدر

میمن مسجد قبا وادہ کالونی

مکہ مسجد آجی نگر

میمن مسجد شہید ملت روڈ

اوکھائی میمن مسجد حسین آباد

مدنی مسجد (تبلیغی مرکز) فیڈرل بی ایریا

ورلڈ میمن آرگنائزیشن کا قیام 2000 میں ہوا، آل میمن ویلفیئر سوسائٹی، ایف بی اے میمن ویلفیئر ایسوسی ایشن، وی میمن ویلفیئر سوسائٹی، یونائیٹڈ میمن یوتھ آرگنائزیشن، فیکو فاؤنڈیشن، عائشہ باوانی (وقت) ٹرسٹ، اعزیز فاؤنڈیشن، واؤد فاؤنڈیشن، حسین ابراہیم فاؤنڈیشن، حسین قاسم داؤد فاؤنڈیشن، زلیخا بانی ملکائی ٹرسٹ، میمن میڈیکل سوسائٹی، وی میمن یوتھ آرگنائزیشن، کراچی میمن اسٹوڈنٹس آرگنائزیشن، حاجی رزاق شاہ فاؤنڈیشن، میمن سوشل ویلفیئر سوسائٹی، آدم جی فاؤنڈیشن میمن سوشل ویلفیئر سوسائٹی، آدم جی فاؤنڈیشن، آل جیلانی فاؤنڈیشن، داوا بھائی فاؤنڈیشن، حاجی ہاشم فاؤنڈیشن، احمد عبداللہ فاؤنڈیشن، زلیخا بانی وی ایم فنی رنگون والا ٹرسٹ۔

کراچی میمن صحت عامہ کے مراکز

کیتانہ میمن ہسپتال، میمن میڈیکل انشٹیٹیوٹ، حنیفہ سلیمان داؤد یورولوجی و اوڈنٹولوجی سینٹر، جمال ناڈرا ہسپتال، بانٹو ایمم ہسپتال، میمن ہسپتال، باغ بالا ریسٹونوئریم، پبلک ڈسپنسری، چیئر ٹیبل ہسپتال کا کا عبداللطیف باوانی ڈسپنسری، پبلک ڈسپنسری، آئی کلینک و حوراجی کالونی، میٹرنی ہوم حسین آباد، چیٹھالو جی لیبارٹری، میمن چیئر ٹیبل ڈسپنسری نیو سعید آباد، راجکوٹ میمن ہسپتال، پولی کلینک، اوپلیٹا میمن کلینک، مولو جہد میٹرنی ہوم، فاطمہ بانی ہسپتال، فاطمہ بانی طانی میموریل ہسپتال، ٹیبل ہسپتال، بانٹو ڈسپنسری نمبر 1، بانٹو ڈسپنسری سخی حسن، حاجی احمد چیئر ٹیبل ڈسپنسری اینڈ میٹرنی ہوم، پبلک ڈسپنسری، بانٹو انیس ہسپتال شہید ملت روڈ، کالہیا واڑ ہسپتال آدم جی نگر، کھارادر جنرل ہسپتال (سینٹ ہاسپٹل)، اوکھائی میٹرنی ہوم، عائشہ میموریل سینٹر۔

اس کے علاوہ کئی صحت عامہ کے مراکز میمن برادری کے افراد کراچی کے علاوہ حیدر آباد، سکھر، میر پور خاص اور سندھ کے دیگر شہروں میں فنی طور پر چلا رہے ہیں۔

کراچی میمن برادری کی تعمیر کردہ مساجد

نیو میمن مسجد یوٹیلن مارکیٹ، غوریہ مسجد گارڈن ایسٹ، مکہ مسجد آدم جی نگر، باوانی مسجد میمن نگر اسکیم 33، مسجد قباء، داؤد کالونی، نیو میمن مسجد صدیق آباد، اوکھائی میمن مسجد کھارادر، میمن مسجد شہید ملت روڈ، اسماعیل کیک مسجد، کچی میمن مسجد، میمن گول مسجد۔

(بھنگریہ اقبال میمن۔ کتاب: میمن ورلڈ)

کراچی تعلیمی مراکز

میمن انڈسٹریل اینڈ ٹیکنیکل انشٹیٹیوٹ (MIT) 31 مئی 2009، سندھ مدرسۃ الاسلام، مدرسہ عربیہ مظہر العلوم کھڈہ، کیتانہ میمن پرائمری اسکول کیتانہ

جماعت 1958، بالادری میمن پرائمری اسکول، بالادری جماعت 1960 آدم جی سائنس کالج پاکستان میمن ایجوکیشنل اینڈ ویلفیئر سوسائٹی 1961، داؤد انجینئرنگ کالج داؤد فاؤنڈیشن 1964، میمن سیکنڈری اسکول میمن ایجوکیشنل بورڈ 1964، حور بانی حاجیانی اسکول بانٹو میمن جماعت 1964، حسین آباد مل اسکول حسین ابراہیم فاؤنڈیشن 1965، کچی میمن اکیڈمی موٹی لین کچی جماعت 1965، آل بلدیہ میمن مل اسکول، آل بلدیہ میمن جماعت 1968، لیڈز انڈسٹریل ہوم نیا آباد، اوکھائی یوتھ

سرور 1972، حنیفہ بانی حاجیانی گز اسکول و حوراجی، حاجی تار محمد قاسم تعلی ٹرسٹ 1980، کیتانہ میمن ایجوکیشنل اینڈ ٹیکنیکل سینٹر کیتانہ میمن 1987، ابراہیم جمال انشٹی ٹیوٹ آف ٹیکنالوجی، اوکھائی میمن مدرسہ ایسوسی ایشن 2001، سن ایم پبلک اسکول نیا آباد، اوپلیٹا میمن جماعت، احمد عبداللہ غریب ٹیکنیکل انشٹی ٹیوٹ، احمد عبداللہ غریب، جے ایم اے اسکول ٹرنس روڈ، چچہ ریمین جماعت، کے ایم اے اسکول کھارادر، اوکھائی میمن جماعت، رونق اسلام گز اسکول فیڈرل بی ایریا، میمن وومن ایجوکیشنل سوسائٹی، رونق اسلام گز کالج کھارادر میمن وومن ایجوکیشنل سوسائٹی، میمن سیکنڈری اسکول فیڈرل بی ایریا میمن ایجوکیشنل بورڈ، میمن گز کالج فیڈرل بی ایریا میمن ایجوکیشنل

میمن برادری اور حی الفلاح

اللہ تعالیٰ نے میمن برادری کو بے شمار اوصاف سے نوازا ہے

میں جب صہیونی قوتیں مسلمانوں کے خلاف نیرو آزمایں تو تعلیم ہی وہ ہتھیار ہے جس سے ان کا مقابلہ کیا جاسکتا ہے۔ جب مسلمان تعلیم اور علم سے قریب ہو جائیں گے تو پھر وہ اسے عظیم درجے پر فائز ہوں گے کہ دنیا پر حکمرانی کریں گے اور اللہ تعالیٰ نے مسلمانوں کو تمام اقوام پر برتری دی ہے۔ علم کی اہمیت کا ارادہ تو اس بات سے لگایا جاسکتا ہے کہ نبی کریم ﷺ پر جو پہلی وحی نازل ہوئی وہ ”اقراء“ یعنی پڑھ۔ پھر علم کا حصول ہر مسلمان مرد اور عورت پر فرض ہے۔

میمن برادری نے نہ صرف لڑکوں کے اسکول قائم کیے بلکہ لڑکیوں کے لیے بھی اسکول تعمیر کیے گئے۔ رونق اسلام، حاجیانی ضیفہ بائی، عائشہ باوانی، ایم ای بی، رقیہ جانیانی، اور بے شمار اسکول اس حقیقت کی غمازی کرتی ہیں ان اسکول سے انگنت بچوں نے تعلیم حاصل کی اور اب تک یہ مادر علمی، علم کے فیضی دنیا میں عام کر رہے ہیں، اسکول میں صرف میمن برادری کے بچے تعلیم حاصل نہیں کرتے بلکہ ان اسکولوں کے دروازے تمام لوگوں کے لیے کھلے ہیں، رنگ، نسل، مذہب کا کوئی فرق نہیں، کیا یہ انسانیت کی خدمت نہیں یہ بھی تو فلاح ہے۔ اللہ تعالیٰ کے بندوں کی خدمت یقیناً رب ضرور قبول کرتا ہے۔

ہم صرف ایک چھوٹا سا خاکہ پیش کرنے کی کوشش کر رہے ہیں ایسے بہت سے میمن خیر حضرات ہیں جو انسانیت کی فلاح کے لیے کام کر رہے ہیں۔ جس کے نام درج بھی نہیں وہ خاموش سپاہیوں کی طرح فلاح کا کام سر انجام دے رہے ہیں، اسپتال جو کہ کبھی انسانیت کے درد کو دور کرنے میں معاون کر دیا کرتا ہے وہ اس مضمون میں صرف چند اداروں کے نام شائع کر رہے ہیں جو کہ صرف کراچی میں قائم ہیں، میمن عالم تعلیم کی یہ کوشش ہے کہ ہم میمن قوم کی تاریخ اور خدمات کو خراج تحسین پیش کرتے رہیں۔ ہمارے آئندہ آنے والے شہریوں میں بھی یہ کوشش رہے گی کہ ہم میمن شخصیات اور اداروں کی خدمات کو روشناس کرنے میں اپنا کردار ادا کریں۔

یہ مختصر سا تعارف میمن برادری اور ”حی الفلاح“ یعنی آؤ کامیابی اور فلاح کی طرف ایک روشن دلیل ہے کہ اگر انسان کچھ کرنا چاہے تو اللہ تعالیٰ اس کی مدد کرتا ہے اور اس کو دنیا میں بھی عزت عطا کرتا ہے اور انشاء اللہ یہی انسانیت کی خدمت وصف آخرت میں بھی فلاح کا باعث ہوگا انشاء اللہ تعالیٰ رب تعالیٰ ہمیں سچے راستے پر گامزن فرمائے اور ہمارا حامی و ناصر ہو۔ آمین۔

میمن ایجوکیشن بورڈ، دی میمن ایجوکیشنل اینڈ ویلفیئر سوسائٹی، کوآرڈینیٹیشن گروپ، ال مسطقی ویلفیئر سوسائٹی، حاجی تاج محمد قاسم تیلی جی ٹی بیمل ٹرسٹ، میمن یوتھ لیگ، قادری کلب انٹرنیشنل، بورڈ میمن فاؤنڈیشن کمیونٹی سینٹر ٹرسٹ، میمن پروفیشنل فورم، میمن خدمت فورم، حاجیانی عظمیٰ بانی ٹرسٹ، صفوری بانی میمن گرلز بورڈنگ ہاؤس، میمن بک فاؤنڈیشن آف پاکستان، عبدالستار رایدی جی فاؤنڈیشن، حاجی رزاق جانو میڈیٹر ٹرسٹ۔

ملک و ملت کی ترقی بس ہمیں اب یاد ہے
کل جو تھا ناشاد وہ بھی آج دیکھو شاد ہے
ذکر آدم سے زیادہ فکر آدم زاد ہے
صرف اتنی سی ہمارے کام کی روداد ہے

دنیا میں جہاں بھی میمن برادری آباد ہوتی ہے وہاں میمن برادری سب سے پہلے جا کر مسجد، مدرسہ (اسکول) اور اپنی جماعت قائم کرتی ہے۔ مگر ایک اور کام جو میمن برادری کرتی ہے وہ اس علاقے میں اسپتال قائم کرتی ہے، اگر یہ بات غور سے سوچی جائے اور ہمارے آباء اجداد کی دوراندیشی کا اندازہ ہوگا کہ یہ کتنی حکمت والی بات تھی جس سے رب تعالیٰ نے ان کو روشناس کروایا، یعنی سب سے پہلے مسجد کی تعمیر یعنی کہ انسان کو اپنے رب سے روشناس کروانا اور مذہب ہی ہے تو انسان کو انسانیت سکھاتا ہے۔ وہ مسجد جہاں موذن دن میں پانچ مرتبہ پکارتا ہے۔ ہر مسلمان کو فلاح کے لیے پکارتا ہے۔

”حی الفلاح“ یعنی آؤ کامیابی اور فلاح کی طرف میمن برادری کو اللہ تعالیٰ دین اسلام سے قربت کا شرف حاصل رہا ہے، تاریخ بتاتی ہے کہ جس پیر کمال کے ہاتھ پر لوہا نہ (جو کہ ہندو برادری تھی) قوم کے افراد نے اسلام قبول کیا تھا انہوں نے اس قوم کو عادی تھی کہ اس قوم کے پاس دین اور دنیا کی دولت رہے گی۔ اور ایسا بھی دنیا بھر میں میمن قوم پھیلی ہوئی ہے اور اپنی صلاحیتوں کے بل بوتے پر انسانیت کی فلاح و بہبود کی تک وہ دو میمن کوشاں ہے ایک درخشاں ماضی اور تابناک حال اور ایک پر امید مستقبل گو کہ اللہ تعالیٰ کی مصلحتیں ہیں اور زندگی کی حقیقتیں بھی ہیں۔ مسائل کی بات ہم کریں گے مگر زندگی کے روشن پہلوؤں پر نظر ڈالتے ہیں۔ اسلام دین فطرت ہے اور اللہ اور اس کے رسول ﷺ کی تعلیمات کے مطابق ایک مسلمان اس دنیا میں صرف عبادت کے واسطے نہیں آیا بلکہ اقبال

درود دل کے واسطے پیدا کیا انسان کو
ورنہ طاعت کے واسطے تو کم نہ تھے کرب و بیاں

یعنی صرف عبادت الہی ہی انسان کی زندگی کا مقصد نہیں ہے، گو کہ عبادت الہی بندگی کا سب کا پہلا اقرار ہے مگر نبی اکرم ﷺ نے آخر زمان کی تعلیمات میں حقوق العباد کی اہمیت اللہ کی مخلوق سے اور ان کی فلاح کیلئے کام بھی عبادت ہے جب انسان اللہ تعالیٰ اور دین اسلام کی حقیقی تعلیمات سے روشناس ہوتا ہے تو اس کے دل میں انسانیت کا جذبہ بیدار ہو جاتا ہے اس کو اللہ کی مخلوق کا درد اپنا درد لگتا ہے۔ ویسے بھی مسجد کی تعمیر سے مذہب سے روشناس کروانے کے بعد مدرسہ یا اسکول کی اہمیت بھی ہے۔ آج کل کے دور

ویمن رائٹرز فورم کراچی کی جانب سے بہترین مضمون

پر منیرہ عادل کو حسن کارکردگی ایوارڈ سے نوازا گیا

احمد نے اسناد اور شیلڈ تقسیم کیں۔ کہانی نویسی، مضمون نگاری، شاعری کے زمرے میں تین بہترین تحریروں کو انعامات سے نوازا گیا اس ضمن میں یہ امر قابل ذکر ہے کہ روزنامہ ایکسپریس میں شامل اشاعت ہونے والے ”قاصد بڑھ رہے ہیں“ کو بہترین مضمون منتخب کیا گیا اور اس کی رائٹر منیرہ عادل کو حسن کارکردگی ایوارڈ، اسناد اور نقد انعام سے نوازا گیا۔

اصلاحی مضامین لکھنا ان کا مقصد حیات ہے۔ جس سے معاشرتی رویوں میں بہتری آ سکے۔

منیرہ عادل میمن برادری کی ابھرتی ہوئی رائٹر ہیں، ان کا تعلق کچھی میمن برادری سے ہے وہ ان تمام خواتین کے لیے مشعل راہ ہیں۔ وہ گھر میں رہتے ہوئے اپنے گھر کی ذمہ داریاں احسن طریقے سے انجام دیتے ہوئے اپنی پروفیشنل زندگی میں بھی کامیابی کی منازل طے کر رہی ہیں۔ منیرہ عادل کا انعام یافتہ مضمون ہم میمن عالم کے اسی شمارے میں شامل کر رہے ہیں۔ منیرہ عادل آرٹیکل، تبصرے، کھانے پکانے کی تراکیب، سروے اور مختلف موضوعات پر لکھتی ہیں وہ فری لانس رائٹر ہیں اور گھر بیٹھ کر آن لائن ٹیپنگ بھی کر رہی ہیں، منیرہ وقتاً فوقتاً ڈالڈا کا دسترخوان، فیشن میگ، ایکسپریس اور دیگر اخبارات اور جرائد میں لکھتی رہتی ہیں۔ وہ بین الاقوامی جرائد میں بھی لکھتی رہیں جن میں Yahday.com شامل ہیں۔

ویمن رائٹرز فورم کراچی نے آرٹس کونسل میں رائٹرز کونشن منعقد کیا جس میں حجاب سے موضوع پر خواتین شعرا نے اپنا کلام پیش کیا، کونشن میں 2013-14 کے انعام یافتہ تحریروں کا بھی اعلان کیا گیا اور خواتین لکھاریوں میں حسن کارکردگی ایوارڈ کی یادگار شیلڈ، اسناد اور نقد انعام بھی دیے گئے، ساجی راہ نما اورنگ زیب، عالیہ شمیم، وردانہ صدیقی، سحر حسن، شہناز فیضی، عقیلہ ظہیر اور شمرین

M^{and}S Real Estate LLC

The Key to Your Dreams

Are **YOU** an **ambitious investor** looking to **buy** residential or commercial property in Dubai?

Are **YOU** interested in **selling** or **renting** residential or commercial property in Dubai?

Do **YOU** want to do business with a company highly regarded for its **personal approach, honesty** and **integrity**?

- **M&S Real Estate** is the fastest growing real estate service provider in the UAE with a continuously growing selection of residential, office, retail and industrial properties for sale and rent.
- **M&S Real Estate** promises every eager investor whether locally or worldwide the best value for money.
- **M&S Real Estate** has an exclusive and extensive property database that specialises in the high-end of the UAE property market.
- **M&S Real Estate** delivers the best opportunities available to every investor, and has become a pioneer in both residential and commercial real estate sectors.

*"At **M&S Real Estate** we believe that our **clients** are entitled to the **highest standards of service and care**. We treat each client as an **individual** and focus on ensuring that their **individual needs are met**."*

M&S Real Estate can help YOU find the Key to your Dreams...

Email: info@msrealestateuae.com

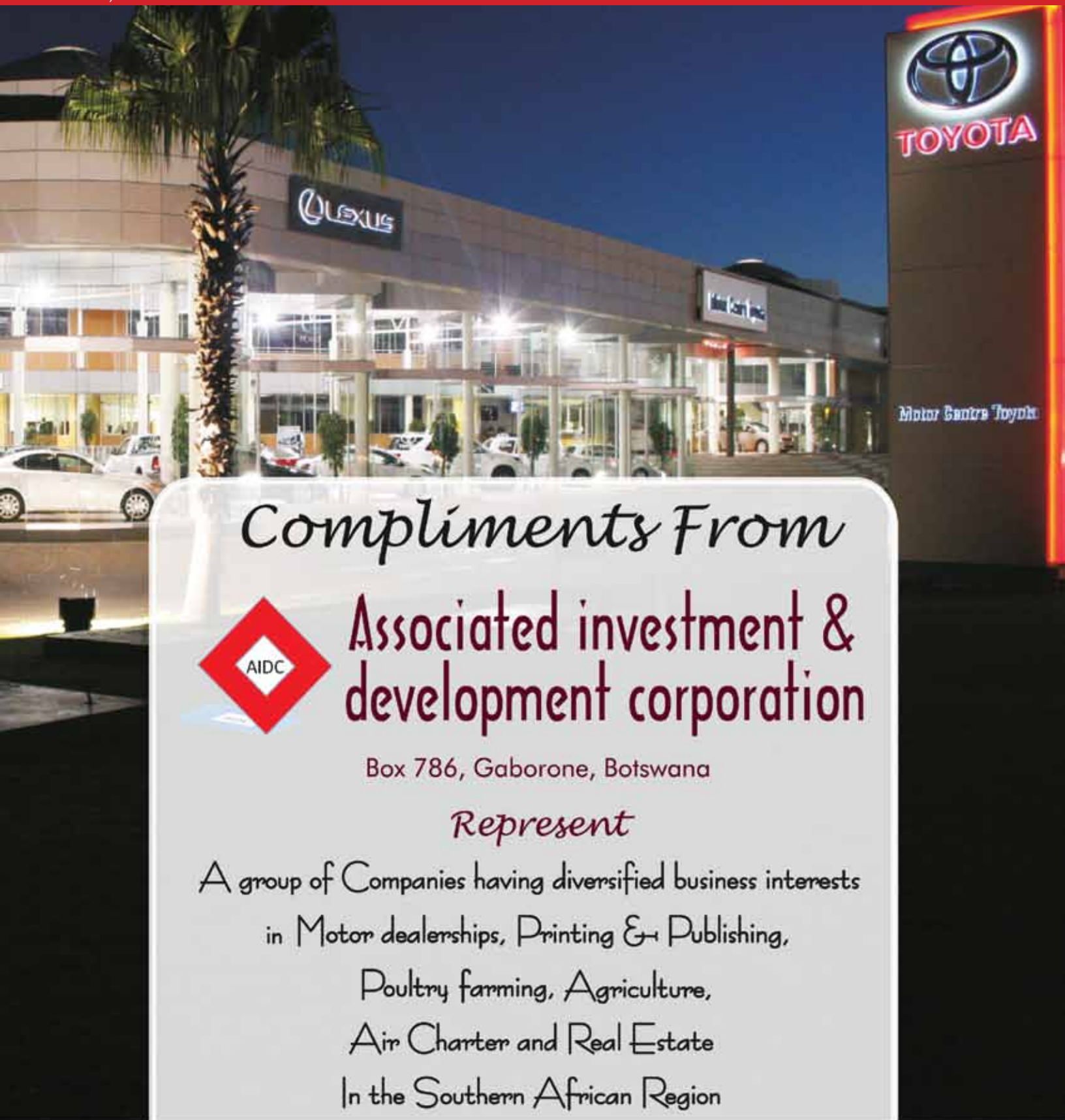
Call: +971 4 4581678

Visit: www.msrealestateuae.com

Managing Directors
Shakeel Harun
Shaakir Haroon

CEO
Haroon Karim

Sales Director
Mohammad S Harun

Compliments From

 Associated investment & development corporation

Box 786, Gaborone, Botswana

Represent

A group of Companies having diversified business interests
in Motor dealerships, Printing & Publishing,
Poultry farming, Agriculture,
Air Charter and Real Estate
In the Southern African Region

Directors: Abdul Sattar Dada, Yusuf Dada